

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת נח תשפ"ב

היכל הקודש קרית ברסלב ליברטי
Heichal Hakodesh Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

**היכל הקודש ברסלב
בלומינג גראוו**
Heichal Hakodesh
Blooming Grove
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
1-845-238-0804

נדפס ע"י קרן הדפסה היכל הקודש
181 Huschke Rd. Hurleyville, NY 12747
718-387-2691

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

**חיוזק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169**

**קול
ברסלב
212-444-9191**

4 בן **ביצחא** – ביצעי גשמת החרוטה על פי כל הלכה, בעין ספרייה, או על האסכאל, אין
5 מושביכן את הבלי תחלה הורחב, כך סדר עלי, אלא יאחזו בידי ויחביבו ויביצעו עלי,
6 ואחר כך יושבו הבלי על הגולמים, שלא יעשו כסדר בן, וכן קרה – שמשביכן על
7 שתי תביות, ולא יקצפה תחלה הורחב את יושבי הקורה עליהם, אלא העליצנו יתלה בארץ
8 הראוונה בידי, ויסדרו תביות התחיה סביב. וכן

9 **עורא** – מנות השמים שפורקין אותן ומחזירין
10 – לא יזקפו הרביעים תחלה לתת הארובות
11 בכריעים, ואחר כך יפרסו העור למצע שחובקין
12 עליו, אלא פורס העור תחלה, ויאחזו בני אדם
13 בידיהם, ואחר כך יביאו הארובות ויקשרו
14 וירטנו הארובות לתוכן, וכן **ביצחא** – בתיות
15 שמשדרים בארצו, ומשביכן אחת על גבי שנית
16 בלית סלקא דתניח – וימי וזו הסומך קורה
17 בבלתי? והלא תשברו **אימא** וכן תחלת – אלה
18 סומכין לית, ואתו בבעת, ורבי שמעון מותר – דקיה
19 ליה מוקצה. במא אפילו רבי שמעון מודה –
20 כלומר, דך פולגת לאו במוקצה היא, ואפילו
21 רבי שמעון קודם כותא קמא דאסור, ולא משום
22 מוקצה, אלא מדה מרובה מליבית ממוקם למוקם
23 הענין עריך תולדה הרבה, כגון למכור בשוק.
24 הגאון – מוחל – דיש עמי שביני אדם סובבים
25 והלכיים כגון בעית סוככות מנוחלות, קדי ליה
26 הנגא. חורא – ענף עץ שהוא חד כקוף, ורואי
27 לתקעו בעליו כמין שפוד ולעלות בו, רב נתנן
28 אבר – ביום טוב, משום דמוקצה נהירו לטעול,
29 שלא עשו לפניו כמניע יום. כרבישא – שאני
30 ראי לטעולו אפילו להסקה, דבלי עמלא לא
31 פליגי דאסור. מה לי לצלות בו – לתחבו למוקם
32 מה לי לצלות בתחלתו – דדי ראי לטעול
33 לעשותו נהלה, וצולה בה. והלכתא בו – דך
34 הלכתא אליבא דנאן דאית ליה מוקצה אקבע
35 אבל אן כרבי שמעון סבירא ליה, כן במוקצה
36 בין בדבר שאני ממוכין, וכי יהודה במשכר
37 אוכל נפש – ויבולדו שרי. בין חורא, בין סמיכת
38 קרודת והקפת תביות ומדורות וקדרה. וכל
39 האמוראית שפסדו את אלו למעלה – ולמדי
40 דרב ורבי, ורבי סבור לחי כרבי יהודה ממוכיה, והאני
41 קיימאן לן כרבי שמעון, דרש אבר בו – דכרבי
42 יהודה סבירא ליה. ליידי – דיר עציים. אור – עץ
43 לעשות את לתור = פורגין בלע"ז, וטעמא
44 משום דלא נתנו אלא להסקה, אלא אם כן נעשה
45 מן מעבוד יום. ורבי שמעון – ביום טוב, ורבי
46 מעיה לטעורא – השליך בני מעים לתחול ולרבי

47 יהודה לטעולו ולחולו לתחול, ומתאמול מוכן לארם היה ולא לכלבים, דקאמר
48 אמר להו היתה נבילה מעיש – אסוריה. כיון דספדיה – אם נתיים לערוך מותר. והיום לא
49 היה צריך ליה, ומשלפניו בעדיה עליוהי דלהשלים לתחול. **משנה נטל אדם קיסם**
50 **משלפניו** – ממה שמשלפניו בבית, לחצוין בין שניו – לטול בשך החצוין בין שניו, כדמיידי
51 בלע"ז, ומשלפניו לאו דוקא, דלרבי אלעזר אף מן החוצר נמי, דקאמר כל מה שבחצר
52 מוכן הוא, ורישא לא אתא לאשמעוניה אלא הויתר טטולו עציים אף שלא להסקה,
53 דאפילו רבנן כל כדלקמן בבירייתא בנגמרא, ולא דנקט משלפניו – משום רבנן דפליגי,
54 דאפילו משלפניו. ופירש רש"י, אף לחצוין – אף מנגב – קסמין דקין וקשין מן החצר
55 ומדליק בהן, והכמיה אומרים מנגב משלפניו ומדליק – אבל מן החצר – לא, והואיל דרקין
56 דקין, וטרח לוקשש תאמולו – לאו להבי קיימי, דקאמרת טטל קיסם לחצוין עניו
57 (תאמולו) – אף אתא לן לא קא משלפניו לא סלא אלא לדליק, דלא נתן אלא להסקה,
58 וחרתו פליגי. ואין מוציאין את אור – משום דמדליק. מן המים – ונתנים מים בכלי
59 זכוכית לבנה, ונתנו כומה כשהשמש חם נאור, והזכוכית מוציאה שלהבת, ומביאין
60 נעדרת ומגיעים בזכוכית והיא בויערת, כך שמעיה בפיט יוצר יסור אחר מוגאוי לומברדיא"ה. מן הגשם – קרקע קשה כשפוחים אותה מוציאה אור, כעין גרשטא שלנו ממוקם
61 מפרתה של רשעים – טיבוליש, אין מלבנין – באר, ובנגמרא מפרש טעמא.

1 כגון מטה שלט שאין לה מודיעות, אלא שיש לה מודיעות. אף תימה: דרבי שמעון שבת (קלטבג,
2 האי פרונוקא (אפילגא) דכובא אסירא. והמה המדינתה הו' עשיות כברו ריש לומר: ושאי
3 הום, והואיל ורחב הכובא יותר מאד – נעשה כאלו. פירש רש"י דרב יהודה דהבא סבירא
4 ליה כרבי יהודה דאסור מוקצה דרבי שאין ממוכין, אבל אן סבירא ליה כרבי שמעון, דרב
5 שאין ממוכין מותר. ודוחק הוא לומר דלא דמי

6 מילתא דלא כרבי שמעון, אלא נראה לומר
7 דאפילו רבי שמעון מודה דרביא הבא אסור, דוא
8 דאמר רבי שמעון דבר שאין ממוכין מותר – היינו
9 כגון עשירה דבר שאין ממוכין לעשותו, אבל
10 הבא ממוכין לעשות מה שהוא עשה.

11 **והלכתא** ישיבא ריש רביא אסור – פירש
12 רש"י והלכתא אקבע אליבא דנאן
13 דאית ליה מוקצה, ולא נתנו עציים אלא להסקה.
14 אבל אנו, דקיימאן לן כרבי שמעון – שרי אפילו
15 חורא ורביא. ודוחק הוא לומר דרבי שמעון פליג
16 אמאי דרביא דפסקי התלמוד, ויש לומר: דאפילו לרבי
17 שמעון, דבדי דאית ליה שנתנו עציים שלא להסקה
18 – היינו דברב ריהו להסקה, אבל רביא – אף
19 הראוי להסקה.

20 **דרש רבא** וכו' – פירש רש"י: דרבי יהודה
21 סבירא ליה על תל כרחי' לא תבסג לטול
22 אור, דלא נתנו עציים אלא להסקה. ודוחק הוא
23 לומר, דהתלמוד קיימא ולא להלכתא, אלא ראי
24 דאפילו רבי שמעון מודה דאסור, משום דהוי
25 כמקניי נמא.

26 **ושדי** מעיה לטעורא – פירש רש"י: דלרבי
27 יהודה הוא אסור לטעול ליתן לתחול,
28 דמתאמול מוכן לארם הוא ולא לכלבים, ואמר
29 רבי יהודה דלא לא היתה נבילה מעים טוב –
30 אסור ליתן לכלבים, וגם אינו ראי לתן לארם –
31 לפי שאין דרך בני אדם לאכול בני מעים ביום
32 טוב, דכלאו הכי שי לרם דרבה לאכול, ואם
33 תאמר: וכי משום שאני אוכל מן הו' מוקם?
34 אמ כן הוכי משלפניו שאני או' דחודאי למוקם,
35 במסכת שבת (כתבא), היא אינו אוכל מן, משום
36 שיש לו דרבה לאכול ויש לומר: מדמיי שבר
37 הסרידה, ולא הוי חיי ליה, ולרבי יהודה היא
38 אסור. ומשום כיון דמסרידה, כלמדין דהוי דהוי
39 מסרידה, דתעדיקן להסרידה – דענו לכלבים.
40 **רבי** אלעזר אמור טול אדם קיסם משלפניו –
41 פירש רש"י: לאו דוקא משלפניו, דהוא דוחק
42 משלאחריי נמי, דקתי: כל מה שבחצר מוכן הוא,
43 אלא נקט משלפניו – משום רבנן דפליגי אתר כך,
44 דשרי דוקא לדליק, אבל לחצוין בו שניו לא

45 תימה: דהי שמעע בפרק "המוציא" (שבת כ"ג, ר"ט) דדוקא קניי, דרבי עמי: היום: היום: שיש
46 בית הבסא מזה לתחלתו אחריי לנגא וקא פשיט ליה שריא, ופרקי: מתיבין, רבי אלעזר
47 אמור: נטל אדם קיסם משלפניו, ודוקא משלפניו אבל בכל החצר לא, ואת אמרת ריבול
48 לתחלתו לנגא ריש לומר: דאין יבין נמי, ורואי דוקא קאמר, כדמשמע דהם, אף על גב
49 דקאמר כל מה שבחצר מוכן הוא – היינו דוקא גבי אכילה, משום דאדם קובע על מוקם
50 לאכילתו, והיה לו לחזקן, אבל באי בש – לא שיקר, דפנמיים שאני עשה מדורה ביום טובין
51 וכן מחלק דהם בין אבנים לקיסם.

52 **והכמיה** אומרים מנגב משלפניו ומדליק – פירש רש"י: דברתינו פליגי, דאפילו לדליק
53 – דוקא משלפניו, ולחצוין שניו – אפילו משלפניו לא, דעציים לא נתנו אלא
54 להסקה. וקשה לפירושו: דהכמיה סבירא ליה ולא להלכתא, פליגי בפולגות דרבי שמעון
55 ורבי יהודה: לכן נראה לי דטעמא דרבנן דלכ אסור לדליק שניו – גיריה משום שמאי קיימא,
56 וכן מסיק נמי בנמרא.

57 **פטור**
58 **אובלי**

ריצה. פרק רביעי - המביא דף לד עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)" ר"ג

1 **הבא** בקררה חרשה עסקינן - ומשום לבן רעפים נגזו בה. ויש נודרין שלא לבעול בתחלה
2 בקררה חרשה. ולא היא. דהבא בקררה רבנית. דאז שייך בה לבן רעפים. ששופחה
3 קודם שנמאי המים. אבל כשנבטלעו בה מנאל - לא שייך בה לבן רעפים.
4 **מולגין** היאש דורגלי - אבל כל גופו של גדי - אסור. והואיל וכל בחפשו הקלה
5 גלשוש טוב.

6 **ואין** מפיגין אותן בעון כדו לחסמן ואם כשבייל
7 לאפתי הריה דהמור - והמיתא דמאר לעיל
8 אסור לחסמן, אף על פי שדוא עשה נמי כדו
9 לצלות עליהם ויש לומר: דשאני בין רעפים
10 לתנור, דתנור (שאנא) כיון דהוא עשה על ידי
11 משקן - שאני. דאני ודאי חוסמן.

12 **ואין** אופין בפבור חרשה שנא פתח - ואם
13 תאמר: הוא אמרנין לעיל: ואם כשבייל
14 לאפתי מתוהו! ויש לומר: דהבא שאני פבורי
15 שהוא גדול, ויש לוחש יותר שמא פתח.

16 **אין** נופחין במפוח כו - פירש רבינו יעקב: מאל
17 מפליג בין מפוח של אומנין ובין מפוח של
18 בעל הבית, כי הדין דמפליג בשל אומן בין מפוח
19 של פתח - שמענו דכל המפוחין אסורים. אפילו
20 של בעל הבית נמי, ויש לומר: שלא לתפח בו כלל.
21 מיהו, העולם נתנו בו היתר על ידי לחטבו
22 מלמעלה למטה. ואומר מרז"ה הרב רבנו פרץ
23 נשפחו עין ודש לודתו מה שפירשינו מאלא מולגין
24 וכו', דשמא הא עדיפא ליה דכולי בשל אומן קא
25 מיידי.

26 **ועוד** אמר רבי אליעזר עמד אדם כו - פירש
27 רש"י: דמשום דקאמר רבי אליעזר דא
28 לעיל: גבי נטיל אדם קיסם, קאמר הבא יעודר
29 אחריו לקולא. והקשה רש"י: הא אפסקו במילי
30 טובא תרי מצינאין האור. והייתי כמלכא אחריית,
31 דלא אמרו בה רבי אליעזר ורבנן, ואם כן לא שייך
32 ביה למימר יעודר. דהכי מוכח בעירובין (בגא)
33 (ושם) דכל היבא דאפסקו ברבר דלא איירו בה
34 וקאמר למימר יעודר, על כרחך שלא פירש
35 רש"י דהורסא ממהמנה משוכעת היא בספרים,
36 והא דאמר רבי אליעזר עמד אדם כו - על שום
37 קודם הדיא דאין מצינאין וכו'. וקשה: דאם כן
38 סדר הגמרא אינו במשפטו ורעו בתו אומה:
39 והבא דהוו תריהו לקולא - שפיר קאמר יעודר
40 והא על גב דאפסקו במילי אחריני. הא דאמרנין
41 בעירובין דלא שייך למימר יעודר - היינו והבא
42 דהוו חדא לתומרא ודאי לקולא, הוא דאפסקו
43 ודו על שרצה לשתות מילי דאור גבי הדי.
44 ואומר

45 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
46 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
47 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
48 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
49 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
50 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
51 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
52 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
53 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
54 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
55 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
56 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
57 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,
58 **אבל** מפיגין אותן בהגזו בממליית,

49 מיד. אין סבין אותן שמן - להחליקן ולצנחון. ששין - שפין. ואין מפיגין אותן - לאור הסק אין מפיגין הסק בצונן לחסמן. שמתקשין על ידי הצונן. וכולוהו משום דמתקן מנא. ואם
50 להפניה כשבייל לאפות. שהוסק הריב וחרשה שלא תשרף הפת - מתוך. מולגין - ברוחחין. אין שופלין אותן - בסיד לחסיר שערך, דהיי דרך המבטחין. ואין נוזיין אותן במספריים
51 ודמחין כריץ לשער. ואין נוזיין חריק - החלשול, שיש בו ראש עליו נרקיין וכמושין - אין נוזיין אותן בתספורת שלו שגוזח כן מה המבוחר, דמאן דחיו סבך שלקטן היום. קניסם
52 וקניסין - מני קריתן הן. שיש טורח בתבונן. פורי - הן נגורים שלט הגדולים. ופיהם בצדום. ולא יחישקן לטראח אם יש לו אוכלין הריב. דלא סגי להי כמחור. **שמא פתח** - על
53 ידי חרשה היא. ומנא שיהי שלא לצורך. אין נופחין בפפוס - דמחוי באומן עשה מלאכה. ואין מתקנין את השפוי - ודלא כר' יודנה. אי נמי נגרעם מערב יום טוב. ורברי הכל.
54 אין מפגינן את הקנה - לתת קרומיהו חתת המילה על האסכלא. שעשה כלי. דכל מידו דעבדי להשתמש בו - דחי תקון כלי. ואין חושקין שמא קנה. ואפילו קרית על אבפת
55 לך, דאז אה קרוע על כד למחר. **משנתה** ויעה אמר ר' אליעזר - משום דתנא אתה לקולא בני מוצקה. הודר אמר אחריית. קאמר יעודר. וקשיא לי בגזוה דאין אפסקו רבנא במילי
56 טובא. באין מצינאין את האור והך דברדיה. ודיינו מלוא אחריית דלאו מלתייה. ואמאי לא אותביניה בעירובין (בגא.) גבי יעודר דר' יודנה כן בבא דאותביה מרבי אליעזר דסוכה
57 ושנינן. לא אפסקו אלא במלתייה. ואלו אותבינה מהא. לא היה ליה לשינוי הכי. ואומר אני. שגרת המשנה שלא כסדר. עומד אדם על המוקצה - הוצרך הומנה. והומנה מועלת
58 לו. כחן איתו ולא אחוי. דאמר בר' איצי' צריך לעיל (כו.ב.).

1 שצריך לברוקן - אם יוכלו לקבל לבונה. הלכך, כיום טוב לא - דלמא פקעי, ואשתכח
2 דטרח שלא לצורך. ואפי' לה שצריך לחסמן - להקשותם. כהסק ראשון הם מתחוקין
3 ומתקשים. הלכך, אף על גב דלצורך יום טוב נמי הוא. דהא פולין עליהם, מיהו. כיון
4 דבסקח או נגשה כלי - אסור. מן החם - ביאלו טרופת'. ורבה ורביה כבולא - אדם
5 שרע על העק, או שחוק ורעבו כבולת. או

6 שרצתה בהמה ומפריכת - ואינה יכולה
7 לעמוד. ושתתה מעת לעת - ויום אחד שלם
8 והשתה - כשרה. הכי גרסינן: אמר רבי אליעזר
9 כרבי ינאי משום רבי אבמינא צריב - אמר
10 בריקה - כי שדחה מעת לעת נמי צריכה בריקה
11 לאור שדחה, משום שנשאר חרב עלעליה. או
12 נשכרה השודרה ונפסק החוט שלה. או אחד
13 משאר מיני טרפות. והשייה דמעט לעת
14 אצטרך. ידאי לא שדחה. אף על פי שברקה ולא

15 מנא סימן טרפות - טרפה. שזו היא אחת
16 ממשנה עשרה טרפות, ונקרא רסקי רש"י
17 שאברה מתפרקין כולן, ואף על פי שאין רושם
18 ניכר בה. ודו סימניה אם שדחה מעת לעת -
19 בידוע שלא נטרסק אברה, דקיס להו לרב
20 סימני דרסקו אברם אינה חזר מעת לעת. אבל
21 שאר מיני טרפה - חדל כל שנעם עשר דרש. מיהו

22 לחשמה כיום טוב - מי חישקין הואיל וצריכה
23 בריקה ואיתילד בה רעחא. מי מתקנין יעורא
24 בגזוה משום חשש איסור מלאכה כיום טוב,
25 דלמא משתבח טרפה ומנא שוחטא שלא
26 לצורך. בשלמא שאר בהמות, אף על גב
27 דהמתירין אנפשין בורקין - מיהו כמבין
28 ארובא. ורוב בהמות אינן טרפות. דבא מאי.

29 כיום טוב - כלידור משום חוב מלאכה יום
30 טוב. מפני שצריך לחסמן - ויהשינן יעורא
31 פקעי. אלמא: מתקנין רעחא. משום חומר יום
32 טוב, שלא ללבן. מפני שצריך לחסמן - ולא
33 משום חשש פקיעה, אלא ודאי משוי ליה מנא
34 בהסק זה. שופת אור הקרחה - מושבת ריקות
35 על האור. מניס - מנער בבק שקרין קומיבייא.

36 כולן חייבין - במבא את האור - משום מבעיר
37 את הגחלת. ומוכחא מוליכה היא מלחבת
38 מרחו הליכות. ומביא את העצים לאור - משום
39 מבעיר. שופת קררה - לקמיה מפרש מאי עבדי.
40 נתון מים ותבלין ומינס - משום מבישל, שאף
41 הוא לא מלאכה. ודאייתו אור מעיקרא - כלוזה
42 עבדי מעשה. כדפרישית. ודאייתו אור לבסוף -
43 איזו היא דעבר, והך לא עבד מידו. בקריהו

44 חרשה עסקינן - שנותנין אותה ריקת על האור
45 לחסמה. ומשום ליתו רעפיס נעו בה - משום
46 הך גיזה נזהה שאסורו לבן רעפים נעו גם בו.
47 חרישים - וכל שכן ישיעם. הרי הן בכל החלים
48 הנשליין - בשבת בחצר, דחוו למיתב בגיזיהו

49 מיד. אין סבין אותן שמן - להחליקן ולצנחון. ששין - שפין. ואין מפיגין אותן - לאור הסק אין מפיגין הסק בצונן לחסמן. שמתקשין על ידי הצונן. וכולוהו משום דמתקן מנא. ואם
50 להפניה כשבייל לאפות. שהוסק הריב וחרשה שלא תשרף הפת - מתוך. מולגין - ברוחחין. אין שופלין אותן - בסיד לחסיר שערך, דהיי דרך המבטחין. ואין נוזיין אותן במספריים
51 ודמחין כריץ לשער. ואין נוזיין חריק - החלשול, שיש בו ראש עליו נרקיין וכמושין - אין נוזיין אותן בתספורת שלו שגוזח כן מה המבוחר, דמאן דחיו סבך שלקטן היום. קניסם
52 וקניסין - מני קריתן הן. שיש טורח בתבונן. פורי - הן נגורים שלט הגדולים. ופיהם בצדום. ולא יחישקן לטראח אם יש לו אוכלין הריב. דלא סגי להי כמחור. **שמא פתח** - על
53 ידי חרשה היא. ומנא שיהי שלא לצורך. אין נופחין בפפוס - דמחוי באומן עשה מלאכה. ואין מתקנין את השפוי - ודלא כר' יודנה. אי נמי נגרעם מערב יום טוב. ורברי הכל.
54 אין מפגינן את הקנה - לתת קרומיהו חתת המילה על האסכלא. שעשה כלי. דכל מידו דעבדי להשתמש בו - דחי תקון כלי. ואין חושקין שמא קנה. ואפילו קרית על אבפת
55 לך, דאז אה קרוע על כד למחר. **משנתה** ויעה אמר ר' אליעזר - משום דתנא אתה לקולא בני מוצקה. הודר אמר אחריית. קאמר יעודר. וקשיא לי בגזוה דאין אפסקו רבנא במילי
56 טובא. באין מצינאין את האור והך דברדיה. ודיינו מלוא אחריית דלאו מלתייה. ואמאי לא אותביניה בעירובין (בגא.) גבי יעודר דר' יודנה כן בבא דאותביה מרבי אליעזר דסוכה
57 ושנינן. לא אפסקו אלא במלתייה. ואלו אותבינה מהא. לא היה ליה לשינוי הכי. ואומר אני. שגרת המשנה שלא כסדר. עומד אדם על המוקצה - הוצרך הומנה. והומנה מועלת
58 לו. כחן איתו ולא אחוי. דאמר בר' איצי' צריך לעיל (כו.ב.).

49 מיד. אין סבין אותן שמן - להחליקן ולצנחון. ששין - שפין. ואין מפיגין אותן - לאור הסק אין מפיגין הסק בצונן לחסמן. שמתקשין על ידי הצונן. וכולוהו משום דמתקן מנא. ואם
50 להפניה כשבייל לאפות. שהוסק הריב וחרשה שלא תשרף הפת - מתוך. מולגין - ברוחחין. אין שופלין אותן - בסיד לחסיר שערך, דהיי דרך המבטחין. ואין נוזיין אותן במספריים
51 ודמחין כריץ לשער. ואין נוזיין חריק - החלשול, שיש בו ראש עליו נרקיין וכמושין - אין נוזיין אותן בתספורת שלו שגוזח כן מה המבוחר, דמאן דחיו סבך שלקטן היום. קניסם
52 וקניסין - מני קריתן הן. שיש טורח בתבונן. פורי - הן נגורים שלט הגדולים. ופיהם בצדום. ולא יחישקן לטראח אם יש לו אוכלין הריב. דלא סגי להי כמחור. **שמא פתח** - על
53 ידי חרשה היא. ומנא שיהי שלא לצורך. אין נופחין בפפוס - דמחוי באומן עשה מלאכה. ואין מתקנין את השפוי - ודלא כר' יודנה. אי נמי נגרעם מערב יום טוב. ורברי הכל.
54 אין מפגינן את הקנה - לתת קרומיהו חתת המילה על האסכלא. שעשה כלי. דכל מידו דעבדי להשתמש בו - דחי תקון כלי. ואין חושקין שמא קנה. ואפילו קרית על אבפת
55 לך, דאז אה קרוע על כד למחר. **משנתה** ויעה אמר ר' אליעזר - משום דתנא אתה לקולא בני מוצקה. הודר אמר אחריית. קאמר יעודר. וקשיא לי בגזוה דאין אפסקו רבנא במילי
56 טובא. באין מצינאין את האור והך דברדיה. ודיינו מלוא אחריית דלאו מלתייה. ואמאי לא אותביניה בעירובין (בגא.) גבי יעודר דר' יודנה כן בבא דאותביה מרבי אליעזר דסוכה
57 ושנינן. לא אפסקו אלא במלתייה. ואלו אותבינה מהא. לא היה ליה לשינוי הכי. ואומר אני. שגרת המשנה שלא כסדר. עומד אדם על המוקצה - הוצרך הומנה. והומנה מועלת
58 לו. כחן איתו ולא אחוי. דאמר בר' איצי' צריך לעיל (כו.ב.).

ביצה. פרק רביעי - המביא דף לר עמוד ב - מתוך מהדרות "אבן ישראל - (שטיינזליץ)" רש"י

1 ואומר מכאן אני נוטל - מוקשה בירושלמי: מחלפא ששתיהו רבית שמואי, ליעל קאמר
2 לא יטול אאם בן גענע, והבא קאמר דבאמריה בעלמא סגי, דהא רבי אליעזר
3 שמואי הוא ויש לומר: דלא קשה, ולא מחלפא ששתיהו: דמוקצה דבעלי חיים עדיף,
4 ותמרינן שפי. אבל קשה: ומחלפא ששתיהו רבית הלל, ולדעל קאמר דבאמר מכאן אני
5 נוטל למחר סגי, והבא קאמר דבעי שירושם וש

6 לומר: דשמיא רבא דאקדיה בריה.
7 **תינוקות** - שטמנו וכו' - אף על גב שישלחן
8 לאבול אבילת עראי עד שיראו, ו
9 הבית או פני החצר מגל מקום אבילת שבת
10 חשובה, ועראי שלו קבע. וכיון שטמנו בשבת
11 לאבול - הוקבעו אף על פי שעבר שבת. ונקט
12 תיטוק - לרבותא. אף על פי שאן לחם מחשבה
13 גרידא - מנשה יש להם.
14 **בניו** וכו' ביתו אוכלין אבילת עראי - פירש
15 בירושלמי: דוקא בניו, אבל איהו גופיה
16 אקבעיה - מנשה יש להם.

17 **הא** בשאר שני שבועי לא - רשבת אקבעיה.
18 ובללא דשמעתין: כל היבא דרובתא למור
19 שקובע - קובע בלא ראיית פני הבית, כמו אם
20 הבניסן דרך (ששים) ודרך גנות וקפירות.
21 **אי** הכי מאי אריא שבת אפילו בתול נמי - אי
22 הכי, דעדמא מושח דקבעיה ברבדו - אפילו
23 בתול נמי. וכי תימא מושח דאעצריך לאשמעינן

24 הכנה, ומכאן אני נוטל, לפיכך נקט שבת - והא
25 מתניין קמשמע לן תרתה, דרברו קובע
26 דאשמעינן דין הכנה - דאם כן לשמעין בתול
27 דברו קובע, דהוי רבותא טפי, ולפלוגא דרבנה
28 לשמעין במקום אחר, בפירות מתוקים אם כנסן
29 לארבע בריח שירושם ולומר סגי למור מכאן אני
30 נוטל, משמע מדנקט שבת לענין כולל - רשבת

31 קובע בטביל בשאר ימי שבוע, אי נמי הכי פירשה:
32 לשמעין בתול דרברו קובע, וכדכנה פלגו
33 ולפלוגא דבית הלל ובית שמואי גבי חלות,
34 כדאימא לעיל, ולא הנידא, כדפרישית לעיל ולא
35 שיף פלוגתייהו בעבלי חיים. **הא** קא משמע לן
36 דטבל מוכן הוא אצל כו' - לכך נקטיהו לענין

37 שבת, דאגב אורחיה דרבנת שבת אשמעינן
38 חרוש הוא, אלא בשאר שני שבועי - דמיטע
39 אלא מושח מעשר המתרבר ואם בא אדם חקנו -
40 מתוקן, ולא אמרינן דהואיל תתקע בשביל למור
41 שבתוכו נתקע כל היום, והואיל הובנת תרומת ומעשרות לא הוי אלא מדרבנן, והכי

42 דייק ליה, מדחתי: עמוד ארם על המוקצה וכו' - משמע הא בשאר שני שבועי לא יעמוד
43 לכתחלה, הא אם עבר חקנו - מתוקן, אבל אי סבירא ליה לתנא דמשום אסור מוקצה לא
44 חקנו כשעבר חקנו, הכי הוה ליה למימר: העומר על המוקצה ערב שבת בשביעית, ואומר:
45 מכאן אני נוטל למחר - דרי ואמא לן דמוכן, ודייקין מיניה: הא בשאר שני שבועי - אינו כן
46 דמוכן.

1 **ערב שבת בשביעית, ואומר: מכאן אני אוכל למחר.**
2 **ורבמם אומרם: עד שירושם, ואמר: מכאן ועד**
3 **כאן, גמרא תנן התם: תינוקות שטמנו תאנים**
4 **מערב שבת, ושכחו ולא עשו, למוציא שבת לא**
5 **יאכלו אלא אם כן עשו, ותנן נמי: המעביר תאנים**
6 **בביתו לקצות - בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי,**
7 **ופטורים. בעא מיניה רבא מרב נחמן: שבת מהו**
8 **שתקבע מוקצה למעשר בדרך שלא נגמרה מלאכתו?**
9 **מי אמרין: ביון דכתיב 'וקראת לשבת עונג' -**
10 **קבעה, ואפילו בדרך שלא נגמרה מלאכתו, או דלמא**
11 **בדרך שנגמרה מלאכתו - קבעה, בדרך שלא נגמרה**
12 **מלאכתו - לא לקבעה? אמר ליה: שבת קובעת**
13 **בין בדרך שנגמרה מלאכתו, בין בדרך שלא נגמרה**
14 **מלאכתו. אמר ליה: ואימא שבת דומיא דחצר, מה**
15 **חצר - אינה קובעת אלא בדרך שנגמרה מלאכתו,**
16 **אף שבת - לא תקבע אלא בדרך שנגמרה מלאכתו!**
17 **אמר ליה: לימוד ערוף הוא גידוני, שהשבת קובעת**
18 **בין בדרך שנגמרה מלאכתו, בין בדרך שלא נגמרה**
19 **מלאכתו. אמר רבי זוטרא בריה דרב נחמן: אף**
20 **אנן נמי תינא: ועוד אמר רבי אליעזר, עומד אדם**
21 **על המוקצה ערב שבת בשביעית וכו', מנא -**
22 **דשביעית, דלאו בר עשורי הוא, הא בשאר שני**
23 **שבועי - הכי נמי דאסור. מאי מנא - לאו משום**
24 **דשבת קבעה? לא, שאני התם, ביון דאמר 'מכאן אני**
25 **אוכל למחר' - קבע ליה עוליה, אי הכי מאי אריא**
26 **שבת? אפילו בחול נמי! הא קא משמע לן: דמכל**
27 **מוכן הוא אצל שבת, שאם עבר וחקנו - מתוקן,**
28 **וחלא**

1 ערב שבת בשביעית - שאין מעשר נהוג בה, ואין מחוסר אלא הזמנה, והוא הדין במעשר
2 ובשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות
3 ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר **כאן אני נוטל**
4 למחר - וטני בהכי, דיש בריה. **עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות
5 שטמנו תאנים - בשדה או בגנול לאבילת שבת, ושבת
6 ושבת ולא עשו כו' - לא יאכלו, אף על גב
7 דקיימא לן אף הטבל מחייבי במעשר לאכול
8 אבילת עראי עד שיראה פני הבית או פני החצר,
9 בבבא מביעא ב"השוכר את הפועלים" (פ"א טז),
10 אבילת שבת חשובה, ועראי שלה הוי ארי קבע,
11 והיי הוטמנו לאבילת שבת דוקבעו. והאי דנקט
12 תיטוק - רבותא היא, דאשמעינן, דיש להם
13 מחשבה על ידי מנשה המוכיח, כדאמרין
14 ב"בבא שרשיח" (תלמי י"א), ותאנים דבר
15 שנגמרה מלאכתו הוא, אלא אם כן חשב עליו
16 לקצתהו או לגרונות. ושמעין מינה, דבר
17 שנגמרה מלאכתו שבת קובעת למעשר בלא
18 ראיית פני הבית, ודבר שלא נגמרה מלאכתו -
19 לא שמעינן אי קבעה אי לא קבעה. ותנן
20 המעביר תאנים - השתחא תאנים בחצרו, לקצת
21 לבישול לעשות מהן קציעות, ולאחר שנעשו
22 קציעות דרסין בעגול, בניו ובני ביתו אוכלין
23 מהן עראי ופטורין - במלשה, דאין חצר קובעת
24 בראיית פנים אלא דבר שנגמרה מלאכתו.
25 ומנעא ליה לרבא: שבת, מי הוה כתיב, או
26 עדיפא מיניה. מהו שתקבע מוקצה למעשר -
27 מוקצה היינו לא נגמרה מלאכתו. כדבר שלא
28 נגמרה מלאכתו - לישנא יתיבא הוא, והוא
29 פירושו של מוקצה, ותבט ספסיים. כיון דרבתי
30 וקראת לשבת עונג - כיון דאקרי אבילת דריה
31 עונג - קבעה, שאין בה עד שם ערב. ודא
32 קבע, שבת קובעת - אם יחדה לשבת - אסורה
33 אף למוציא שבת, ואם לא יחדה לשבת - בשבת
34 אסור לכל, שאבילתה לעולם קבע היא קרייה.

35 אבל למוציא שבת מותר, כדלמקא. על המוקצה
36 והסתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עתה. שביעית
37 - לאו בר עשורי היא. נפקא לן במבטלות
38 מיאבאלו אבינו עמך ויתרו תאלל חת השד"ה
39 (שמות כז), מה היה אוכלת שלא במעשר -
40 אדם אוכל שלא במעשר. הכי נמי דאמר -

1 **בשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות**
2 **ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר כאן אני נוטל**
3 **למחר - וטני בהכי, דיש בריה. עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות
4 **שטמנו תאנים - בשדה או בגנול לאבילת שבת, ושבת ושבת ולא עשו כו' - לא יאכלו, אף על גב**
5 **דקיימא לן אף הטבל מחייבי במעשר לאכול אבילת עראי עד שיראה פני הבית או פני החצר,**
6 **בבבא מביעא ב"השוכר את הפועלים" (פ"א טז), אבילת שבת חשובה, ועראי שלה הוי ארי קבע,**
7 **והיי הוטמנו לאבילת שבת דוקבעו. והאי דנקט תיטוק - רבותא היא, דאשמעינן, דיש להם**
8 **מחשבה על ידי מנשה המוכיח, כדאמרין ב"בבא שרשיח" (תלמי י"א), ותאנים דבר**
9 **שנגמרה מלאכתו הוא, אלא אם כן חשב עליו לקצתהו או לגרונות. ושמעין מינה, דבר**
10 **שנגמרה מלאכתו שבת קובעת למעשר בלא ראיית פני הבית, ודבר שלא נגמרה מלאכתו -**
11 **לא שמעינן אי קבעה אי לא קבעה. ותנן המעביר תאנים - השתחא תאנים בחצרו, לקצת**
12 **לבישול לעשות מהן קציעות, ולאחר שנעשו קציעות דרסין בעגול, בניו ובני ביתו אוכלין**
13 **מהן עראי ופטורין - במלשה, דאין חצר קובעת בראיית פנים אלא דבר שנגמרה מלאכתו.**
14 **ומנעא ליה לרבא: שבת, מי הוה כתיב, או עדיפא מיניה. מהו שתקבע מוקצה למעשר -**
15 **מוקצה היינו לא נגמרה מלאכתו. כדבר שלא נגמרה מלאכתו - לישנא יתיבא הוא, והוא**
16 **פירושו של מוקצה, ותבט ספסיים. כיון דרבתי וקראת לשבת עונג - כיון דאקרי אבילת דריה**
17 **עונג - קבעה, שאין בה עד שם ערב. ודא קבע, שבת קובעת - אם יחדה לשבת - אסורה**
18 **אף למוציא שבת, ואם לא יחדה לשבת - בשבת אסור לכל, שאבילתה לעולם קבע היא קרייה.**
19 **אבל למוציא שבת מותר, כדלמקא. על המוקצה והסתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עתה. שביעית**
20 **- לאו בר עשורי היא. נפקא לן במבטלות מיאבאלו אבינו עמך ויתרו תאלל חת השד"ה**
21 **(שמות כז), מה היה אוכלת שלא במעשר - אדם אוכל שלא במעשר. הכי נמי דאמר -**

22 **בשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות**
23 **ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר כאן אני נוטל**
24 **למחר - וטני בהכי, דיש בריה. עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות
25 **שטמנו תאנים - בשדה או בגנול לאבילת שבת, ושבת ושבת ולא עשו כו' - לא יאכלו, אף על גב**
26 **דקיימא לן אף הטבל מחייבי במעשר לאכול אבילת עראי עד שיראה פני הבית או פני החצר,**
27 **בבבא מביעא ב"השוכר את הפועלים" (פ"א טז), אבילת שבת חשובה, ועראי שלה הוי ארי קבע,**
28 **והיי הוטמנו לאבילת שבת דוקבעו. והאי דנקט תיטוק - רבותא היא, דאשמעינן, דיש להם**
29 **מחשבה על ידי מנשה המוכיח, כדאמרין ב"בבא שרשיח" (תלמי י"א), ותאנים דבר שנגמרה**
30 **מלאכתו הוא, אלא אם כן חשב עליו לקצתהו או לגרונות. ושמעין מינה, דבר שנגמרה**
31 **מלאכתו שבת קובעת למעשר בלא ראיית פני הבית, ודבר שלא נגמרה מלאכתו - לא שמעינן אי קבעה אי לא קבעה. ותנן**
32 **המעביר תאנים - השתחא תאנים בחצרו, לקצת לבישול לעשות מהן קציעות, ולאחר שנעשו**
33 **קציעות דרסין בעגול, בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי ופטורין - במלשה, דאין חצר קובעת**
34 **בראיית פנים אלא דבר שנגמרה מלאכתו. ומנעא ליה לרבא: שבת, מי הוה כתיב, או עדיפא מיניה. מהו שתקבע מוקצה למעשר -**
35 **מוקצה היינו לא נגמרה מלאכתו. כדבר שלא נגמרה מלאכתו - לישנא יתיבא הוא, והוא**
36 **פירושו של מוקצה, ותבט ספסיים. כיון דרבתי וקראת לשבת עונג - כיון דאקרי אבילת דריה עונג - קבעה, שאין בה עד שם ערב. ודא קבע, שבת קובעת - אם יחדה לשבת - אסורה**
37 **אף למוציא שבת, ואם לא יחדה לשבת - בשבת אסור לכל, שאבילתה לעולם קבע היא קרייה.**
38 **אבל למוציא שבת מותר, כדלמקא. על המוקצה והסתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עתה. שביעית**
39 **- לאו בר עשורי היא. נפקא לן במבטלות מיאבאלו אבינו עמך ויתרו תאלל חת השד"ה**
40 **(שמות כז), מה היה אוכלת שלא במעשר - אדם אוכל שלא במעשר. הכי נמי דאמר -**

41 **בשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות**
42 **ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר כאן אני נוטל**
43 **למחר - וטני בהכי, דיש בריה. עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות
44 **שטמנו תאנים - בשדה או בגנול לאבילת שבת, ושבת ושבת ולא עשו כו' - לא יאכלו, אף על גב**
45 **דקיימא לן אף הטבל מחייבי במעשר לאכול אבילת עראי עד שיראה פני הבית או פני החצר,**
46 **בבבא מביעא ב"השוכר את הפועלים" (פ"א טז), אבילת שבת חשובה, ועראי שלה הוי ארי קבע,**
47 **והיי הוטמנו לאבילת שבת דוקבעו. והאי דנקט תיטוק - רבותא היא, דאשמעינן, דיש להם**
48 **מחשבה על ידי מנשה המוכיח, כדאמרין ב"בבא שרשיח" (תלמי י"א), ותאנים דבר שנגמרה**
49 **מלאכתו הוא, אלא אם כן חשב עליו לקצתהו או לגרונות. ושמעין מינה, דבר שנגמרה**
50 **מלאכתו שבת קובעת למעשר בלא ראיית פני הבית, ודבר שלא נגמרה מלאכתו - לא שמעינן אי קבעה אי לא קבעה. ותנן**
51 **המעביר תאנים - השתחא תאנים בחצרו, לקצת לבישול לעשות מהן קציעות, ולאחר שנעשו**
52 **קציעות דרסין בעגול, בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי ופטורין - במלשה, דאין חצר קובעת**
53 **בראיית פנים אלא דבר שנגמרה מלאכתו. ומנעא ליה לרבא: שבת, מי הוה כתיב, או עדיפא מיניה. מהו שתקבע מוקצה למעשר -**
54 **מוקצה היינו לא נגמרה מלאכתו. כדבר שלא נגמרה מלאכתו - לישנא יתיבא הוא, והוא פירושו של מוקצה, ותבט ספסיים. כיון דרבתי וקראת לשבת עונג - כיון דאקרי אבילת דריה עונג - קבעה, שאין בה עד שם ערב. ודא קבע, שבת קובעת - אם יחדה לשבת - אסורה**
55 **אף למוציא שבת, ואם לא יחדה לשבת - בשבת אסור לכל, שאבילתה לעולם קבע היא קרייה.**
56 **אבל למוציא שבת מותר, כדלמקא. על המוקצה והסתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עתה. שביעית**
57 **- לאו בר עשורי היא. נפקא לן במבטלות מיאבאלו אבינו עמך ויתרו תאלל חת השד"ה**
58 **(שמות כז), מה היה אוכלת שלא במעשר - אדם אוכל שלא במעשר. הכי נמי דאמר -**

59 **בשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות**
60 **ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר כאן אני נוטל**
61 **למחר - וטני בהכי, דיש בריה. עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות
62 **שטמנו תאנים - בשדה או בגנול לאבילת שבת, ושבת ושבת ולא עשו כו' - לא יאכלו, אף על גב**
63 **דקיימא לן אף הטבל מחייבי במעשר לאכול אבילת עראי עד שיראה פני הבית או פני החצר,**
64 **בבבא מביעא ב"השוכר את הפועלים" (פ"א טז), אבילת שבת חשובה, ועראי שלה הוי ארי קבע,**
65 **והיי הוטמנו לאבילת שבת דוקבעו. והאי דנקט תיטוק - רבותא היא, דאשמעינן, דיש להם**
66 **מחשבה על ידי מנשה המוכיח, כדאמרין ב"בבא שרשיח" (תלמי י"א), ותאנים דבר שנגמרה**
67 **מלאכתו הוא, אלא אם כן חשב עליו לקצתהו או לגרונות. ושמעין מינה, דבר שנגמרה**
68 **מלאכתו שבת קובעת למעשר בלא ראיית פני הבית, ודבר שלא נגמרה מלאכתו - לא שמעינן אי קבעה אי לא קבעה. ותנן**
69 **המעביר תאנים - השתחא תאנים בחצרו, לקצת לבישול לעשות מהן קציעות, ולאחר שנעשו**
70 **קציעות דרסין בעגול, בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי ופטורין - במלשה, דאין חצר קובעת**
71 **בראיית פנים אלא דבר שנגמרה מלאכתו. ומנעא ליה לרבא: שבת, מי הוה כתיב, או עדיפא מיניה. מהו שתקבע מוקצה למעשר -**
72 **מוקצה היינו לא נגמרה מלאכתו. כדבר שלא נגמרה מלאכתו - לישנא יתיבא הוא, והוא פירושו של מוקצה, ותבט ספסיים. כיון דרבתי וקראת לשבת עונג - כיון דאקרי אבילת דריה עונג - קבעה, שאין בה עד שם ערב. ודא קבע, שבת קובעת - אם יחדה לשבת - אסורה**
73 **אף למוציא שבת, ואם לא יחדה לשבת - בשבת אסור לכל, שאבילתה לעולם קבע היא קרייה.**
74 **אבל למוציא שבת מותר, כדלמקא. על המוקצה והסתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עתה. שביעית**
75 **- לאו בר עשורי היא. נפקא לן במבטלות מיאבאלו אבינו עמך ויתרו תאלל חת השד"ה**
76 **(שמות כז), מה היה אוכלת שלא במעשר - אדם אוכל שלא במעשר. הכי נמי דאמר -**

77 **בשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות**
78 **ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר כאן אני נוטל**
79 **למחר - וטני בהכי, דיש בריה. עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות
80 **שטמנו תאנים - בשדה או בגנול לאבילת שבת, ושבת ושבת ולא עשו כו' - לא יאכלו, אף על גב**
81 **דקיימא לן אף הטבל מחייבי במעשר לאכול אבילת עראי עד שיראה פני הבית או פני החצר,**
82 **בבבא מביעא ב"השוכר את הפועלים" (פ"א טז), אבילת שבת חשובה, ועראי שלה הוי ארי קבע,**
83 **והיי הוטמנו לאבילת שבת דוקבעו. והאי דנקט תיטוק - רבותא היא, דאשמעינן, דיש להם**
84 **מחשבה על ידי מנשה המוכיח, כדאמרין ב"בבא שרשיח" (תלמי י"א), ותאנים דבר שנגמרה**
85 **מלאכתו הוא, אלא אם כן חשב עליו לקצתהו או לגרונות. ושמעין מינה, דבר שנגמרה**
86 **מלאכתו שבת קובעת למעשר בלא ראיית פני הבית, ודבר שלא נגמרה מלאכתו - לא שמעינן אי קבעה אי לא קבעה. ותנן**
87 **המעביר תאנים - השתחא תאנים בחצרו, לקצת לבישול לעשות מהן קציעות, ולאחר שנעשו**
88 **קציעות דרסין בעגול, בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי ופטורין - במלשה, דאין חצר קובעת**
89 **בראיית פנים אלא דבר שנגמרה מלאכתו. ומנעא ליה לרבא: שבת, מי הוה כתיב, או עדיפא מיניה. מהו שתקבע מוקצה למעשר -**
90 **מוקצה היינו לא נגמרה מלאכתו. כדבר שלא נגמרה מלאכתו - לישנא יתיבא הוא, והוא פירושו של מוקצה, ותבט ספסיים. כיון דרבתי וקראת לשבת עונג - כיון דאקרי אבילת דריה עונג - קבעה, שאין בה עד שם ערב. ודא קבע, שבת קובעת - אם יחדה לשבת - אסורה**
91 **אף למוציא שבת, ואם לא יחדה לשבת - בשבת אסור לכל, שאבילתה לעולם קבע היא קרייה.**
92 **אבל למוציא שבת מותר, כדלמקא. על המוקצה והסתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עתה. שביעית**
93 **- לאו בר עשורי היא. נפקא לן במבטלות מיאבאלו אבינו עמך ויתרו תאלל חת השד"ה**
94 **(שמות כז), מה היה אוכלת שלא במעשר - אדם אוכל שלא במעשר. הכי נמי דאמר -**

95 **בשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות**
96 **ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר כאן אני נוטל**
97 **למחר - וטני בהכי, דיש בריה. עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות
98 **שטמנו תאנים - בשדה או בגנול לאבילת שבת, ושבת ושבת ולא עשו כו' - לא יאכלו, אף על גב**
99 **דקיימא לן אף הטבל מחייבי במעשר לאכול אבילת עראי עד שיראה פני הבית או פני החצר,**
100 **בבבא מביעא ב"השוכר את הפועלים" (פ"א טז), אבילת שבת חשובה, ועראי שלה הוי ארי קבע,**
101 **והיי הוטמנו לאבילת שבת דוקבעו. והאי דנקט תיטוק - רבותא היא, דאשמעינן, דיש להם**
102 **מחשבה על ידי מנשה המוכיח, כדאמרין ב"בבא שרשיח" (תלמי י"א), ותאנים דבר שנגמרה**
103 **מלאכתו הוא, אלא אם כן חשב עליו לקצתהו או לגרונות. ושמעין מינה, דבר שנגמרה**
104 **מלאכתו שבת קובעת למעשר בלא ראיית פני הבית, ודבר שלא נגמרה מלאכתו - לא שמעינן אי קבעה אי לא קבעה. ותנן**
105 **המעביר תאנים - השתחא תאנים בחצרו, לקצת לבישול לעשות מהן קציעות, ולאחר שנעשו**
106 **קציעות דרסין בעגול, בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי ופטורין - במלשה, דאין חצר קובעת**
107 **בראיית פנים אלא דבר שנגמרה מלאכתו. ומנעא ליה לרבא: שבת, מי הוה כתיב, או עדיפא מיניה. מהו שתקבע מוקצה למעשר -**
108 **מוקצה היינו לא נגמרה מלאכתו. כדבר שלא נגמרה מלאכתו - לישנא יתיבא הוא, והוא פירושו של מוקצה, ותבט ספסיים. כיון דרבתי וקראת לשבת עונג - כיון דאקרי אבילת דריה עונג - קבעה, שאין בה עד שם ערב. ודא קבע, שבת קובעת - אם יחדה לשבת - אסורה**
109 **אף למוציא שבת, ואם לא יחדה לשבת - בשבת אסור לכל, שאבילתה לעולם קבע היא קרייה.**
110 **אבל למוציא שבת מותר, כדלמקא. על המוקצה והסתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עתה. שביעית**
111 **- לאו בר עשורי היא. נפקא לן במבטלות מיאבאלו אבינו עמך ויתרו תאלל חת השד"ה**
112 **(שמות כז), מה היה אוכלת שלא במעשר - אדם אוכל שלא במעשר. הכי נמי דאמר -**

113 **בשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות**
114 **ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר כאן אני נוטל**
115 **למחר - וטני בהכי, דיש בריה. עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות
116 **שטמנו תאנים - בשדה או בגנול לאבילת שבת, ושבת ושבת ולא עשו כו' - לא יאכלו, אף על גב**
117 **דקיימא לן אף הטבל מחייבי במעשר לאכול אבילת עראי עד שיראה פני הבית או פני החצר,**
118 **בבבא מביעא ב"השוכר את הפועלים" (פ"א טז), אבילת שבת חשובה, ועראי שלה הוי ארי קבע,**
119 **והיי הוטמנו לאבילת שבת דוקבעו. והאי דנקט תיטוק - רבותא היא, דאשמעינן, דיש להם**
120 **מחשבה על ידי מנשה המוכיח, כדאמרין ב"בבא שרשיח" (תלמי י"א), ותאנים דבר שנגמרה**
121 **מלאכתו הוא, אלא אם כן חשב עליו לקצתהו או לגרונות. ושמעין מינה, דבר שנגמרה**
122 **מלאכתו שבת קובעת למעשר בלא ראיית פני הבית, ודבר שלא נגמרה מלאכתו - לא שמעינן אי קבעה אי לא קבעה. ותנן**
123 **המעביר תאנים - השתחא תאנים בחצרו, לקצת לבישול לעשות מהן קציעות, ולאחר שנעשו**
124 **קציעות דרסין בעגול, בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי ופטורין - במלשה, דאין חצר קובעת**
125 **בראיית פנים אלא דבר שנגמרה מלאכתו. ומנעא ליה לרבא: שבת, מי הוה כתיב, או עדיפא מיניה. מהו שתקבע מוקצה למעשר -**
126 **מוקצה היינו לא נגמרה מלאכתו. כדבר שלא נגמרה מלאכתו - לישנא יתיבא הוא, והוא פירושו של מוקצה, ותבט ספסיים. כיון דרבתי וקראת לשבת עונג - כיון דאקרי אבילת דריה עונג - קבעה, שאין בה עד שם ערב. ודא קבע, שבת קובעת - אם יחדה לשבת - אסורה**
127 **אף למוציא שבת, ואם לא יחדה לשבת - בשבת אסור לכל, שאבילתה לעולם קבע היא קרייה.**
128 **אבל למוציא שבת מותר, כדלמקא. על המוקצה והסתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עתה. שביעית**
129 **- לאו בר עשורי היא. נפקא לן במבטלות מיאבאלו אבינו עמך ויתרו תאלל חת השד"ה**
130 **(שמות כז), מה היה אוכלת שלא במעשר - אדם אוכל שלא במעשר. הכי נמי דאמר -**

131 **בשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות**
132 **ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר כאן אני נוטל**
133 **למחר - וטני בהכי, דיש בריה. עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות
134 **שטמנו תאנים - בשדה או בגנול לאבילת שבת, ושבת ושבת ולא עשו כו' - לא יאכלו, אף על גב**
135 **דקיימא לן אף הטבל מחייבי במעשר לאכול אבילת עראי עד שיראה פני הבית או פני החצר,**
136 **בבבא מביעא ב"השוכר את הפועלים" (פ"א טז), אבילת שבת חשובה, ועראי שלה הוי ארי קבע,**
137 **והיי הוטמנו לאבילת שבת דוקבעו. והאי דנקט תיטוק - רבותא היא, דאשמעינן, דיש להם**
138 **מחשבה על ידי מנשה המוכיח, כדאמרין ב"בבא שרשיח" (תלמי י"א), ותאנים דבר שנגמרה**
139 **מלאכתו הוא, אלא אם כן חשב עליו לקצתהו או לגרונות. ושמעין מינה, דבר שנגמרה**
140 **מלאכתו שבת קובעת למעשר בלא ראיית פני הבית, ודבר שלא נגמרה מלאכתו - לא שמעינן אי קבעה אי לא קבעה. ותנן**
141 **המעביר תאנים - השתחא תאנים בחצרו, לקצת לבישול לעשות מהן קציעות, ולאחר שנעשו**
142 **קציעות דרסין בעגול, בניו ובני ביתו אוכלין מהן עראי ופטורין - במלשה, דאין חצר קובעת**
143 **בראיית פנים אלא דבר שנגמרה מלאכתו. ומנעא ליה לרבא: שבת, מי הוה כתיב, או עדיפא מיניה. מהו שתקבע מוקצה למעשר -**
144 **מוקצה היינו לא נגמרה מלאכתו. כדבר שלא נגמרה מלאכתו - לישנא יתיבא הוא, והוא פירושו של מוקצה, ותבט ספסיים. כיון דרבתי וקראת לשבת עונג - כיון דאקרי אבילת דריה עונג - קבעה, שאין בה עד שם ערב. ודא קבע, שבת קובעת - אם יחדה לשבת - אסורה**
145 **אף למוציא שבת, ואם לא יחדה לשבת - בשבת אסור לכל, שאבילתה לעולם קבע היא קרייה.**
146 **אבל למוציא שבת מותר, כדלמקא. על המוקצה והסתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עתה. שביעית**
147 **- לאו בר עשורי היא. נפקא לן במבטלות מיאבאלו אבינו עמך ויתרו תאלל חת השד"ה**
148 **(שמות כז), מה היה אוכלת שלא במעשר - אדם אוכל שלא במעשר. הכי נמי דאמר -**

149 **בשאר שני שבועי, אלא אורחא דמלתא נקט, דסתם מוקצה לאו מעשר הוא. דגרונות**
150 **ורנמוקין או סתם מוקצה, ואין רגילין לעשר קודם גמר מלאכה, ואומר כאן אני נוטל**
151 **למחר - וטני בהכי, דיש בריה. עיי שירושם - ביטמן**, דאין בריה. **גמרא** תינוקות

ביצה. פרק רביעי - המביא דף לה עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)"
 ר"ן

והלא מותרו חוץ - ורבי אליעזר, אפילו נטל הרבה מן הדגל בחול - לא הוי קביעתו דרבה מן הטבל בחול ונתן לפניו דמחוי דקביע ליה באבילה מרובה, אם דבר הראוי להחיות המתיר ארץ אבילותו למקום שנעלם משם - דהא שמעינן ליה רבי אליעזר דאמר לא קבע בניטלה קביעתו, וכל שכן בדברא בכל מושעה לא מקבע. קטן - כלי גדול שצריך מן היתירם כדי שישתממו ויחבטל

והלא מותרו חוץ, ושמינין ליה רבי אליעזר דאמר:
כל היכא דמותרו חוץ - לא קבע. דתנן: הנוטל ויתים מן המעטין - מובל אהת אהת במלח ואוכל, ואם מבל ונתן לפניו עשרה - חיבי. רבי אליעזר אומר: מן המעטין מותר - חיבי, מן המעטין קטא - פטור, מפני שהוא מחזיר את המותר. והינין בה: רבי שאני רישא ונאי ושני מסיפא? ואמר רבי אבהו: רישא במעטין מותר ונברא קטא, דלא מצי מהדר ליה. רישא במעטין קטא ונברא קטא, דמצי מהדר ליה. מתניתין נמי במוקצה מותר ונברא קטא, דלא מצי מהדר ליה.

והלא מותרין ועומדין הן! אלא אמר רב שמי בר אשי: רבי אליעזר קא אמרת? רבי אליעזר למעמה, דאמר: הרימיה קבעה, וכל שכן שבת. דתנן: פירות שרתין עד שלא נגמרה מלאכתן, רבי אליעזר אומר לאכול מהן עראי, והקמים מתירין. תא שמע מסיפא: הקמים אומרים עד שירשוש ויאמר "מכאן ועד כאן". מעמא דערב שבת בשביעית, דלאו בר עשויה הוא, הא בשאר שני שבוע, דבני עשויה ניהו - אסורים. מאי משעמא: לאו משעמא דשבת קבעה ליה, לא שאני תרם, בין דאמר "מכאן ועד כאן איני אוכל למחר" - קבע ליה. אי הכי, מאי אריא שבת, אפילו בחול נמי? תא קא משמע לן: דקבל מוכן הוא אצל שבת, שאם עבר ותקנו - מתוקן. ורמינהו: היה אוכל באשכול ונכנס מנהה לחצר, רבי אליעזר אומר: ונמור, רבי יהושע אומר: לא ונמור. השקפה בלילי שבת רבי אליעזר אומר: ונמור, רבי יהושע אומר: לא ונמור! תרם בפקתני מעמא, רבי נתן אומר: לא פשאמר רבי אליעזר "ונמור" בחרצו ונמור, אלא יוצא חוץ לחצר ונמור. ולא פשאמר רבי אליעזר "ונמור" בשבת אמר רבי ויתנן: אחד שבת ואחד תרומה ואחד חצר

הדרן עלך המביא
הדרן עלך המביא:
 רבי אבהו רבן גלילי אלא לענן בריה. אבל מדור ליה דהקא ערב שבת בשביעית, הא שיערבא אבילותו כדי שישתממו ויחבטל

שמן בתוכו, ויהא נוח להוציא בבית הבר. מובל אהת אהת כפחל ואוכל - בלא מושעה, ולא אמרין טבול במלח משוי ליה קבע, הואיל ואהת אהת אובל מכל. מן המעטין מותר חיבי - לעשה, שאין ראוי להחיות מותרו. כדמוקיה לה למיתה גבירא טמא, שטמא מביע, ושטמא מחזיק במערכתין הטמאים עם הטהורים ושטמא השמן, וכין דאין ראוי להחיות מותרו, ודאי כי שקלינה מעיקרא - אדעתא למיכל לכולהו שקלינה, ושייה אבילת קבע. מן המעטין טמא פטור - מפני שראוי להחיות המותר. וכי שקלינה מעיקרא ברישא - אדעתא למיכל פורחא ואחריו מותר שקל. מאי שנא רישא - דאין יכול להחיות - משום דמעטין טהור, והא אפשר לדחוי גם אם האדם טהור. ואמר רבי אבהו - כולה גבירא טמא חתומא. רישא ודמעטין טהור לא מצי למתדהר. דאם תאמר דרי נטמא וידי המעטין כשטבל מוחן - לא טמא אלא מקום מנוגע, ויכול לטלוק משם. הכי רסין: רישא במעטין מותר ונברא טמא אלא מצי למתדהר מסיפא בנברא טמא מעטין רביעי למתדהר ומשני: מתניתין נמי - דקבע בדבריה במוקצה טהור ונברא טמא עסקין, דלא מצי למתדהר מותרו. ופרקינן: והלא מותרין ועומדין - והלא לא נטלן, אלא דברא בחרה מנהיה ליה חודה ולא מקבע, כי לא אפשר בחודה נמי, ולא נטלן אלא דברא בעלמא, אין לך חודה כון, דאפילו מרקל נמי לא נטלן. הכי רסין: אלא אמר רבי שיש בר אשי בוי - אלא לעלם שבת הוא דקבעה במתניתין, וכי מסלקת ליה למי חזרא משיערתיה, דלא נטמא לאבונה במתניתין - הכי תסלקיה. רבי אליעזר קא אסרת - מניה מיתיה סיעתא דשבת קבעה, אף בשלא נגמרה מלאכתו. רבי אליעזר נגמרה דאמר תרומה קובעת - דבר שלי נגמרה מלאכתו, שאם הגביה תרומתו - נאסר לאבילת עראי עד שפירש שאר מעשרות. וכל שכן שבת - דחשיבא אבילותו, אבל רבנן, אינומא לך כי הדיכ דפליגי בתרומה פליגי בשבת. תא שמע מסיפא - דלא אפילו רבנן גלילי אלא לענן בריה. אבל מדור ליה דהקא ערב שבת בשביעית, הא שיערבא אבילותו כדי שישתממו ויחבטל

מובן חוץ בוי - כדפרישית. והבא לא מצי למפרך ורבי אליעזר, משום דרבנן שמעינן להו דאפילו מותרו חוץ, ודיילא עליה קביעתא. הלכך, איאס למתיל טעיניהו דרבנן במתניתין נמי משום אדחוי קביעה, ולא משום שבת. ורסין - דרבי אליעזר ארביי אליעזר. היה אוכל באשכול - דתם אשכול לא נמר מלאכה גמרה דתם נעביב לדיכיה קיימי. ונכנס מנה - שלקט משם, ובא לו לחצר. רבי אליעזר אומר יגמור - כי רצה לנמור בחצר - ויגמור אבילותו, דאין חצר קובעת ולא נגמרה מלאכתו. רבי יהושע אומר לא יגמור - עסקר חצר קובעת דבר שלי נגמרה מלאכתו. וכי רסין: השקפה לילי שבת רבי אליעזר אומר יגמור, רבי יהושע אומר בחצר אמר בשבת ונמור אבילותו, דאין שבת קובעת דבר שלי נגמרה מלאכתו. ומתניתין אוקמנא טעמא דרבי אליעזר דבשאר שני שבוע - לא משום דשבת קביעה, דמשום דבריה לא מעניא למימר, דהא לרבי אליעזר מותרו חוץ. הכי רסין: רבי אשי ורבי אבהו רבן גלילי אלא לענן בריה. ורבי נתן אומר: רבי ויתנן: אחד שבת ואחד תרומה ואחד חצר

לא יאכלו. ודחתם לאבילת שבת יחדום. הלכך קבעה עלייהו. אבל זו - לא יחודה לשבת. יש ספרים שהיא כתובה בהם בשבוע, וכן רסין לה במשנה דמסכת מעשרות. דרבי נתן בתוספתא דמעשרות הכי איחמר. ואחד פקח - אם נתן לחצר קודם נגמר מלאכה, לא אמריתן אשחשבו בהכי. ואנטריא ליה לרבי יוחנן לאשמעינן, משום דריאכא למאן דאמר קבעה, דלרנמן. שבת - איצטרך לרבי יוחנן למימר. לאפוסי מרהלל - דלתא הלכתא כותיה, אלא כרבנן דפליגי עליה. הלל לענינו - הלל לבדו אוסר, משמע דלא דחוי חלקן עלי. חצר

והלא מותרו חוץ - ורבי אליעזר, אפילו נטל הרבה מן הדגל בחול - לא הוי קביעתו דרבה מן הטבל בחול ונתן לפניו דמחוי דקביע ליה באבילה מרובה, אם דבר הראוי להחיות המתיר ארץ אבילותו למקום שנעלם משם - דהא שמעינן ליה רבי אליעזר דאמר לא קבע בניטלה קביעתו, וכל שכן בדברא בכל מושעה לא מקבע. קטן - כלי גדול שצריך מן היתירם כדי שישתממו ויחבטל

והלא מותרו חוץ, ושמינין ליה רבי אליעזר דאמר:
כל היכא דמותרו חוץ - לא קבע. דתנן: הנוטל ויתים מן המעטין - מובל אהת אהת במלח ואוכל, ואם מבל ונתן לפניו עשרה - חיבי. רבי אליעזר אומר: מן המעטין מותר - חיבי, מן המעטין קטא - פטור, מפני שהוא מחזיר את המותר. והינין בה: רבי שאני רישא ונאי ושני מסיפא? ואמר רבי אבהו: רישא במעטין מותר ונברא קטא, דלא מצי מהדר ליה. רישא במעטין קטא ונברא קטא, דמצי מהדר ליה. מתניתין נמי במוקצה מותר ונברא קטא, דלא מצי מהדר ליה.

והלא מותרין ועומדין הן! אלא אמר רב שמי בר אשי: רבי אליעזר קא אמרת? רבי אליעזר למעמה, דאמר: הרימיה קבעה, וכל שכן שבת. דתנן: פירות שרתין עד שלא נגמרה מלאכתן, רבי אליעזר אומר לאכול מהן עראי, והקמים מתירין. תא שמע מסיפא: הקמים אומרים עד שירשוש ויאמר "מכאן ועד כאן". מעמא דערב שבת בשביעית, דלאו בר עשויה הוא, הא בשאר שני שבוע, דבני עשויה ניהו - אסורים. מאי משעמא: לאו משעמא דשבת קבעה ליה, לא שאני תרם, בין דאמר "מכאן ועד כאן איני אוכל למחר" - קבע ליה. אי הכי, מאי אריא שבת, אפילו בחול נמי? תא קא משמע לן: דקבל מוכן הוא אצל שבת, שאם עבר ותקנו - מתוקן. ורמינהו: היה אוכל באשכול ונכנס מנהה לחצר, רבי אליעזר אומר: ונמור, רבי יהושע אומר: לא ונמור. השקפה בלילי שבת רבי אליעזר אומר: ונמור, רבי יהושע אומר: לא ונמור! תרם בפקתני מעמא, רבי נתן אומר: לא פשאמר רבי אליעזר "ונמור" בחרצו ונמור, אלא יוצא חוץ לחצר ונמור. ולא פשאמר רבי אליעזר "ונמור" בשבת אמר רבי ויתנן: אחד שבת ואחד תרומה ואחד חצר

הדרן עלך המביא
הדרן עלך המביא:
 רבי אבהו רבן גלילי אלא לענן בריה. אבל מדור ליה דהקא ערב שבת בשביעית, הא שיערבא אבילותו כדי שישתממו ויחבטל

שמן בתוכו, ויהא נוח להוציא בבית הבר. מובל אהת אהת כפחל ואוכל - בלא מושעה, ולא אמרין טבול במלח משוי ליה קבע, הואיל ואהת אהת אובל מכל. מן המעטין מותר חיבי - לעשה, שאין ראוי להחיות מותרו. כדמוקיה לה למיתה גבירא טמא, שטמא מביע, ושטמא מחזיק במערכתין הטמאים עם הטהורים ושטמא השמן, וכין דאין ראוי להחיות מותרו, ודאי כי שקלינה מעיקרא - אדעתא למיכל לכולהו שקלינה, ושייה אבילת קבע. מן המעטין טמא פטור - מפני שראוי להחיות המותר. וכי שקלינה מעיקרא ברישא - אדעתא למיכל פורחא ואחריו מותר שקל. מאי שנא רישא - דאין יכול להחיות - משום דמעטין טהור, והא אפשר לדחוי גם אם האדם טהור. ואמר רבי אבהו - כולה גבירא טמא חתומא. רישא ודמעטין טהור לא מצי למתדהר. דאם תאמר דרי נטמא וידי המעטין כשטבל מוחן - לא טמא אלא מקום מנוגע, ויכול לטלוק משם. הכי רסין: רישא במעטין מותר ונברא טמא אלא מצי למתדהר מסיפא בנברא טמא מעטין רביעי למתדהר ומשני: מתניתין נמי - דקבע בדבריה במוקצה טהור ונברא טמא עסקין, דלא מצי למתדהר מותרו. ופרקינן: והלא מותרין ועומדין - והלא לא נטלן, אלא דברא בחרה מנהיה ליה חודה ולא מקבע, כי לא אפשר בחודה נמי, ולא נטלן אלא דברא בעלמא, אין לך חודה כון, דאפילו מרקל נמי לא נטלן. הכי רסין: אלא אמר רבי שיש בר אשי בוי - אלא לעלם שבת הוא דקבעה במתניתין, וכי מסלקת ליה למי חזרא משיערתיה, דלא נטמא לאבונה במתניתין - הכי תסלקיה. רבי אליעזר קא אסרת - מניה מיתיה סיעתא דשבת קבעה, אף בשלא נגמרה מלאכתו. רבי אליעזר נגמרה דאמר תרומה קובעת - דבר שלי נגמרה מלאכתו, שאם הגביה תרומתו - נאסר לאבילת עראי עד שפירש שאר מעשרות. וכל שכן שבת - דחשיבא אבילותו, אבל רבנן, אינומא לך כי הדיכ דפליגי בתרומה פליגי בשבת. תא שמע מסיפא - דלא אפילו רבנן גלילי אלא לענן בריה. אבל מדור ליה דהקא ערב שבת בשביעית, הא שיערבא אבילותו כדי שישתממו ויחבטל

מובן חוץ בוי - כדפרישית. והבא לא מצי למפרך ורבי אליעזר, משום דרבנן שמעינן להו דאפילו מותרו חוץ, ודיילא עליה קביעתא. הלכך, איאס למתיל טעיניהו דרבנן במתניתין נמי משום אדחוי קביעה, ולא משום שבת. ורסין - דרבי אליעזר ארביי אליעזר. היה אוכל באשכול - דתם אשכול לא נמר מלאכה גמרה דתם נעביב לדיכיה קיימי. ונכנס מנה - שלקט משם, ובא לו לחצר. רבי אליעזר אומר יגמור - כי רצה לנמור בחצר - ויגמור אבילותו, דאין חצר קובעת ולא נגמרה מלאכתו. רבי יהושע אומר לא יגמור - עסקר חצר קובעת דבר שלי נגמרה מלאכתו. וכי רסין: השקפה לילי שבת רבי אליעזר אומר יגמור, רבי יהושע אומר בחצר אמר בשבת ונמור אבילותו, דאין שבת קובעת דבר שלי נגמרה מלאכתו. ומתניתין אוקמנא טעמא דרבי אליעזר דבשאר שני שבוע - לא משום דשבת קביעה, דמשום דבריה לא מעניא למימר, דהא לרבי אליעזר מותרו חוץ. הכי רסין: רבי אשי ורבי אבהו רבן גלילי אלא לענן בריה. ורבי נתן אומר: רבי ויתנן: אחד שבת ואחד תרומה ואחד חצר

לא יאכלו. ודחתם לאבילת שבת יחדום. הלכך קבעה עלייהו. אבל זו - לא יחודה לשבת. יש ספרים שהיא כתובה בהם בשבוע, וכן רסין לה במשנה דמסכת מעשרות. דרבי נתן בתוספתא דמעשרות הכי איחמר. ואחד פקח - אם נתן לחצר קודם נגמר מלאכה, לא אמריתן אשחשבו בהכי. ואנטריא ליה לרבי יוחנן לאשמעינן, משום דריאכא למאן דאמר קבעה, דלרנמן. שבת - איצטרך לרבי יוחנן למימר. לאפוסי מרהלל - דלתא הלכתא כותיה, אלא כרבנן דפליגי עליה. הלל לענינו - הלל לבדו אוסר, משמע דלא דחוי חלקן עלי. חצר

שמעו ערשין קודם גמר מלאכתו, ומדה תורתה הוא, ותליתו בהי לקולא. רוב עמי הארץ מעשין חן - מדאלין לקולא, דאמרו: מעשרך דמאי, ותומאי בעלמא דהאי, דאמרו לאפירשי מספקאי שאר מעשרות שנחשוך עליהן. ולאפקי מרא דתני - ארובי יוחנן קאי. רבי יוחנן, דאמר לליל מקח אינו קובע דבר שלא נגמר מלאכתו - אתא לאשמועתי והלכתא כו' דהא דאמרין לעיל, ולאפקי מרח. המחליף - היינו מקח. לקנות - דהיינו לא נגמר. חיוב - דמקח קבע אפילו בשלא נגמר. לאכול חיוב - זה שרעתו לאכול חיוב, דלדידה גמר מלאכה הוא.

השחור הווג של מספרים - פירש הקתורה: שחור - תער שאין בית די שלו מחובר, ופורקין אותו לפעמים, ואף על פי שנחלקו - מקבלין טומאה, שראויין למלאכתן כל אחד לעצמו. וקשה, דבית די לאו חיי לעצמו וטראה דשרוח נמי הוי מספרים אלא שחן קטנים, וזון של מספרים הוא גדול מן השחור ויבני סבינים לזה ולזה, והקטנים נקראים שחור על שם שמשחזירין את השער, אלמא: לשון השפלה הוא.

מי שנשור כליו בדרך - כאן משמע שהוא לשון נשירה, מלשון פירות הנשרין, ולא כמו שפירש רש"י בפרק 'חבית' (שבת קמ"ב, ועם לשון שרידה, ומידה, לכך קאמר רבא ואי נמי כהא דתנא: אהוזו לטק - זה הטיב שבת קעידה. והאי איבא לדחוי ולפרושי לשון שרידה, כדפירש הקטנרס.

בדשילא

זה לקצות וזה לקצות, זה לאכול וזה לקצות, חייב, לקצות - פטור.

הצ"ר - לאפקי מדרבי עקלב, דתני: המעביר תאניס

בצירו לקצות - בניו ובני ביתו אוכלין מהן ערואי, ופטורים מן המעשר. ותני עלה: רבי יעקב מחייב, ורבי יוסי ברבי יהודה פוטר. תרוקיה - לאפקי

מדרבי אלעזר, דתני: פירות שתתמן עד שלא נגמרה מלאכתן, רבי אלעזר אוסר לאכול מהן ערואי, וחכמים מתירין. מקח - דרתני: הלווקח תאניס

מעם הארץ, במקום שרוב בני אדם דורסין - אוכל מהן ערואי ומעשרן דמאי. ששעמ מינה תלת; ושעמ מינה: מקח אינה קובעת אלא בדבר שנגמרה

מלאכתו, ושעמ מינה: רוב עמי הארץ מעשירין הן, ושעמ מינה: מעשירין דמאי מעמי הארץ אפילו בדבר שלא נגמרה מלאכתו. ולאפקי מהא דתני:

המחליף פירות עם חבירו, זה לאכול וזה לאכול, וזה לקצות וזה לקצות - חייב. רבי יהודה אוסר: לאכול - חייב, לקצות - פטור.

ההדן עלך המביא

משילין פירות דרך ארובה ביום טוב, אבל לא בשבת. ומכסים פירות בכלים מפני הרקע, וכן פדי יין וכדי שמן. ונותנין כלי תחת הרקע בשבת. גמרא אהמר, רב יהודה ורב נחמן, חד תני: משילין, וחד תני: משחילין. אמר רב וזמרא: מאן דתני

"משחילין" לא משתבש, ומאן דתני "משחילין" לא משתבש. מאן דתני משילין לא משתבש

דכתוב "כי ישל ויתך". ומאן דתני משחילין לא משתבש - דתני: השחול והקסול.

שחול - ששנשמהו ירכו, כסול - שאחד מירכוותיו גבוהה. מתבררתה אמר רב נחמן פר

זתק: מאן דתני משירין לא משתבש, ומאן דתני משחירין לא משתבש ומאן דתני מנשירין לא משתבש. מאן דתני משירין לא משתבש - דתני: רבי ישמעאל אומר: מיד לא יחוף

דאשו בארדמה, מפני שמישר את השער. ומאן דתני משחירין לא משתבש - דתני: השחור והואג של ספרים, אף על פי שגחלקו - טמאין. ומאן דתני "מנשירין" לא משתבש, דתני:

מי שנשור כליו בפנים מהרקע בהם ואינו חושש. אי נמי, מהא דתני: אזהרו לקט - הגושר

בשבת קעידה. ותני: "משילין פירות דרך ארובה ביום טוב". עד כהן? אמר רבי יודא

עבר רבי אסי, ואמר: לה אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן, כאתה ששנינו: מפנין ארבע

והמש קופות של תבן ושל הבואה מפני האורחים, ובפני בטול בית המדרש. ודלמא

שאני התם, דאיפא בטול בית המדרש, אבל הכא דליפא בטול בית המדרש - לא! אי

נמי התם היינו טעמא דארבע והמש קופות שרי - משום שבת דהמקורא ולא אתי ללולא

בית, אבל וזם טוב דקיל ואתי ללולא בית - כלל כלל לא. אי נמי לאירך ניסא: התם

היינו טעמא - דליפא הפסד ממון, אבל הכא דאיפא הפסד ממון - אפילו טובא נמי

התם

מקום להסב. בטול בית המדרש - שאין ללמדמים מקום לישב. ודלמא - התם הוא דשרינן כולי האי - דאיכא בטול בית המדרש, והוא הדין לכבוד ארזים. אבל משום הפסד ממון

- לא שרו רבנן כולי האי. אי נמי לאירך ניסא - יש לתת טעם לצד אחר. שחירו כאן יותר משם.

התם

התם

התם

התם

התם

התם

התם

התם

התם

התם

התם

התם

התם

התם

התם

1 אלא אימא ובלבד שלא יעשה מצודה - פירש הקונטרס: ובלבד שלא יכסה כל
2 החלונות, דלכבי יודהה ודלרבי שנתען מותר, וגם מעיקרא, כי בעי לאוקמוי
3 כרבי שמעון משמע ליה דרבכל ענין מידר, אפילו לעשות כעין מצודה לתסום כל החלונות.
4 ותימה: דאי מודה רבי שנתען בפקי רשיה ולא ימות, והבא ריהו' דן גזרותו ופירש הרב
5 רבנן משתא מביארי: ודלרבי שנתען מיני מידר
6 שיש חור קטן במורה, אך אינו נראה, ואם כן לא
7 היו פסקי רשיה ליה מות, ולרבי שנתען מותר.
8 ורבי יודהה דאמר אפילו דרבי שאינו מתכוין - בעי
9 חור גדול, שהוא נראה לרבוים לצאת מן
10 המורה.

11 **תניתו** לי דעברי אדמרי - אף על גב דאמרין
12 לעיל בדרף - דלרבי שנתען ראו לו קשה והכי
13 מטטליל ליה: דאז היה ליה ככלכלה חזאבן תורה
14 דאמר בסוף "כידיה" (שבת מ"א, ושם) לית בה
15 פירוי: וכן דמרי דמרי משום הדריי כפי רעו,
16 וכן משמע ממתייהו ליה הבא.
17 **תניתו** לי דעברי אדמרי - אף על גב דאמרין
18 לעיל פרק י"ז ט"ז ט"ז (בבא, ובשם) דאין
19 עושין גרף של רעו לכתלה, סבירא ליה לרבה
20 דהבא שיש משום סכנה דבי רחיא. או מיהו
21 דלא נמקד לכתלה כל כן הבא, כיון שהיו
22 הגנשים כבר מולמין בבית - אין כל כן לכתלה
23 מלפני מנומניו.

24 **שמא** יעשה הבית של שטיין - פירש הקונטרס:
25 שלוקחין קנים ועושה כעין הבית, ושם
26 בוק. וקשה: דאז תנו, ואלו טהורין בכלי חרס:
27 טבלא שאין לה למבוקה, חבית כפי שטיין, ודלמי
28 דרדיס הוא: וכן נראה לי שהוא כל חרס שאין לו
29 פתח, ומתוך כך אינו יכול להשתקע במים לפי
30 שאין המים יכולין לכנס לתוכו, ולכך צ"ע על פני
31 הדינים.

32 **והא** מיהא קא עביד - פירש הקונטרס: והוא
33 לעיל למחשבתיהו בדרי אדריי דסיפא
34 ממצודה. ומשני: לא יריבא דאיבא עדיק מיהא
35 ולכך אינו מצודה כל כך, דומיא דהני דסיפא. ולפי
36 דהויל לודית וגם ברילבא דעדיק מניה אדריי,
37 וכן פירש נמי גבי לא מקדישא אלא מצוח קא עביד
38 כו', ומפרש: דאית ליה אשה ובנים. משמע: אפילו
39 אין לו אשה ובנים מכלל מקום אסור. וקשה: דאמר
40 פרק דעיי ממונות" (סנהדרין לה"א): "לפיכך אין
41 דנין לא בערב שבת ואלו עבירי יום טוב, ודלמי
42 לעביד: לדיניה במעלי שבתא ולקטליה בשבת -
43 אין ריבחה ויהיה שבת. ואלו משני משום דאין דנין.
44 משמע דהיינו דהסדרין, דבשבתא לאבא עדיק
45 מנידו שפי' דנין ש' לישבי' ונדחא איהו.
46 לחלמוד למישהו טעמא לאסור מן החרה, ולא
47 לאסור לאו דמרבנן. ורבינו ענין פירש: דהא מצוח
48 קא עביד, ואמאי מודה כו' מניש' לא מניש' לא
49 דאית ליה אשה ובנים, אבל אם אין לו אשה ובנים
50 - מותר לקדש, ומצוח קא עביד. וקשה: ודברק
51 קמא דימא בירושלמי בעי כוון גדול מתקנין לו
52 אשה אחרת. פריך: ודרי קוין לון עדיק
53 ומשני: אין שבת במקדש, ולשני דשרי כיון דמצוח קא עביד, דהא כיון שנתה אשתו מצוח
54 לו לישא אשתו ועוד קא עביד מצוח - דרבינו יצחק ב"ר אבא (יריקא טו)
55 אלא, ודאי יש פירוש הקונטרס. ולא קשיא מתימא דסנהדרין, דאם הבא טעמא
56 שנתא יכתוב, וביון דישבו כבר בדין מערב יום טוב, ובתבו דברי המוכין דרבי המחייבים
57 מבעוד יום, כדקמא גזל - אם כן לא שרי' למנוח. ועוד יש למר פירוש רבינו תם, ולא
58 קשיא מהדיא דתרו' גדול: דשמא דן מרתי טעמי נקט. והרי מסיק הדין בירושלמי דימא:
59 אמר רבי גמא: דהא אמרין ודרי דכוסין שמילין צריך לכתוב מבעוד יום, שלא דהא כקונה
60 קנין בשבת. ואיתא נמי בריש כתובה בירושלמי, ומפרש הוה טעמא דער' שלא קנה אינו
61 זכאי במציאתה ולא במשעה יריד ויהא דחפית נרדיה, משכנסה - זכאי בכלום, ונמצא כקונה קנין בשבת. והדרי נמי איבא לאפקמי בישיל לו אשה ובנים. ומרתי טעמא דאין מקדישין, לפי
62 שגוראה כקונה קנין, אסור כמון כן לתת וט' שבת.

אָלָא אִימָא: וּבִלְבַד שְׁלֹא יַעֲשֶׂה מִצֻּדָה. פְּשִׁטָּא!

1 **מְהוּ דְתִיקָא:** בְּמִינוּ נִצְדוּ - אִסוּר, שְׁלֹא בְּמִינוּ
2 נִצְדוּ - מוֹתֵר, קָא מְשַׁמְעוּ לֵן. רַב אִישׁ אֲמָרוּ: מִי
3 קִתְּנֵי בִימּוֹת הַתְּהוֹמָה וּבִימּוֹת הַגְּשָׁמִים? בְּהַתְּמָה מִפְּנֵי
4 הַתְּהוֹמָה, וּבְגִשְׁמִים מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים קִתְּנֵי. בְּיָמֵי גִסְוֵי
5 וּבְיָמֵי הַשָּׁרִי, דְּאִיפָּא הַמָּה וְאִיפָּא גְשָׁמִים וְאִיפָּא
6 דְּבִשׁ. "וְנִתְּנֵינוּ פְּלִי תַחַת הַתְּרָף בְּשַׁבָּת". הֲנָא אִם
7 נִתְּמַלְּא הַכְּלִי - שֹׁלְפֵי שְׁוֹנָה אִינוּ נִמְנְעוּ. בִּי רַחֲמֵי
8 דְּאֲבֵי דְלִקּוּן, אֲתָא לְקַמְהָ דְרַבְּבִי. אֲמָר לִיה: וְלֵן
9 עֵלְיָהוּ לְפִרְוֵיהּ לְהַתְּמָה, לְדִלְהוּ בְּגִרְף שֶׁל רַעו, וְאִפְּסֵיהּ
10 וְיִתְּב אֲבֵי וְקָא מְשַׁיָּא לִיה: וְכִי עוֹשִׂין גִּרְף שֶׁל רַעו
11 לְכַתְּמַחְלָה? אֲדַהֲבִי נָפֵל בִּי רַחֲמֵי דְאֲבֵי. אֲמָר: הִיתִי
12 לִי, דְעֵבְרִי אֲדַמְרָא אֲמָר שְׁמוּאֵל: גִּרְף שֶׁל רַעו וְעֵבִישׁ
13 שֶׁל מִימֵי גְרִילִים מוֹתֵר לְהוֹצִיאֵן לְאִשְׁפָּה, וּכְשֹׁאָה
14 מַחְזִירוּ - נוֹתֵן בּוּ מִים וּמְחִירוּ. כְּבוֹד מִיָּה: גִּרְף
15 שֶׁל רַעו, אֲנָב מְנָא - אִין, בְּפִנֵי עֲצִמּוֹ - לֵא. הָא
16 שְׁמַעוּ: דִּהְיוּהוּ עֲבַרְתָּא דְאַשְׁתַּחֲבָּא בִּי אֶסְפְּרָמְקֵי דְרַב
17 אִישׁ, אֲמָר לְהוּ רַב אִישׁוּ: נִקְטָה בְּצוּצִיתָהּ וְאֶפְסָהּ.
18 **מִשְׁנֵה** כֶּל שֶׁחִרְבִּין עָלָיו מִשּׁוּם שְׁבֻת, מִשּׁוּם רְשׁוּת, וְאִלּוּ
19 מִשּׁוּם מַצּוּה, בְּשַׁבָּת - חִיבִין עָלָיו בְּיוֹם טוֹב. וְאִלּוּ
20 הֵן מִשּׁוּם שְׁבֻת: לֹא עוֹלִין בְּאִילָן, וְלֹא רֹכְבִין עַל
21 גִּבֵי בְּהֵמָה, וְלֹא שֹׁמֵן עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְלֹא מְטַפְּחִין,
22 וְלֹא מְקַסְּפִין, וְלֹא מְקַדְּדִין. וְאִלּוּ הֵן מִשּׁוּם רְשׁוּת: לֹא
23 דִּנְיָן, וְלֹא מְקַדְּשִׁין, וְלֹא חוֹלְצִין, וְלֹא מְבַמְּזִין. וְאִלּוּ
24 הֵן מִשּׁוּם מַצּוּה: לֹא מְקַדְּשִׁין, וְלֹא מְעַרְבִין, וְלֹא
25 מְחַרְבִּין, וְלֹא מְבַדְּדִין תְּרִיקוּהּ וּבִגְעֵשׂהּ. כֶּל אִלּוּ כְּיוֹן
26 טוֹב אֲמָרוּ, קָל וְחֹמֶר בְּשַׁבָּת. אִין בִּין יוֹם טוֹב לְשַׁבָּת
27 אִלָּא אוֹיֵל נִפְשׁ בְּלִבְךָ. **גְּמָרָא** "לֹא עוֹלִין בְּאִילָן"
28 - גּוֹרֵה שְׁמָא יִתְלֹשׁ. "וְלֹא רֹכְבִין עַל גִּבֵי בְּהֵמָה"
29 - גּוֹרֵה שְׁמָא יִצֵּא חוּץ לְתַחוּם. שְׁמַע מִיָּה תַחֲמוּזִין
30 דְּאוֹרְחֵי וְאִי: אֲנָא וְיַחַת שְׁמָא וְיַחַת וְיַחַת. וְיַחַת - "לֹא
31 שֹׁמֵן עַל פְּנֵי הַמַּיִם" - גּוֹרֵה שְׁמָא יַעֲשֶׂה הַבֵּית שֶׁל
32 שְׁטִיטָא. "וְלֹא מְטַפְּחִין וְלֹא מְקַסְּפִין וְלֹא מְקַדְּדִין." גּוֹרֵה
33 שְׁמָא יִתְּנֵן פְּלִי שׁוּר. "וְאִלּוּ הֵן מִשּׁוּם רְשׁוּת: לֹא
34 דִּנְיָן, וְהָא מַצּוּה קְעִבְדִי! לֹא צְרִיקָא, דְּאִיפָּא עֲדֵרְתִי
35 מִיָּה. "וְלֹא מְקַדְּשִׁין" - וְהָא מַצּוּה קְעִבְדִי! לֹא צְרִיקָא
36 דְּאִת

1 מהו דתימא דבר שבמינו נצוד - שדרך לעוד את בני מינו, כעין חיה ועוף - אסור. אבל
2 האי דאין במינו נצוד - שרי, קא משמע לן. רב אשי אמר - געלטם ברשעין מעיקרא,
3 דאיבא דבש לנאכל אדם. והקשיא לך בימות הגשמים מי איבא דבש - לא קשיא. דמי
4 קתני ימות החמה וימות הגשמים: שופ' - נחמתי וחינתי לעשות תחת חולק,
5 ואני נמנע - מלעשות כל האדם את צריך לכה.
6 כי רחמי דאבי דלוקן - הדלף היה נופל על
7 הרחים שלו, והיו עוקין בטיט, ומנחמים מפני
8 הגשמים. ולא היה מספיק לכלם הצריכים לתת
9 תחת הרקלא, וזל עוליה לפרודי לחתם - גיבת
10 שהוא שם, ודלחוי ברקף של רעי, שיהו מאוסים
11 הרחים לך לריות לפני מתוך, ואנת מותר
12 לעללען ולהוציאן לחוץ. כדאמר לקתן דרפק
13 של רעי מותר להוציאן לאשפה. וכי עושין גרף
14 של רעי לכתלה - וכי מותר לרעום שהוא
15 הדבר מאוס לו כדי שיעצבו? תיתי לי דעברי
16 אדמרי - ונבואא ואת שבעיר שנתען? ודבר
17 רבי גרף ועבט כלי חרס הן, אלא של רעי קוד
18 גרף, ושל מימי גרלים קוד עבט. נותן בו מים
19 ומחזירו - דמוקדין מחמת מאוס הן, ואי לאו
20 גאב מרא - לא מצי לעללעניו, ולהוציאן הוא
21 דשרי ליה משום כבודו. כדבז מיה - דמשנאב
22 היו סבורים התלמידים דקרא גרף נקט, ודאב
23 מנא רעי לעללען את דרעי. אבל כפי עצמא,
24 לישול את הרעי או דבר מאוס ממש בידו
25 ורואינו - לא שרי ליה. באספריין - שבמיטם.
26 בצוציית - כגובה. משנה כל שחייב עליו -
27 מדברי סופרים שלא לעשותו בשבת. משום
28 שבת, או משום רשות, שיש בו קצת מצוה,
29 אבל לא מזה גדולה, וקדוב וקדוה לריות דרב
30 ורשות, ושם בו איסור מדברי סופרים. או משום
31 מצוה - או שיש בו מצוה ממש, ואסוריה חכמים
32 לעשות בשבת. חיבין עליו - שלא לעשות
33 ביום טוב. ואין הן - דברים שאסורין משום
34 שבת. והשתילו עליו חכמים לשבות מהן, ואין
35 בעשייתן שום מצוה. לא עולין באילן כל -
36 כולו מפרש בגמרא אמאי גזר רבנן. אין
37 מפתחין - כדי. ואין מספקין - על דבר, ואין
38 מפרשין - ברגל. ובגלן לשבחה ולשר - בגמרא
39 מפרש: גזרה שמא יתקן כנגדו כלי שיר, וקא
40 עביד גמא. ואין הן משום רשות - כלומר: שהיה
41 לנו להתירן משום שתן קרובין למצוה, ואסורם
42 חכמים. האי קדוה ליה רשות - משום תרן דבעי
43 למנוה כסיפא דהא מצוה גמריה, ולבגין קרי
44 לתת מציעי רשות. ונתת גמרי קרי שבת,
45 דאיסור שבת מנור של תרן, לפי שאין צד
46 לסלק נזירות דבמיסן מעליקו. שאין בוק
47 לחלוצת מצוה. לא דנין - דין. ולא מקדישין -
48 אשה. ובגמרא מפרש אמאי קרי ליה רשות
49 (ומאי טעמא גזר עליהו). ולא מקדישין -
50 הקדשות מעריבין - שרפך עליו, ונתת כפי
51 שנים, כמו שכתוב בפרשת ערכין (ויקרא כז),
52 ולא מחריבין - דרי בהמה זו חרם, וסחם
53 חרמים לבדק הבית. גמרא שמא יעלה ויתלוש - דהוי אסורא מדאורייתא, דהיינו קוצר
54 שחולט מן המזבח. שמא יצא חוץ לחתום - מתוך שאינו מתקן ברילוי איה ואיה סימני
55 התחוקין. שמע מינה תחסינן מאורייתא - משום דאסורא רכבה את חתומין, ואין מרבנן -
56 לא הוה אסור מלאת אחרייתא משום דרידה. משום חותך ויפות - לכתובה, והוי קוצר מן
57 המזבח. הבית של שטיין - כלי של גמא. שאורגין אותו ועושין מכן הבית ארכוב,
58 ולמדנין בו לישוט. הא מצוה קא עביד - ואמאי קרי ליה רשות? ולא מקדישין הא מצוה
59 קא עביד - שגוראה אשה לפרות ולרבות, ואמאי קא קרי ליה רשות?
60 דאית

ביצה. פרק חמישי – משילין דף לז עמוד א – מותר מהדרת "אבן ישראל" (שטיינזלץ) רכה

תוספות

1 **משום** מקח וממכר - פירש רש"י: ולמקח וממכר דמו, שמרצא ומרשותו לרשות הקדש.
 2 ומקח וממכר אסור מן המוקדא, דכתיב: "ממנוא חפצך ודבר דברי", אי נמי: מקח
 3 וממכר אתי ליהי כתיבת שטר מבידה, ואם תאמר: הוי לה גורד לגורד - כולה היא גורד.
 4 **ורמינהו** משילין פירות דרך ארובה וכו' - ותימה: דאמרין במגילה (וב) אין בין אי טוב שום
 5 לשבת אלא אוכל נפש כלבד, ובאמאי לא פריך
 6 ליה ממשילין וכו' ועוד קשה: אמאי לא פריך
 7 לאלתר מביט הלל דמתריח הוצאה ביום טוב
 8 שלא לצורך, ובשבת אסור: ויש לומר: דהתם לא
 9 פריך ממתניין - משום שהיה יודע שיהיה יכול
 10 לדחות, דהא דקאמר התם אין בין אי טוב לשבת
 11 כו' - דמי מלי דברים שחן דאורייתא, אבל מלי
 12 דרבנן - איכא טובא בנייהו, והבא מיירי בשבת
 13 דרבנן, ולכן לא מיייתי מוצאה דאיסורא
 14 דאורייתא, ומכל מקום קאמר שפיר בסוּךוּן 15
 16 ביה שמאי, דהכי מרמז: דכיון דבית שמאי
 17 מתמירין בגי הוצאה שלא לצורך - כך הם
 18 מתמירים גבי טלטול דרבנן, כדמסיק במסאגא,
 19 דטלטול משום הוצאה הוא אדסור,
 20 ושמואל

1 **דאית ליה אשה וגוים** - שני אבות לבית שמאי, או זכר ונקבה לבית הלל, ותו לא מפיק
 2 כולי האי, כדאמרין בכמות (סאב), ומדא, קצת מעשה איכא, כדאמר "בבבך ורע את
 3 ורעך ולרעך אל תחן קדל" (קהל יא), מצוה בגידול - האדום ליבם, ונפקא לן מ'ויהוה'
 4 הגבור" (דברים כג), **שמיא יתוב** - פסק דין לדיעין, ושטר אירוסין לקדושין, ושטר הליצה
 5 לחליצה, וכתובה ליבמה משום מקח וממכר -
 6 ולמקח וממכר דמו, שמרצא ומרשותו לרשות
 7 הקדש, ומקח וממכר אסור מן המוקדא דכתיב
 8 "ממנוא חפצך ודבר דברי" (שעידה נו), אי נמי:
 9 מקח וממכר אתי ליהי כתיבת שטר מבידה, ואם
 10 תאמר: הויא לה גורד לגורד כולה היא גורד
 11 היא, תני ר' יוסף אפילו יתנבם לבחן בו ביום
 12 - דאיכא למימנ' לא מוכחא מילתא.
 13 דלקחני טבלא מכוון, דאין ידוע שיהא הוא
 14 עריך לשדירים, ורואים משולין תרומה לבתן,
 15 ומדוח דכולה מילתא משום שמחת יום טוב רבוך
 16 ושערי' דל הוא - אפילו הכי אסור, והני משום
 17 רשות איכא משום שבת ליכא - אאמנעיתא
 18 קאי, דקאמר: אלו קח משום רשות, וכן אין בוק
 19 משום שבת; והלא אסורם, כדאמרין "כל
 20 שריעין עלדיך" - אלמא כלדה לאסורא, והני
 21 בהריא, משום מעשה איכא בנישוייה, ומשום
 22 שבת ליכא לאסורא בשבת; בתמידי, והלא
 23 אסורם, דהכי מ'פליגיה נתנ דמתניתין, דבמאי
 24 אדכר שבת, ובאמנעיה ובהריא לא אדכר
 25 בשבת; הני קאמי' לא מבעיני כו' - כלומר:
 26 כולם משום שבת יש בהן ודראשונים אסור יש
 27 בהן ואין בהן לחלוצה מעשה, והאמנעיים יש בהן
 28 שבת ואף על פי שיש בהן קצת מעשה,
 29 והאחרונים מצוה בגורד קח, ואף על פי כן
 30 עליון שבת, ולא או קתני' לא תימא קמאי
 31 הוא דאסידי דהוה ליה שבת גרידא, כלומר
 32 שעבר על השבת, דאין עם בעריה זו שמץ
 33 מנעה, אלא אפילו מנעיה דהוה ליה שבת דאיכא
 34 רשות קרובא מעשה גבה - נמי אסור, משילין
 35 פירות כו' - אלמא: גורד שבת על שבת שלא
 36 גורד ביום טוב, הוא א"י אליעזר - סיפא דקתני' ביום
 37 כן אי טוב לשבת, דכל שבת דהוה על שבת
 38 גורד על יום טוב, ואפילו בחפסד ממון - רבי
 39 אליעזר היא, שלא תהי' להנלות אותו ואת בני
 40 מפני חפסד ממון, ורשאי דקתני' משילין ביום
 41 טוב משום חפסד ממון - ר' יהושע היא, אותו
 42 ואת בנו - שאינן מותרין לשחוט עגילין היום,
 43 דאשאי' לא קאמרי' - דלא מוכחא מילתא

1 **דאית ליה אשה וגוים**, "לא חולצין ולא מבימין".
 2 והא מצוה קא עבדי' לא צריכא, דאיכא גדול ומצוה
 3 בגדול ליבם, וקלחה מעמא מאי? גורה שמוא יכתוב,
 4 "ואלו הן משום מצוה: לא מקדישין ולא מעריבין
 5 ולא מקרימין" - גורה משום מקח וממכר, "ולא
 6 מקדישין תרומות ומעשרות", פשיטא! הני רב יוסף?
 7 לא נצרכא אלא ליתנה לבחן בו ביום, והני מלי
 8 פורי דטבילי ומתאמלו, אבל פורי דטבילי האידיא.
 9 כגון עשה לאפושמי מיהא חלה - מפרשין ויהבינן
 10 לבחן, והני משום רשות איכא משום שבות ליכא?
 11 והני משום מצוה איכא משום שבות ליכא? אמר רבי
 12 יצחק: לא מבעיא קאמרי' לא מבעיא שבות גרידא
 13 דאסור, אלא אפילו שבות דרשות - נמי אסור, ולא מבעיא שבות דרשות דאסור, אלא
 14 אפילו שבות דמצוה - נמי אסור, "כל אלו ביום טוב אמרי", ורמינהו: משילין דרך ארובה
 15 ביום טוב אבל לא בשבת! אמר רב יוסף: לא קשיא: הא - רבי אליעזר, הא - רבי יהושע,
 16 דתימא: אותו ואת בנו שפגלו לבור, רבי אליעזר אומר: מעלה את הראשון על מנת לשחטו,
 17 ושחטו, והשני עושה לו פרנסה במקומו, פרי שלא ימות, רבי יהושע אומר: מעלה את
 18 הראשון על מנת לשחטו ואינו שחטו, והחור ומערים ומעלה השני, רצה - זה שוחט, רצה -
 19 זה שוחט, אמר ליה אבי: מפאי? דילמא עד פאן לא קאמר רבי אליעזר התם - אלא דאפשר
 20 בפרנסה, אבל הכא דלא אפשר בפרנסה - לא, אי נמי: עד פאן לא קאמר רבי יהושע התם
 21 אלא דאפשר לאערומי, אבל הכא דלא אפשר לאערומי - לא, אלא אמר רב פפאי: לא
 22 קשיא, הא - בית שמאי, הא - בית הלל, דתנן, בית שמאי אומרים: אין מוציאין לא את
 23 תפסין ולא את הלולב ולא את ספר תורה לרשות הרבים, ובית הלל מתירין, דלמא לא היא;
 24 עד פאן לא קא אמרי בית שמאי התם - אלא אהוצאת, אבל אטלטול - לא, אפיו מלטול
 25 לא צורך הוצאה הוא? **משנה** התבמה והכלים - פרגלי הבעלים, המוסר בתבמה לבנו או
 26 לרועה - הרי אלו פרגלי הבעלים, פלים המיוחדין לאחד מן האחין שבתים - הרי אלו פרגלי,
 27 ושאין מיוחדין - הרי אלו פרגלי הבעלים, השואל כלי מחבירו מעיום טוב - פרגלי השואל,
 28 ביום טוב - פרגלי המשאיל, וכן האשה ששאלה מחברתה תבלין וימים ומלח לעיסתה -
 29 הרי אלו פרגלי שתיהן, רבי יהודה פוסר בפנים, מפני שאין בהן ממש, **גמרא** מתניתין
 30 ולא

1 דהלילת מננו מכוון, דרואא אומרי הראשון שחולע - בחוש הוא, וחשוי יפה היטו, אבל הוא לא אפשר לאקריבי' - הדביל ידעין שלא יתחם, ואינו עושה אלא להציל, ומזולין
 2 באיסור יום טוב, אי מצויאין את קתני וכו' - דלא תותרה הוצאה שלא לצורך, וגבי טלטול שלא לצורך נמי גזירין, ואפילו בגי חפסד ממון, ולבית הלל דאמיני הוצאה שלא לצורך
 3 מותרת מן החרה - בטלטול נמי לא נזכר רבנן, אפילו לטול לא צורך הוצאה הוא - תחילת הוצאה על ידי טלטול הוא, וכל מה שנזכר אינו משום הוצאה, והיא דלא גורד על טלטול
 4 כלים ואוכלים - מפני שלא יוכלו לעמוד בהן, לבטל ענג שבת ושמחת יום טוב, **משנה** בהפסד והכלים ברטלי הבעלים - אין אדם יכול לחלוציה ביום טוב אלא במקום שבעליה
 5 יכולין לילך, ואם לא ערב - יש לה אלפים לכל רוח העיר, ואם ערב לעצפן גם היא תלך לעצפן ולא לזרם, ושאינן מיוחדין - לאחד מן אלא לכלול, הרי אלו במקום שהולבין -
 6 למקום שכולן יכולין לילך מותר להולץ את הכלים, אבל אם ערב אחד מהם לטוף אלפים לעצפן והשאר לא ערב - הוא מעכב על ידם מלהוליכם לזרם אפילו פסיעה אחת מפני
 7 חלקו, והן מעכבין על ידי מלהוליכם לעצפן אלא אלפים שחן מותרין בהן, הרי הוא ברטלי השואל - שהרי קנה שבתו או אצלו בין המשמשת, דבין המשמשת, והיא אינו קונה
 8 שבתה, ביום טוב - אם שאלו ביום טוב משחטה, הרי הוא ברטלי המשאיל - לפי שקנה שבתה אצל בעלה, האשה ששאלה מחברתה תבלין - לקדרתה, ושוה ומלח לעיסתה הרי
 9 אלו - לקדרתה והיטה, שבתיה - אין מילתא אותם אלא למקום ששתיהן יכולות לילך, דכיון דביום טוב שאלה - קנו התבלין או המים והמלח שבתה אצל בעליהן, שאין
 10 בהן פשש - אין ניכרות לא בקדרה ולא בעיסה, הלכך אין מעכבת הולכת, ובגמרא מוקי לה בתבשיל עבה שאין המים ניכרים בו, ובמלח לא פליג, דמוקמינן לה בגמרא במלח
 11 אסורקתני שהיא הסה וניכרת, **גמרא** מתניתין - דקתני דמוסר בתרומה לרועה ביום טוב - הרי אלו ברטלי הבעלים, ולא ברטלי הרועה,

בינה. פרק חמישי – משילין דף רח עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
 רש"י תוספות

1 הוינו בני ב' – דקא סלקא דעתך. וזמנין דחכם לא בא עד לאחר חן השמשוה, בנן
 2 חוששהו לו בתוך ההודוה שבאוהו מקום בית המדרש. או בתוך ארבעת אלפים. הוא
 3 מכיר אילן או גדר לסוף אלפים למקום שחשבה לו, ואמהו שביחתי תחתי. ויכול להלך
 4 משחשבהו אל אלפים אמהו, בדאמרי בעירובין (נמשב). הלכה. היבא בדבשת קרית עירוב
 5 לא אתי חכם ולא רבא תורא, וחדר אתא – מ
 6 יימר דקנה הווא עירוב למפרעי דלמא חכם בן
 7 השמשות לא היה דעתו לבא לבאן. אי לא
 8 מסמינן אבריהו. לומר: הוברר דלרוח זה היה
 9 חכם עתיד לבא, או הוהנה דלמקום שחשבה
 10 החכם היא ערובו קנה למפרעי. ואמר רבי יוחנן
 11 טרסינן. וכבר בא חכם – הא דאמר רבי יהודה
 12 אמר בא חכם למרחו וכו', רב חכם בל
 13 להתנת – בשכבר בא קודם בן השמשות
 14 עסקינן. אך זה אינו יודע ליהודי חכם. וקאמר
 15 לאתוי רוח שבא לו זה יאה ערובי קנה. דאך
 16 קנייתו רח ידי בריהו. אלא קנייה דחמא, ולמחר
 17 גלוי מילתא בעלמא הוא, דלרוח שישמע זה
 18 שהיה בו החכם – קנה ערובי. ומדאצטריך ר'
 19 יוחנן לאוקמה בשכבר בא חכם – שבע מעו
 20 לית ליה בריהו, ואפילו בתחומין דקמנו. אלא
 21 לעולם לא תפיס – ורבי אשיעאי הוא דאמר ש
 22 בריהו. ודקסיף לא לטורח את התחום מלאן
 23 ולתבא. ודאצטריך מ' כן שנתת מת – ו
 24 ליה בריהו, ודרך יצאתה הלכה למשה מסיני,
 25 בדאמרינן בסוכה (ו א) הדלמת סומאה הכי
 26 גמרי לה. אבל בדרבנן – בנן תחומין – אמר
 27 ליה. שור של שפס – שפסמס חורמין לית
 28 היה הוא כרגלי כל אדם – אפילו בן עיר אחרת
 29 שבא לכאן על ידי עירוב – ומוליה דקמנו. כיון
 30 האדראה לזבונה – מאתמול אוקמה בירושלה
 31 דמאן דאתי למרח חובין ליה. שור של רועה –
 32 אדם שגמולו ברמות שלו, ופעמים שמוכר מן
 33 לשבועי ומכיריו. הרי הוא כרגלי אנשי ארץ
 34 הנגר – אלפים ברבורא בעלמא לכל רוח. ואפילו עובת

1 והוינו בה מוצאי שבת כן מרח ומערב נמי אין בריהו – פירש הקונטרס: דסלקא דעתך
 2 דהחכם בא בשבת על ידי אילן או גדר, אברה – שביחתי תחתיו מבעוד יום. ועל ידי
 3 כך בא בשבת מחוץ לתחום. וקשה: דהאך יוכל לבא בשבת משני צדי העיר למרח ולמערב,
 4 כיון שיש יותר מארבעת אלפים בחייתיה לכן ראה לי בפרש"י הקונטרס עירובין (ל"ב).
 5 (ושם): ודלעיל אינו יכול לבא בשבת כן מרח
 6 אחת, ומכל מקום עריך בריהו – ושמא לא יוח
 7 ממוקמו. והא קאמר ואם לאו – אלא יבא חכם
 8 לא כאן ולא כאן, כאן, הרני בעני עידי. והא קאמר
 9 למרחו ולמערב – ולא דוקא, דאם בן הוא משמע
 10 דעריך למרח משום מערב, ולמערב משום מרח. ו
 11 אלא רוצה לומר: למרח או למערב נמי אין
 12 בריהו, דשמא לאו ממוקמו. ועוד אמר רבי
 13 רבנן פרץ דיבול ליהודי דהחכם בא משני צדי
 14 העיר שבת ואפילו בכל אילן וגדר, בנן שוא
 15 קרוב לשש אלפים על עיר מצפונה, והוא רצה
 16 להתקרב לרוח ארבעת אלפים על עיר לרוח
 17 מרחית מצפונה או לרוח מערבית מצפונה, מפני
 18 שיש שם מקום יפה לדרוש, ואין גדר תני מש
 19 מקום פני לדרוש רק בשני מקומות אלו. ואין
 20 האדם מניח ערובו לרוח ממי ולמערב ממש,
 21 אלא מתקרב הוא לעד החכם כל מה שיכול,
 22 מניח ערובו לאלפים אמה על רוח מרח לעד
 23 צפון, וכן לאלפים אמה על רוח מערבית כל צפון,
 24 ונמצא שדוא יוכל להתקרב עד תוך אלפים על
 25 מקום שביחתי החכם, שהוא מלך כל האסות על
 26 ארבעת אלפים לעד צפון על ידי ערובו שנתח
 27 למרחו או למערב. והא קאמר למרחו ולמערב –
 28 רצה לומר למרח תחומי העיר או למרחו על
 29 חכם. ועל לבחין. ו**ואמר** רבי יוחנן וכבר בא
 30 חכם. בלאט לאו ליה ליה רבי יוחנן ורבי
 31 תאמר: לישני ליה דאן חוק בן תולה ברע
 32 עצמו לתולה ברעת אחרים. לכאן ולכאן לא –
 33 משום הדולה ברעת עצמו, אבל למרח ולמערב
 34 ותולה ברעת החכם – אית ליה בריהו ויש לומר:

והוינו בה: מאי שנא לכאן ולכאן דלא – דאין בריהו,
מרח ומערב נמי – אין בריהו! ואמר רבי יוחנן: וכבר
בא חכם. אלמא: לית ליה לרבי יוחנן בריהו! אלא,
לעולם לא תיפוך. וכי לית ליה לרבי אשיעאי בריהו
– בראדיוותא, אבל בדרבנן – אית ליה. דרש מר
וטרוא: הלכה פרבי אשיעאי. אמר שמואל: שור של
פסוס הרי הוא כרגלי כל אדם, שור של רועה – הרי
הוא כרגלי אותה העיר. והשואל פלי מחבירו מערב
יום טוב." פשיטא: לא צריכא שלא מכוין לו אלא
ביום טוב. מהו דתימא: לאו ברשותיה אוקמה, קא
משמע לו. מסייע ליה לרבי יוחנן, דאמר רבי יוחנן:
השואל פלי מחבירו מערב יום טוב, אף על פי שלא
תננו לו אלא ביום טוב – הרי הוא כרגלי השואל.
ויבוס טוב כרגלי המשאיל." פשיטא: לא צריכא
דרגיל ושאל מיניה, מהו דתימא: ברשותיה קא מוקים
ליה, קא משמע לו. מכוין אמר דקא משבח איגיש
אחרנא, ואילו ושאל מיניה. וכן האשה ששאלה
מחברתה." פי סליק רבי אבא אמר: יהא רעוא דאימא
מלתא דתתקבל. פי סליק אשפתיה לרבי יוחנן ורבי
שמואל בר פפי ורבי ירמיה, ואמר רבי אבהו ורבי
ינאי: בן פוי ורבי יצחק נפחא, ויתבי וקאמר: אמאי?
ותבטל מים ומלח לגבי עישה! אמר להו רבי אבא:
הרי

35 רועה זה ארבעת אלפים אמה לרוח אתת – אינו מעבד על אחד מבני אתת העיר שלקחו
 36 היטנו יום טוב. מהליתוכו לרוח שכנדה אלפים. דמאתמול אוקמה בירושל בשבת בני העיר,
 37 לפי שרגילין ליהודי העמנו. אבל ברגלי בני עיר אחרת – לא, דאין לרועה שם סודר ברמות
 38 כמו פסם. שביחרו בני עיר אחרת ליקח העיר. פשיטא – רבי שאלו מבעוד יום –
 39 בירושלה קאי. קא משמעין לן ב' – והשואל דקא בני ברבורא בעלמא, ולא משך מבעוד
 40 יום. וקא משמע לו כיון דאסמכיה בירושלה אוקמה. כיום טוב הרי הוא כרגלי המשאיל
 41 פשיטא – כיון דרישא ברבורא בעלמא מוקמינן, וסיפא נמי היה איתא. דאפילו דבורא
 42 לא הוא אלא ביום טוב. מישר אמר – האי משאיל. דלמא – כיון דלא אתי ואמר לי –
 43 איניש אחרנא אשכח. כי ב' סליק **אבא** – כשרעה לעלות. או כשהיה בדרך, אמר
 44 תפלה זו. והא רעוא – כי ב' סליק לחכם. אמיא מילתא – דשמתתא. דתתקבל – לחכמי
 45 המקום, שלא ארעו. כי ב' סליק – סלומה בי מנא להחם. אמר – ברגלי שתויין לטל
 46 איסור תחומין דמים ומלח וכו'. לבני עישה דנפישא. אמר להו רבי **אבא** – ומשום
 47 דחקלן על זו מעוה בה, יאבד שמה מלקרות על עישה זו? וכי מי ששתרע לו בו יאכל
 48 זהו זה שחרבו שלו.

35 דרבי יוחנן דסבר דאין חוק בן תולה ברעת עצמו לתולה ברעת אחרים. והא קאמר מוצאי
 36 שבת – הייני רבי יוחנן דקאמר הכי, רבי לאו תרין שכבר בא חכם. וכו' והא יבא אשכחא
 37 (בבבא תראק) דקאמר וכמה אמר רבי יוחנן. וכו'. הייני מילתא דרבי יצחק. אלא תאמר
 38 מאי פריך מדתני אתה על כרחין צריך לומר לרבי יוחנן איתא גאמא אשכחא
 39 לרבי יהודה. וסבר ליה דאין חוק בן תולה ברעת עצמו לתולה ברעת אחרים. והכי
 40 אמרינן בפרק "בבבא מערבין" (עירובין ל"ב, ושם) וקאמר תתם: מתנה אדם על שני דברים
 41 בו, רבי יהודה אומר אם היה אחד מתם רבו – כל אחד יאמר רבו, ואם שניהם רבותיו –
 42 למקום שירעה ילך, דאית ליה בריהו. וקאמר עלה בגמרא: ליתא למתנינן מדתני אתי.
 43 ופרקי: אדרבה. ליתא לראוי מקמה מתנינן דמתנה אדם על ערובו משני הגתם. ממש
 44 הדין: אלו חוקין יין מנכן הגתם. פירוש: מסייע ליה לתנאן איו, סמי חדא משני תרתי בו.
 45 וקשה רבנן יצחק תתם: אדרבה, ליתא לראוי. והואו דחוקין לית ליה בריהו – משום
 46 דתנן בפרק "מי שאחור" (נענין ג'נא) מה היה איתן דברים – ורבי היא כאתא איש לכל
 47 בריהו. ולכי מית דהו גיטא. ודויקין מינה דאית ליה לרבי יצחק ביריהו – ותנן ב"ב
 48 דבית שאמר: מה שלקטו עניים חיות יום את הפק. אלאמא כולהו בני מתנינן דאין בריהו
 49 לרבינו יצחק. ואם כן סמי תרתי מקמי תתו! ומשני: לעולם איתא לדאוי, דכולהו מתנינן
 50 איירי בתולה ברעת אחרים, ומשום דבא אית ליה בריהו. אבל איו מילי בתולה ברעת עצמו. ואם כן,
 51 לרבי יוחנן ויתן חוק בן תולה ברעת אחרים. אף על גב דשמא לרבי יוחנן לית ליה דאוי. עור תרין רבנן משמשו משאי
 52 ו**ולבטיל** ומה מלל לבני עישה – פירש רש"י: והאלו עישה נפישא. והמהו זה הדי שיש לו מתירין,
 53 שפאילו באקף לא ביטולו ליה לומר: הדני מילי מן בנענו, אבל מן שבאנו מנעו,
 54 רבי – רבא – בטל פשי. וכו' מרשב בריהו בירושלמי. ועוד. ולא ידעו שאיורים. הדריה תלוי טבעם. אבל בא – איסור תחומין תלוי בשם בעלים על החפץ, ובכאן שם
 55 בעל העישה עליה. ולא שם בעלת הגנים והמלח ולכן שם על בעלת הגנים והמלח בטל מנאן,
 56 בתבואה שאף על גב דהויב טעמא ולא באטא באיורים. ורבי אבא מחרר להו דאין שם בעלת הגנים והמלח בטל מנאן,
 57 חבמוהו שאף שם בעל הקב בטל בעשרה קבין דנפיש.

ביצה. פרק חמישי - משלין דף רח עמוד ב - מתוך מהדרות "אבן ישראל - (שטיינזלץ)" רש"י

דרי שנתערב לו קב כו - ואם תאמר: האי פרכא אמאי המניח להקשות אותה עד כאן? דהא בכל דוכתא רבא קמיה רבי תיבי טייל מיני למפרך הוי ויש לומר דלא מיני למפרך בעלמא הכי דאין למוטא איסור לממונא. אבל הכא במתניין ממונא. אף על גב דאיכא איסור תחומים - מכל מקום איסור תחומים אינו אלא משהו דעת הבעלים. דבעלמא בשאר אסורי - חד בתיבי טייל. אבל דבא הכי פריך: דודאי מי שנתערב לו קב חסין כו' משום בטול דלא מקפ שם בעלים - הכי נמי משום בטול לא פקע שם בעלים. וקני מום ומלח שביתה אצל בעלים. ולא טייל.

וחדו' וישמה לבו דברך שלא עמל בו. כו' ר' און
שמה בטל מנאן, וואיל וקני דמים
שביתה אצל. ודא לא קשיא דמשום שהשאתילתו
לו ואו נתתהו במתנה איהו מותר. דהא אמר ביום
טוב יהי הוא כרגלי המשאיל. דבתיב בן השמשהו
אוליין. וקני קשיא ליה - משום מעטא ורובא
שבייה ליה. ולשון הקומטוס.
גה' ולרבי יהודה לא בטיל לרבנן מבעל בטל -
מנאן נראה דהלכה ברבנן. מין בנימי בטיל
שפיר. דהא תמנה דהתלמוד קאמר הכי.
הכי' נמי דאי היה בעלים לא טייל - פירש
רש"י: אלא ודאי בטל. וזאת תאמר: ודא רב
ספרא אתא לקיים תיובין דרבי אבא. ורבי אבא
קאמר דאפילו אין לו תובעין ולא בטיל, ממו
במתניין. כל שכן דבא שיש לו, ודכתיב מיתיה
ראיה דאפילו יש לו תובעין בטיל ואדרבה. תקשי
ליה לנפשתי ויש לומר: דבעלמא רב ספרא לא
קשה ליה. דשאני אסורא ממונא. אף על גב דיש
לו תובעין. והבא מיתיה באסור נבלה שנתערבה
לשמותיה כו'. אלך כן, אף על גב דיש לו
תובעין. ורב ספרא מיתיה ובי: אלמא: מיתיה דשיק
ביה ביטול יש לו תובעין אין מועיל בכל לומר
הואיל ויש שם בעליו עלי אינו טייל, אלא מבעל
שפיר. אלמא: לא תליא מילתא כלל בתובעין. אין
כן במתניין נמי. אף על גב דאין לו תובעין - כיון
דלא שייך ביה בטול, דממונא הוא. ואסור תחומין

וחדו' - וישמה דברך שלא עמל בו כו' און
אצל. דהא לא קשיא לך, משום שהשאתילתו לו או נתתהו במתנה איהו מותר - דהא
אמר ביום טוב יהי הוא כרגלי המשאיל. דבתיב בן השמשהו אוליין. וכי קשיא ליה -
משום מעטא ורובא קא קשיא ליה. וטליתיו שקלי - מלובשם לקותיה שאהם משוחקים
עלי' גילתא - הכי רבנן נאה מתעבך בו תחת
טליתו, וכושבוש מעביד טליתו, וזה נראה. מאי
שנא תימן בשקורים ולא קאמר ליה - למי
שנתערב לו קב חסין בעשרה בקין שטרין של
הביתו ודלא הלה וחדו' מכלל דסבירא ליה בה
דדאי יאכל וחדו', דכיון דשאני מיתו הוא - בטל
מוטע במרובה. תימן בתיבין נמי כו' - פלוגתא
בבבא. דהא ידעיה ורבנן במתנות ב'הקומטוס' רבה
(כבא). אמר רב ספרא - לרב אשעיאי. משה -
ביקרא דמשה קא שנתבע - שפיר קא אמרת -
בתמיה. כלומר: אמאי קא מרית ליה בחובא,
ולאקשיו אמתניין. ולא שביע ליה - להתיב
רבנן דמקשו אמתניין הא דאמר וכו'. משלם לו
התיב - שאין דרך להחזיק ודון נמכרין בתיב
דשפיר. אלמא כיולא תסריה - מפני שחסי מריתו
מתחייב לו, ואף על גב דלא מריתו. וכל שכן
מים ומלח דלא בטיל במעטיותו, דמיתו
דטעמיה הוא משום חובא דממונא - לא בטיל
במעטותא אמר ליה מאי - לרב ספרא: ודיכא
מתרנא מתניין דכתיב ולא שני ליה כו' -
דומתניין ממון שאין לו תובעין הויא הוא,
ואשלתתיה ניהלה עד לאחר יום טוב, ואין לה
עבידה זו אלא איסור שביתה משום ממונא
המעורב בה. וכיון דמעטא ברובא הוא. ומסוך
דאין לו תובעין הוא - לא תסריה ממונא. ולבטל
אמר ליה - רב ספרא לאביי. משום שאין לו
תובעין פקע שם ממונא מניה, ונח ליבטל, וכי
טעמא דבטול ברוב בעלים ולא בעלים קאי?
ולשפתיך הא דאמר רב חסדא נבלה בטלה
בשותפה - אליבא דרבי יהודה אמרין במתנות,
דאמרין מין במיתו - לא בטיל, מין שאשתי מיתו -

בטיל. ותני רבי חיאי: נבלה שותפה בטלת זו חו' לר' יהודה. ודאשפתיך רבי חיאי. דבי
אמר ר' יהודה דהכא דאפשר לו להיות ממונא, אלא אי אפשר לו להיות ממונא - מין
בשאינו מיתו הוא, ובטל. ופירש רב חסדא. דהאי אפשר ולא אפשר דרבי חיאי - בתיב
המוטל, דהוא רובא. אוליין. דאם אפשר לו להיות ממוטע בהלכותיו - הו' מין במיתו,
ואי לא - הו' מין בשאין מיתו. ולדכך, כוית נבלה שנתערבה בתיבה ויתיה של שותפה -
בטלה במי שאינה שם, ותובע בתיב אין טעמא. דמין בשאין מיתו הוא. דאי אפשר לשותפה,
שהיא המוטל, להיות מטמא במוגע ובמשא נבלה, אבל שותפה שנתערבה נבלה,
דרובה נבלה - אין השותפה בטלה להיות רגוע בתיב טעמא דאי, לשתיה תרומה לו מגנט
לפי שאפשר לנבלה, שהוא המוטל, שתעשה טהרה בשותפותו. ולכך מסתוהא ואתה
ראיה לגבי - שוב אין קרייה נבלה. ובי' שני - דאי הו' לה בעלים לא בטלה. וכי היטא
הכי נמי והיגא - דמשום דלא בעלים לא מקפ חשיבותא דממונא. דאמר רבי יוחנן
הפגי הפקר - הנמנאים. קנין שביתה, והמוראן מוליכין ממקום מציאתן אליפס לכל רות,
ואינו מוליכין למקום שערב שם, ויש להם שביתה לעצמן. אלמא: אפילו בלא בעלים,
ושפיר תנן במתניין דאף על גב דאין לו תובעין - לא לבעול. רבי יוחנן בן נורי אמר
כו' - ולא בחייהי תא חכי, אלא מדבריו שמענהו בפקר כו' שהוציאיהו' עיבודא

מזה. אמר ליה - אביי לרב ספרא אבתי מתניין לא מתרנא. דאפילו יש לו תובעין
איסורא - אמור רבנן לביטול ברובא. אבל ממונא - לא טייל מעט ברוב להיות קני ממון
להפסיד, אלא איסור תחומין שיש לה בה - הוא דקשיא לן לבעול. וטעמא מאי - התלמוד בעי ליה,
גרסינא: אמר רבי ורב אמר כו' - ולא פליגי, אלא מי שני עיניה ומו' קרדה. אביי אמר ויהי שמא
נמי בעיטת שותפות. דילכיה לך אתא אחת למקומה. ורבא אמר כו' - ולא פליגי דאריאי, אלא מי שני עיניו ומו' קרדה.

משום
מזה. אמר ליה - אביי לרב ספרא אבתי מתניין לא מתרנא. דאפילו יש לו תובעין
איסורא - אמור רבנן לביטול ברובא. אבל ממונא - לא טייל מעט ברוב להיות קני ממון
להפסיד, אלא איסור תחומין שיש לה בה - הוא דקשיא לן לבעול. וטעמא מאי - התלמוד בעי ליה,
גרסינא: אמר רבי ורב אמר כו' - ולא פליגי, אלא מי שני עיניה ומו' קרדה. אביי אמר ויהי שמא
נמי בעיטת שותפות. דילכיה לך אתא אחת למקומה. ורבא אמר כו' - ולא פליגי דאריאי, אלא מי שני עיניו ומו' קרדה.

ביצה. פרק חמישי – משילין דף קט עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
 רלג
 תוספות

משום דהוי דבר שיש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין וכו' – ואם תאמר: הוא (פרשיתו) לעיל דלא שייך דבר שיש לו מתירין אלא בזמן מנינו ויש לומר: דאין הכי נמי, ולא אמרין ליה אלא בזמן מנינו. ובהו גבאי תומצין שאני, דחמידי כאלו הוי חין בזמני בעלמא, כיון דזמנא הוא. ועיש לומר: דכיון דהעיסא אינה לטושה אלא על ידי תבמי, והקדחה נתקנה בעיילא ותבלין – אלא כן כשרע זה בוח דהוי כאלו הוא חור.

הקדש דלא ברילי אינשי גזרו נהבן – וקשה דבפרק קמא דפסחים (ו,א) קאמר אהו של הקדש הוא – אין עירך לבסותו, מפני שברלים ממנו. אלמא משמע הקדש ברילי מנייה ויש לומר: דאין ובי נמי, דלבי חולץ – ברלין ממנו אבל לבי עבודה וזה – לא ברילי מנייה. **ותיפוס** ליה מישום מגב – ואם תאמר: ולבטיל מגב אנא שלחתי, דהכי אמר שבת פרק "המעצמי" (צג,ב) פחות ממשיער בכלי – פטור אף על הכלל, דהוי הבלי בטל אגב האמולין ויש לומר: דשאני הבא, דליכא חשיבותא שלחתי לבטל הכלי לגבה, לית בה מוש. והתנן

נאמרו בנהלת: הנהלת פרגלי הבעלים, ושלחבת בכל מקום. ונהלת של הקדש – מועלין בה, ושלחבת – לא נתנין ולא מועלין. ונהלת של עבודה וזה – אסורה, ושלחבת – מותרת. המוציא נהלת לרשות הרבים – חיוב, ושלחבת – פטור. המוציא נהלא מחבירו – אסור בנהלתו ומותר בשלחבתו. מאי שאנא שלחבת עבודה וזה דשריא, ונאי שאנא דהקדש דאסרא? עבודה וזה דמאיסיה ונדילי אינשי מופה – לא גזרו בה רבנן, הקדש דלא מאיס ולא ברילי אינשי מיציה גזרו ביה רבנן. "המוציא נהלת לרשות הרבים חיוב ושלחבת פטור". והא תניא: המוציא שלחבת כל שהוא חיוב! אמר רב ששת: כגון שהוציא בקסם. ותיפוס ליה משום קסם! ברילי ליה שעורא, דתנן: המוציא נהלת – כרי לבטל ביצה קלה. ואפי אמר: כגון דשייפיה מניא משחא ואתלי ביה גזרא. ותיפוס ליה משום אגב! בתספא. ותיפוס ליה משום חספא! ברילי ליה שעורא, דתנן: חרם כרי לימן בין פצים לחבירו. דברי רבי יהודה. אלא הא דתנן: המוציא שלחבת פטור חיובי משפחת לה? כגון דאדריה אדריי לרשות הרבים. **משנה בור של יחוד – פרגלי תיחוד, ושל אנשי אותה העיר – פרגלי אנשי אותה העיר, ושל עולי ככל – פרגלי הממלא. **גמרא** רמי ליה רבא לרב נחמן: תנן, בור של יחוד פרגלי תיחוד, ורמיננח: נהרות המושבין ומעונות הנאבעין – הרי הן פרגלי כל אדם! אמר רבא: הקא כמאי עסקינן – במכונסין, ואחמר נמי, אמר רבי חיאי בר אבין אמר שמואל: במכונסין. ושל עולי ככל פרגלי הממלא". אחמר: מילא ונתן לחבירו. רב נחמן אמר: פרגלי מי שנתמלאו לו, רב ששת אמר: פרגלי הממלא. כמאי קא מילפינ? מר סבר: בירא דהתקפרא הוא, ומר סבר: בירא דשותפי הוא. איתוביה רבא לרב נחמן: הריני עליוך חרם – המוציא אסור, ויהי**

יש לו מתירין – ולומר יליכיה, או הוים אכליה כאן. כדומית – דקה היא מאור, ובעלה, ותרע שהדומיה דקה היא, דאמרין (חולין קה,ב) מפני מה אמרו מים ארזונים חובה – מפני שמלח סדומית יש, שמסמא את העינים. אלמא: דקה היא מאור, ונדבקה כרי באינה נברת, ואין בפרילי הים בקדחה **פניו** רובנה – התיכר לעינים. ומתניין פטור משום חרם – לא שנא עיסה ולא שנא קדשה

דמתניין בתריי אייהו, מוקמינן בעלון דריתא לקדחה. עבד – בהשיל עבדה, שאין רובנו נכיר, דהוי בעיסה. **משנה** ושלחבת – כגון הדליק נר בשלחבת חברו – אינו מעכב באיסור תומצין מועלין בה – הנהגה ממנה מביא אשם. ושלחבת לא נתנין – וכלתלה מדרגנן, ואם נתנין לא מועלין – אין חשיבותא קרבן מעילה, דלית בה ממשא. המוציא שלחבת פטור – מפרש גמרא. **גמרא** נהלת של עבודה וזה – אשמואל ואל דרבך בידך מאומה מן החרים" (רברים ו) – אסור בנהלתו ומותר משום דומעת. מאי שנא של עבודה וזה דשרי – לגמרי, דאפילו מדרבנן לא גזרו בה, דקמינן "ומותרת", ובעל הקדש קתני "לא נתנין". הקדש לא מאיס ולא ברילי אינשי מינה – כול הא, דעבודה וזה. ובריליתא דהקדש לא משום מאיסותא, אלא משום אסורא, ונוד בעלמא אמרין לא חולין ברילי אינשי מחקיש, אבל לבי עבודה וזה – לא בריליתא היא. כל שהוא – בלא שיעור. הא דתני חיוב כשהוציא בקסם – וריכז דיש לו דבר להרבה בו – חשובה היא בכל שהוא. ומתניין דקתני פטור – כדאוקמינן לקמן: בדארייה אדריי, שהיה דולקת ברשות היחיד סמוך לרשות הרבים, ונפח בידו ונתק שלחבת והפריחה לרשות הרבים. ותיפוס ליה משום קסם – אמאי תני המוציא שלחבת כל שהוא חיוב? בלא שלחבת נמי חיוב משום קסם. ברילי כל שעורא – לדוגמא שבת. ביצה קלה – שהיא קלה לכשל מכל הדיעות. ושעיר חמישים זו ביצת תרנגולת. אביי אמר הא דתני חיוב כגון השייפה למנא משחא בי' – ומשום דיש ליה דבר לאתוהו בו היא חשובה. אבל קיסם לא כסברא ליה לאביי, משום דומעת הוא וממדר לכבוד. אי נמי: רבואא שאמעינן אביי, ואפילו בחספא בעלמא נמי, שאינה נאחזת כל כך – חשיבא הוצאתא. חרם – לענין הוצאת שבת. בי' ויתני בין פצים לחבירו – פצים כמו פצמי פתחים (סוכה י"א). ופצמי חלונות (בבא בתרא י"א), דהקדושה בחומה, וכן של עין וסודרין אותם

למשל ולמעלה ומשת רוחות, ופעמים שזן קערין ברוחם, ומושיבין שנים או בעד זה, ועריך להושיבן בשוה שלא יאה לו נגזר מזה ולא ידו עקומים, וכשהוא דנוט – נתון לתחתיו חרס או אבן להשוותו. או בשאזן יד ברוחם ענדים – מבדילין על מזה מעט. ונתון חרסים דקום בעינים. אלא אח תרגו – מתניין פטור. דהכי משכחת להו תמשני דארייה אדריי – כמנ דידו באבן גבי (איכה ג). **משנה** בתרלי היחוד – אין מוליכין גומס אלא כרגלי בעל חבור. ברילי אותה חרם – אליפס לכל חרץ ועבוריה. ושל עולי ככל – העשין לשובר דחרם צומע דרך, ושעורא בעלמא. **ברילי הממלא** – פטור שהוא חפקר, ונתן נקבה בתבונה. ואם כאן אדור ושלחן לו מיניו – אינו מוליכין אלא כרגלי. וליה ליה דרבי יוחנן דאמר חפצי חפקר קונים שביחה לעצמן במקומן. וכי תמנא: אם כן הוה ליה למימר דרי ון כרגלי כל אדם, ואמאי קתני כרגלי הממלא? קסברי: מי ביריחה להחמיא, ואמרינן: חבורך ומתאמל נמי הוהר לולאי גברא חור, וברשותיה קיימי. ובעירובין (מ"ה) נמי דלא כרבי יוחנן כן נודר מתקפא. **גמרא** נהרות המושבין – הינין סתם נהרות, שיש להם משך להלואה ממקום מקור נביעתי, ומעונות הנאבעין – ויאן ויצאן מנומות נביעתין למשך הלאה. הרי הן כרגלי כל אדם – אין להם שום שביחה לא במקומן ולא כרגלי הבעלים ואל כרגלי הממלא, אלא כל אדם מוליכין כרגליו. וכל מדי רניד – לית ליה שביחה. והכי מפרשין בעירובין בפרק "מז שהוציא אדור", מילא ונתן לחבירו – ונתן שמואל כרגלי חבירו. דאי מלאו לעצמן – הא נתן בהדיא: כרגלי הממלא. ברילי מי שנתמלא לו – דבעשה זה שלוחו, וקנה לו. רב ששת סבר בירא דהתקפרא הוא – והמגיבה מציאה לחבירו – לא קנה חבירו, כדאמרין בבבא מציעא ב"שעין אדון" (יא) דהוי תופס לבעל חוב במקום שחב לאחריים. אלא ומגיבה קנה. ורב נחמן סבר: בירא דשותפי הוא. לא הפקדוהו בני הגולה, אלא נהנתו לכל ישראל שיהיו שותפיו בו. וכשאמר זה לחבירו למלאות לו חמלק, והלך בשליחותו – נעשה שלוחו, ואין זה מגיבה מציאה. חבורי אסור – מי שדועל על הגדר אסור

ליהנות מזה שפיר גזרו, דהכי קאמר מננו עליוך חרם.

1 | **והתגן** השותפן - מגופיה היו מיני למידק דאסר בהיכ ובית המרחץ מטעם שותפן, אלא
2 | זאת פשוט יותר: ת"י.

3 | **הכא** במגביה מציאה לחברו קנה חבירו קמפלין - דרב נחמן איה ליה קנה חברו, ולכן
4 | קאמר ברבלי מי שנחמלאו לו בו, והקשה רש"י: בדחויא קאמר רב נחמן פריק קמא
5 | דבכא מצינא (וי אשט) מנגביה מציאה לחברו

6 | לא קנה חברו. אלא נראה לרש"י דחבי גרסינן: 1
7 | במגביה מציאה לחברו קמפלין: ותו לא. דחבי 2
8 | פירשהו: רב נחמן סבר לא קנה המגביה, לא היה 3
9 | ברשתו למקני, ויהי הפקר עד שבאו לדי מי 4
10 | שנחמלאו לו, והוא קאמ קאמ במשיכה. דרעתו היה 5
11 | לקנות. ואף על גב דמגביה מציאה לחברו לא קנה 6
12 | חברו - היינו כשעודה ביד המגביה, לפי דמצי 7
13 | למימר: ואי ויחיתו לעצמן. אבל כשנחמלא חברו - 8
14 | זכה מן הדפקר, כיון דמגביה לא הנהיג לקנות. ול 9
15 | בדנתו דהתם: ואם משנתנה לו אמר "אני ויחיתו בה 10
16 | תחלה" - לא אמר כלום. לכך דהו ברבלי מי 11
17 | שנחמלאו לו. ורב ששת אמר: מגביה מציאה 12
18 | לחברו קנה המגביה: תחלה וזה קבלה מידו. הלכך 19
20 | דהו ברבלי המגמלא. ודחוק הוא למחוק גרסת 21
22 | הספרים. ועוד: איך סברא רב ששת מציאה 23
24 | המגביה כלא מתריבין. לכן נראה לרבונו שחמלאו כן 25
26 | מאיר: לרבי שיש לישב גרסת הספרים, והתם 27
28 | משתק רש"י - לא קשה מידו. ודשאני אמר 29
30 | דקאמר טעמא משום דהוי תופס לבעל חוב 31
32 | במקום שחב לאחריה. דאחריה לא ימצאו 33
34 | המציאה אחר כך, לפיכך קאמר רב נחמן דקנה 35
36 | קנה. אבל הכא - אית ליה לרב נחמן שפיר דקנה 37
38 | מי שנחמלאו לו, דלא הוי חב לאחריה: דהא איכא 39
40 | הרבה מים דיכולים לחיות למלאות. ועוד: אמר 41
42 | רבנא שיש לרש"י תריסר גרסות השותפן. ומה 43
44 | פירשהו: רב סבר המגביה מציאה לחברו קנה 45
46 | חבירו - היינו רב ששת, ולכן קאמר ברבלי 47
48 | המגמלא. דמאיה טעם אמרין המגביה מציאה לחברו קנה חברו - דעמ דרבי לפשטא וכו' מימי 1
2 | לחבריה, והואיל ואתי' מבחו - דין הוא שיהא 3
4 | ברבלי המגמלא. ורב נחמן קמרי ליה לא קנה חברו. והשתא נחא דהיא דבכא מצינא. דגם 5
6 | הוא לא קנה - אלא דנחמן ליתיה, ואם כן דהו יתן הפקר כל אבי לדי מי שנחמלא 7
8 | לו, ולכשיבאו לדיד - ויהי ביה מן הדפקר, לפיכך דן ברבלי. ולישטא אחרינא: במגביה 9
10 | מציאה לחברו קא מפליג ולא גרסינן מי סבר קנה חברו וכו'. דאם כן קשיא דרב נחמן אדרב 11
12 | נחמן דמביעא לפרושי: הכא: רב נחמן סבר קנה חברו, דקאמר: ברבלי מי שנחמלאו לו. 13
14 | וב"שנים אחוהין: רב נחמן ורב חסדא אמרי תריהו: המגביה מציאה לחברו לא קנה חברו 15
16 | בהגבתי לו זה, ולא קנה המגביה, דלאו אדעתיה למקני אלא מי שנחמלאו לו - קאן 17
18 | במשיכה בשקבלה, שיבאו לרשותו ודעתו לעצמה. דכי אמרין לא קנה - לא מן שביד 19
20 | המגביה אמר, דיכול לומר לו "אני אוכה בלתי חולדה", אבל משנתנה לו - קנה, דהתן 21
22 | דהתם: אם משנתנה לו אמר: "אני ויחיתו בה תחלה" - לא אמר כלום. ורב ששת סבר: קנה 23
24 | המגביה, ומיזר קבלה זה. הלכך ברבלי המגמלא. ואית גרסת נבון שחבון בספרים, ומפרש 25
26 | דהי: רב נחמן סבר קנה חברו משנתן לו, רב ששת סבר לא קנה חברו אלא המגביה. לשון 27
28 | הקונטרס.

1 | הרי איה עלי חרם - הכי קאמר ליה הרי ממנון עלי כסחם חרמיס, שחן לבדק הבית.
2 | הלכך, הוורד אסור ליהנות משל המורד. דרבתי: לא חיל דברו (במבדל ל), ורשאי הוא
3 | לאסור עצמו בממנון חברו. ומותרין ברביים של עולי-בבל - שעשו בני הגולה, לפי
4 | שותפיהו: ככל ישראל ותנתנו להם. ולא ליהדות שותפין בו, שידאו להם כח לאסור זה.
5 | חלקו על זה. של אותה העיר - דין שרן דין, בה

6 | **"הרי אמה עלי חרם" - הגזרד אסור. "הריני עֲלִיךְ**
7 | **ואמה עלי" - שְׁרִיהֶם אֶסְרִיהֶם הוּא פְּוֹה, וּמוֹתְרִין בְּשֵׁל**
8 | **עוֹלָי בְּבָל, וְאֶסְרִין בְּשֵׁל אוֹתָהּ הָעִיר. וְאֵלוּ הֵן דְּבָרִים**
9 | **שֶׁל עוֹלָי בְּבָל: תְּרֵי הַבֵּית, הַשְּׁלֻכּוֹת וְהַעֲרוֹת, וְבוֹר**
10 | **שֶׁל אֲמֵצֵעַ הַתְּרָף. וְאֵלוּ הֵן שֶׁל אוֹתָהּ הָעִיר: הַרְחוֹב,**
11 | **וּבֵית הַפְּנִתָּה, וּבֵית הַפְּרָחִין. וְאִי אִמְרַת בִּירָא הַשְׁתַּפִּי**
12 | **הוּא - אֲמַאי מוֹתְרָ? וְהַתְּנָן: הַחוֹתְפִין שְׁנָדְרוּ הַחֵזֶק**
13 | **וְהוּא מִגֵּזֶה - אֶסְרִיהֶם לִפְנֵים לְחַצֵּי לְרַחֲמֵין בְּפוּרֵי לְרַחֲמֵין**
14 | **יְהוּ נָמוּ, וְהָכֵא בְּמֵאָי עֲסָקִין - לְמֵאֵלוֹת, מִן מוֹדִיָּה**
15 | **קֵא מְמַלָּא, וְמִן מוֹדִיָּה קֵא מְמַלָּא. וְסָבֵר דְּרַב נַחְמָן**
16 | **יֵשׁ בִּירְדִּיהָ? וְהַתְּנָן: הַחֲזִין הַשְׁתַּפִּי, וְכִשְׁתִּיבִין בְּקַלְבּוֹן**
17 | **פְּטוּרִין מִמַּעֲשֵׂר הַבְּהֵמָה, וְכִשְׁתִּיבִין מִמַּעֲשֵׂר הַבְּהֵמָה -**
18 | **פְּטוּרִין מִן הַקְּלָבּוֹן, וְאִבְרַח רַב עֲנִין: לֹא שֶׁנִּי אֶלָּא שְׁחֻלְקוּ**
19 | **גְּדִים בְּגִנְדְּ מֵאֵלִים, וּמֵאֵלִים בְּגִנְדְּ גְדִים, אֲכָל חֻלְקוּ**
20 | **גְּדִים בְּגִנְדְּ גְדִים וּמֵאֵלִים בְּגִנְדְּ מֵאֵלִים - אוֹמְרֵ: וְהוּ**
21 | **חֻלְקוּ הַתְּנִיעִין מִשְׁעָה רֵאשׁוֹנָה לְקָרֵי. וְרַב נַחְמָן אָמַר:**
22 | **אֵין אוֹמְרֵ "וְהוּ חֻלְקוּ הַתְּנִיעִין מִשְׁעָה רֵאשׁוֹנָה לְקָרֵי".**
23 | **אֵין אוֹמְרֵ: דְּכֹלֵי עֲלֵמָא בִּירָא דְּהַפְּקִיא רֵיא, אֶלָּא הָכֵא**
24 | **בְּמַגְבֵּיהּ מִצִּיאָה לְחֻבְרֵי וְקֵא מִפְּלִיג, מִן סָבֵר: קְנֵה,**
25 | **וְקֵר סָבֵר: לֹא קְנֵה. מִשְׁנֵה לֹא שְׁתִּי פִּירוּתֵי בְּעִיר**
26 | **אֲחֵרָה, וְעִרְבוּ בְּנֵי אוֹתָהּ הָעִיר לְהִבְיָא אֲצֵלוּ מִפִּירוּתֵי**
27 | **לֹא יִבְיָאוּ לוֹ, וְאִם עִרְבּ הוּא - פִּירוּתֵי כְּמוֹהוּ.**
28 | **מ**

29 | שותפין, ששותפיהן לאיזר חלוקה. כגון שחורו ונתשתפו - דחיבין קלבלון כשאר שנים
30 | המותחברין לשקל שלם, ופטורים במעשר בהמה - שדוהפין בעלמא ניהו, ודבטלה לא
31 | הפיטה הבית. וכדשיבדים במעשר בהמה, כגון ששותפיה משנתנה להם הירושה, וקשימא
32 | הפיטה הבית - פטורין מן הקלבלון, כאילו היה אביהן קיים, שמונחן אחז ופטורין יחד.
33 | ואמר רב עקיבא - לא שנו - דבשביל חלוקה בטלה הפיטה הבית מנייהו. אלא בשחלקו - על
34 | פי שום בדמיס: גרים בגנדי תישימי וקיים, או כנגד טלאים. ודבטלו מתן שם ירושה, ונתנו
35 | בה תורת לקוחות. וכי חזרו ונתשתפו - הוה להו כלקח זה בשלו זה בשלו מן השוק
36 | ונתערבו, ואין כאן גרים. שם הפיטה הבית, אלא שם שותפיה. אבל חלקו טלאים בגנדי
37 | טלאים וגרים בגנדי גרים, דחזו משפט ירושה, לכל אחד חלק בכל מין - ואמרין: זה
38 | חלקו ומצוינו. דשי בריהו, ועינין שם יורשים עילין, ודבשחורו ונתשתפו - חזרה הפיטה
39 | הבית למקומו. ויש פתורים העטם משום לקוחות, דתנן: הילוק פטור ממעשר, בהמה
40 | (בבבורת דגב). וטעת הוא בידם, דבשואלותו לקוחין הן - פטורין מלחמשת, אבל
41 | הילוק עשר בהמות ולדו - חייבין במעשר, ודכא לגמרי פטר להו. אין אומרים בו -
42 | ופטור, אלמא: אין בריהו. אלא על כרחך לרב נחמן בירא דהפקרא הוא, מדאשחרו ביה

43 | מודדי גתא, גבי מילא ותן לחברו. במגביה מציאה לחברו קא מפליג - לא גרסינן במגביה מציאה לחברו קנה חברו קמפלין, ולא גרס מר סבר קנה חברו. כי דאם כן קשיא דרב נחמן אדרב
44 | נחמן, דאבעי לן לפרושי: הכא דרב נחמן סבר קנה חברו, דקאמר ברבלי מי שנחמלאו לו, וב"שנים אחוהין (בבא מיעיא י"א) אמרין: רב נחמן רב חסדא אמרי תריהו: המגביה מציאה לחברו
45 | לחברו - לא קנה חברו. אלא חבי גרסינן: במגביה מציאה לחברו קא מפליג, ותו ולא. ופירש: במגביה מציאה לחברו קא מפליג, ודבכל עולמא לא קנה חברו בהגבתי לו זה, אלא
46 | אם קנה המגביה כל לא קנה פליג, רב נחמן סבר: לא קנה המגביה, דלא אדעתיה למקני, אלא מי שנחמלאו לו קאמ במשיכה בשקבלם שכבאו לרשותו ודעתו לקנות. דבי אמר
47 | אב קנה חברו - כל זמן שיהא חיה המגביה אמרין, דיכול לומר: איז אוכה בו תחלה - לא אמר
48 | כלום. רב ששת סבר קנה המגביה חוליה ומיזר קבלה זה, הלכך ברבלי המגמלא. ואית גרסת נבון שחבון בספרים, ומפרשין: רב נחמן סבר קנה חברו משנתן לו, רב ששת סבר: קנה
1 | קנה חברו, אלא המגביה. **משנה לא יבאו** - מפירוותיו, הואיל והוא לא ערב לשם, דהכל ברבלי הבעלים. ואם ערב הוא - ללכת לשם. פירוותיו כמותו - ומותר להביאם.
2 | מ

[דף ל"ט ע"א]

פיני מתניתא: רבי מאיר מטמא, רבי יהודה וחכמים מטהרים. אמר רבי יוחנן: פיני מתניתא: רבי מאיר מטמא, ורבי יהודה מטהר.

מיליהון דרבנן מסייעין לרבי יוחנן, דאמר רבי גוריון בשם רבי יוסי בן חנינה: לא אמר רבי יהודה אלא בטומאה ישנה, שיכול לומר נטמאתי וטהרתי, ותני, בן הדבר על אכילת חלב, הוא הדבר על ביאת המקדש. ויודון ליה בטומאה! מפני טומאת נזיר, שאין אומר לו איכן הוא קרבנה שהבאת. ויודון ליה בתרומה! עד כאן קשי רבי חנינה.

רבי מנא שמע לן מן דבתרה, אמרו לו: אם ירצה לומר מזיד הייתי. בשפחה הרופה מה אית לך? שוגג חייב, מזיד חייב! שיכול לומר לו, היערתני אבל לא גמרתני.

[דף ל"ט ע"ב]

פיי דאמר רבי שמעון בן לקיש: נאנסתי מפני פשעים שעשית לי.

בנזירות מה אית לך? שוגג – חייב, מזיד – חייב, אנסו – חייב (במדבר ו) בפתע – לרבות השוגג. בפתאום – לרבות המזיד. תנאי תיה בלבי, לכשאטמא, תיפקע נזירותי ממני, תחול עלי נזירות אחרת. מפל מקום לא נתחייב בנזירות עד עכשיו, תניי תיה בלבי, לכשאטמא תפקע נזירותי ממני, תחול עלי נזירות אחרת.

בשבועות מה אית לך? שוגג חייב, מזיד חייב. תניי בדברים, אין תניי בשבועות.

ואתיא פיי דמר רבי בא רב יהודה: בשוגג בקרבנה, ובמזיד בקרבנה. אבל אם אמר: סבור הייתי שאין זו שבועה – פטור.

הא כל אילין מיליאי לא מצי תנייה, וכא, מצי תנייה.

מה דרבי יוסי אמר: פלוני אכל חלב והתירתי בו – אינו לוקה. אמר לו אחד: חלב הוא, והתרו בו שנים – לוקה. ועיקר עדותו לא בעד אחד הוא?

מה דרבי יהודה אמר: פלוני נזיר וניטמא, התירתי בו – אינו לוקה. אמר לו אחד: נזיר, והיה נוהג בנזירות על פיו, ושתה יין וניטמא למתים, והתרו בו שנים – לוקה. עיקר עדותו לא בעד אחד הוא?

מה דרבי מנא אמר: פלוני בהנת וזינת, וכא עליה בעלה פהן, והתירתי בו – אינו לוקה. נסתרה בפני שנים, אמר אחד מהם: אני ראיתה שניטמאת, וכא עליה בעלה, והתרו בו שנים – לוקה, ועיקר עדותו לא בעד אחד?

ומביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה. הדין, בעומד בסוף שלשים, אבל בעומד בתוך שלשים – ממתנין לו עד שלשים. בשניה זה נזיר שלשים, וזה נזיר שלשים. אבל אם היה זה נזיר שלשים, וזה נזיר מאה – ממתנין לו עד מאה. רבי יעקב דרומיא בעא קומי רבי יוסי: ניטמא באותן הימים, מה הני? אמר לו: כמי שהכירו מכבש לו מאחד

[דף מ' ע"א]

מן השוק.

שתה וזן בתוך שלשים יום הראשונים – (אינו) לוקה. בתוך שלשים יום האחרונים – (אינו) לוקה. הבא מן השוק – אינו לוקה לא על השניים ולא על האחרונים.

עד כדון בשתתרו בו על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו, התרו בו על שניהן כאחד – פלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש, דאיתפלגון בשני ימים טובים של גליות. רבי יוחנן אמר: מקבלין התרייה על ספק. רבי שמעון בן לקיש אמר: אין מקבלין התרייה על ספק.

נזרתי ואיני יודע מה נזרתי, אם לעכשיו אם לאחר זמן. אמר לו: זו לעכשיו, וזו לאחר זמן. שתה וזן בתוך שלשים ימים הראשונים – (אינו) לוקה. בתוך שלשים האחרונים – (אינו) לוקה, וחש לומר שפא הראשונים בתוך נזירותו, והאחרונים לאחר נזירותו! כל ימי נזרו – לעשות ימים שלאחר מלאת – כבתוך מלאת, לזון לטומאה ולתגלחת.

ויביא קרבנותיו חציים! שלא תנעול תשובה מבית הוועד .

נזיר שנטמא בספק רשות היחיד, ואינו בפסח. רבי הושעיא רבה אמר: הנזיר מגלח. רבי יוחנן אמר: אין הנזיר מגלח. דתנינן תמן: כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה – חייבין עליה על ביאת מקדש. וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה – אין חייבין עליה על ביאת מקדש.

יחיד שנטמא בספק רשות היחיד בפסח, רבי הושעיא אמר: ידחה לפסח שני. רבי יוחנן אמר: משלחין אותו דרך רחוקה, ואתייה ביי דאמר רבי יוחנן: ניטמא טומאת התהום – משלחין אותו דרך רחוקה.

ציבור שניטמא בספק רשות היחיד בפסחה, רבי יוחנן אמר: יעשה בספיקון. ורבי הושעיה אמר: יעשה בטומאה. אף רבי הושעיה רבה מודי: שיעשו בספיקון, לא אמר רבי הושעיה.

[דף מ' ע"ב]

אלא להומרין.

רבי יוחנן אמר בשם רבי בנזיה: ישראל ערל – מזון עליו, שכן מצינו שקיבלו אבותינו במדבר הויית ערלים. אמר רב הסדאי: אתייא כמאן דמר: כ"א מלו, ברם כמאן דמר: בעשירי מלו – לא מנו הויית ערלים. אמר רבי אבין: מפל מקום לא מנו הויית ערלים.

רבי אלעזר בשם רבי הנביה: מעשה בכהן ערל שהוזה, והוכשרו הזויתיו. תני, רבי אלעזר בן יעקב אומר: איסמרטיות ושומרי צירים, היו בירושלים, וטבלו ואכלו פסחיהם לערב.

הלכה ב' מתני' נזיר שהיה טמא בספק, ומוחקט בספק – אוכל בקדשים לאחר ששים יום, ושוחה בין ומיטמא למתים אחר מאה ועשרים יום; שתגלחת הנגע דוחה לתגלחת הנזיר בזמן שהיא ודאי, אבל בזמן שהיא ספק – אינה דוחה.

גמרא אי זהו מוחקט מספק? שנים שפאו אצלו, והחליט את אחד מהן, ולא הספיק להחליט את השני עד שגחלפו לו – זהו מוחקט בספק.

הדא היא דתני רבי הויה: ספק נזיר טמא, ספק נזיר טהור, אבל נזיר – ודאי היה! ספק מצורע טמא, ספק מצורע טהור, אבל מצורע – ודאי היה!

אוכל בקדשים אחר ששים יום, ושוחה יין ומיטמא למתים לאחר ק"כ ימים. כיצד? אמרו לו: נזיר טמא אתה, צא ומנה שבועה, והזה ושנה וגיילח והביא. מנה שבועה, ורצה לגלח, אמרו לו: נזיר טהור, צא ומנה שבועה והשלימון לשלשים. מנה שלשים ורצה לגלח, אמרו לו: נזיר טהור אתה, ואין נזיר טהור מגלח אלא על מיני דמים – הרי זה מביא עולה ומגלח עליה.

[דף מ"א ע"א]

הטאת העוף, ומתנה עליה ואומר: "אם טמא הייתי – החטאת מחוכתי והעולה נדבה. אם טהור – העולה מחוכתי והחטאת ספק" (מגלח את ראשו ואת זקנו ואת גבות עיניו בדרך שמצורע מגלח).

ביצד עושין לו לתהמיר? מכיאי שתי ציפורי דרור, שזחט אחד מהן על כלי הרש על מים חיים, חופר וקברה בפניו, ואסורה בהנניה. ונלח ראשו וזקנו ונבות עיניו כדרך שמוצרעין מגלחין אותה, ומונין שלשים יום, ומכיאי עולת בהמה אהרת, ומתנה עליה ואומר: "אם טמא הייתי – העולה הראשונה נדבה וזו חובה, והחטאות מחובתי. ואם טהור הייתי – העולה הראשונה חובה, וזו נדבה, והחטאות ספק". מגלח ראשו וזקנו ונבות עיניו כדרך שמוצרע מגלח.

רבי שמעון אומר: למהרת הוא מכיאי אשמו ולזג שמן על גביו, ומתנה עליה ואומר: אם טמא הייתי – הרי הוא חובתי. ואם לאו, הרי הוא ספיקי. וישחוט בצפון, וטעון מתן בהונות, ונאכל לזכרי בהונות, בכל מקום, ליום ולילה עד הצות. אבל חכמים לא הודו לרבי שמעון, שהיא מכיאי את הקדשים לבית הפסול.

הכיאי חטאת בהמה אינו יכול, שאין לו חטאת בהמה. חטאת העוף אינו יכול, שהרי עשיר שהכיאי כרוב עני לא יצא! ביצד יעשה? יכתוב נכסיו לאחר ויביא כרוב עני. נמצא, עשיר מכיאי חטאת עוף, ומתנה עליה ואומר: "אם טמא הייתי – הרי זה חובתי, ואם לאו הרי הוא ספק". אוכל בקדשים מיד. לשותות יין וליטמא למתים – אינו יכול, שאין נזירותו עולה לו מתוך צרעתו.

ביצד עושין לו? כדברי בן זומא – הרי זה מונה שלשים יום, ומכיאי עולת בהמה, ומגלח עליה. חטאת העוף, ומתנה עליה ואומר: "אם טמא הייתי, החטאות מחובתי והעולה נדבה. אם טהור הייתי, העולה מחובתי וחטאת ספק". מונה שלשים יום, ומכיאי כרבנותיו שלמון, ומתנה עליה ואומר: "אם טמא הייתי – העולה הראשונה נדבה, וזו חובה. ואם טהור הייתי – העולה הראשונה חובה

[דף מ"א ע"ב]

וזו נדבה, והחטאת ספק". ומגלח, שותה יין, ומטמא למתים מיד. כמה דברים אמורים? בזמן שגזר מתוך ימי נזירותו, אבל אם נזר מתוך ימי צרעתו – אוכל בקדשים אפילו לאחר שתי שנים, שותה גיין ומטמא אחר ד' שנים.

אמר רבי יוחנן: זו דברי בן זומא. אבל דברי חכמים, לעולם הוא בחלימו עד שיניף האשם.

רבי ירמיה בעי: שיניף האשם יהא זה בחלימו? אמר ליה רבי יוסי: למה לא, מצינו כמה אשמות דוחין מפני ספיקות! דתנינן תמן: אשם שנתערב בשלמים, רבי שמעון אומר: שניהם ישחטו בצפון ויאכלו בחומר שבהן, אמרו לו: אין מכיאיין קדשים לבית הפסול.

רבי יעקב דרומיאי בעא קומי רבי יוסי: ויעשו לו תקנה ליינו! אמר ליה (במדבר ו) וגלח הנזיר פתח אהל מועד – הראוי לבוא אל פתח אהל מועד, יצא זה שאינו ראוי לבוא אל אהל מועד.

שערו מהו? רבי יעקב בר אהא: איתפלגון רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש. רבי יוחנן אמר: שערו אסור, רבי שמעון בן לקיש אמר: שערו מותר.

רבי זעירא בעי: במצורע שזור פליגי, או בנזיר שנצטרע פליגי? אין תימר במצורע שזור פליגי, הא בנזיר שנצטרע דברי הכל הוא אסור. אין תימר בנזיר שנצטרע פליגי, הא במצורע שזור, דברי הכל מותר. רבי ירמיה פשיטא ליה, במצורע שזור פליגי, הא בנזיר שנצטרע – דברי הכל אסור.

תגלחת מצוה מהו שתדחה לתגלחת הרשות? נישמעניה מן הדא: ומגלח ראשו וזקנו וגבות עיניו בדרך שמוצורעין מנלחין. וחס לומר שטא תגלחת מצוה היית. רבי זעירא בשם רבי יודן: מתניתא אמרה בן, שרבי שמעון אמר: בין שנזרק עליו אחד מן הדמין – הותר הנזיר לשתות וין וליטמא למיתם.

ואינו אסור אלא משום כל תשחית! שמואל בר אבא אמר: תיפתר בקרים, והא תנינן זקו, אית לך מימר קרים?

[דף מ"ב ע"א]

לית לך אלא כדאמר רבי יעקב בשם רבי יוחנן: נמלן מלמטון למעלן – אסור. רבי יוסי בר אבין אמר: לא שנייא, היא למטון למעלן, היא למעלן למטון.

טמא בספק, מוחלט ודאי – אוכל בקדשים לאחר ששים יום. ושותה וין ומיטמא למיתם לאחר מאה ועשרים יום. טמא וודאי, מוחלט בספק – אוכל בקדשים לאחר עשרים יום, ושותה וין ומיטמא למיתם לאחר מ"ד יום. טמא ודאי מוחלט ודאי – אוכל בקדשים לאחר שמונת ימים. ושותה וין ומיטמא למיתם אחר מ"ד יום.

אמר רבי אבא מרי אחי דרבי יוסי: זאת אומרת, שהתער סותר בנזיר טמא שבגעה.

הדרן עלף שני גזירין

פרק תשיעי

הלכה א' מתני' העכו"ם – אין להן נזירות. נשים ועבדים – יש להן נזירות. חומר בנשים מבני עבדים: שהיא בופה את עבדו, ואינו בופה את אשתו. חומר בעבדים מבנשים: שהוא מיפר נדרי אשתו, ואינו מיפר נדרי עבדו. הפר לאשתו – הפר לה עולמית. היפר לעבדו – יצא לחירות – השלים את נזירותו. עבר מפגג פניו; רבי מאיר אומר: לא ישתה, ורבי יוסי אומר: ושתה.

גמרא (במדבר ו) בני ישראל – נודרין בנזיר, ואין העכו"ם נודרין בנזיר. כמה דאת אמר (ויקרא כב) איש – מה תלמוד לומר איש, להביא העכו"ם שנודרין נדרים ונדבות בישראל, אומר אף הכא כן! שנייא היא, דכתיב (במדבר ו) וכפר עליו – את שיש לו כפרה, יצאו עכו"ם שאין להן כפרה.

[דף מ"ב ע"ב]

תמן תנינן: העכו"ם, רבי מאיר אומר: נערה, אכל לא מעריה. רבי יהודה אומר: מעריה, אכל לא נערה. וזה מודין: שהן נודרין ונידרין.

רבי ירמיה בעי: מאן דמר תפון: מעריה, והכא: מזיר. מאן דמר: נערה, הכא: נזור!

נזור, היך איפשר ישראל מזיר את העכו"ם ושמע הוא ליה? אלא בשאמר ישראל: "הריני נזיר", ושמע העכו"ם ואמר: "מה שאמר זה, עלי" – אינו אלא פפוע חוב.

מזיר, היך איפשר עכו"ם מזיר את ישראל? ישראל לישראל אינו מזיר, ועכו"ם מזיר את ישראל? אלא, בשאמר העכו"ם: "הריני נזיר", ושמע ישראל ואמר: "מה שאמר זה, עלי" מה מיעטת בז?

ישראל – בבל יחל, ואין העכו"ם בבל יחל. אמר רבי יונה: ישראל – יש להן היתר חכם, עכו"ם – אין להן היתר חכם. אמר רבי יוסי: ישראל – צריכין היתר חכם, והעכו"ם – אין צריכין היתר חכם.

ואתייא דרבי יוסי – בדרבי אבהו; הדיא נכרית אתת לגבי רבי אבהו, אמר לאבימי בר מוכי: פוק ופתח לה בנולד.

ודרבי יונה – ברכי אהא, דאמר: הוא לבן, הוא (שופטים ג) כושן רשעתיים, ולמה נקרא שמו כושן רשעתיים? שעשה שתי רשעיות, אחת, שחילל את שבועה, ואחת, ששיעבד בישראל שמונה שנה.

ויכוף את אשתו! לא כן אמר רבי הונא: הנניתי עליך – בופה ומשמשותו, הנניתיך עלי – הרי זה יפר. שנייה היא, שהוא הנניתו והננייתה.

ולא יכוף את עבדו? שנייה היא דכתיב (במדבר ו) כי נזר אלהיו על ראשו – את שאין לו אדון אחר, יצא עבד שיש לו אדון אחר.

היה יכול למחות על דבר רבו – אומר לו: הלכה היא, שמע לדברי רבך.

כפפו רבו וניטמא, מהו שכיבא קרבן טומאה? וכי נזיר הוא? לא אתה הוא שגזרתה עליו,

[דף מ"ג ע"א]

שיטמא, את אמר מביא קרבן טומאה, וכא, מביא קרבן טומאה!

כפפו רבו וניטמא, מהו שיוסתר? וכי נזיר הוא? אלא אתה הוא שגזרתה עליו שיטמא, את אמר: סותר, וכא סותר!

פשיטא דא מילתא, ניטמא ואחר כך יצא לחירות – מביא קרבן טומאה.

מהו, בשכפפו רבו או בשלא כפפו רבו? אין תימר בשכפפו, מביא קרבן טומאה? אין תימר בשלא כפפו רבו, ישלם כל זמן שהוא תהתיור.

אמר רבי יוסי: בשכפפו רבו אגן קיימין, שלא תאמר: הואיל ויצא לחירות, תפקע מפניו נזירות בטומאה, לפום כן צריך מימר: מונח לנזירות בטומאה.

אמר רבי יוסי: עבד שאמר: "הריני נזיר לכשאצא לחירות" – בופו לנזירות. עבד בופה לנזירות, ואינו בופה לא לנדרים ולא לשבועות.

רבי ירמיה בעא קומי רבי זעירא:

[דף מ"ג ע"ב]

כפפו רבו וניטמא, מהו שילקה? או אינו אלא הלכה! מה אגן קיימין? אם בשנזירותו תורה, והלכה יש לכופ – לוקה. אם בשאילו ואילו מדבריהן לא ילקה! אמר רבי מנא: לוקין על ההלכה! אלא אגן הוא אם בשנזירותו הלכה, והלכה יש לכופ ולוקה. אם בשאילו ואילו מדבריהן – לא ילקה.

כפפו רבו לדבר אָהד, מהו שִׁיכוּף אוֹתוֹ לְכָל הַדְּבָרִים? בָּאֵנוּ לְמַחְלֹקֶת רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי יוֹסִי. עֵבֶר מְכַנְּגָד פְּנֵי, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: לֹא יִשְׁתַּה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: יִשְׁתַּה. מַה אָנֹכִי קוִימִין? אִם בְּשֵׁאֲמֹר: בֵּין בְּפִנֵּי בֵּין שְׂלֵא בְּפִנֵּי שְׁתַּה, אוֹף רַבִּי מֵאִיר מוֹדֵה, אִם בְּאוֹמֵר: בְּפִנֵּי שְׁתַּה, שְׂלֵא בְּפִנֵּי אֵל תִּשְׁתַּה, אוֹף רַבִּי יוֹסִי מוֹדֵה! אָלֵא בֵּן אָנֹכִי קוִימִין בְּאוֹמֵר: שְׁתַּה, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: בְּפִנֵּי שְׁתַּה וְשְׂלֵא בְּפִנֵּי אֵל תִּשְׁתַּה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: בְּאוֹמֵר: בֵּין בְּפִנֵּי בֵּין שְׂלֵא בְּפִנֵּי שְׁתַּה.

הַלְכָה ב' מִתְנִי' נְזִיר שֶׁגִּילַח וְנִדְעָ שֶׁהוּא טָמֵא, אִם טוֹמְאָה יְדוּעָה – סוֹתֵר, וְאִם טוֹמְאָת הַתְּהוֹם – אֵינִי סוֹתֵר. אִם עַד שְׂלֵא גִילַח, בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ – סוֹתֵר. בֵּי צִד? יָרַד לְטָבּוּל בְּמַעְרָה, וְנִמְצָא מֵת צָף עַל פִּי הַמַּעְרָה – טָמֵא. נִמְצָא מְשׁוּקָע בְּקֶרֶקַע הַמַּעְרָה, יָרַד לְהִקָּר – טְהוֹר, לִישְׁתֹּר מִטוֹמְאָת הַמֵּת – טָמֵא; שֶׁחֻקָּת טָמֵא – טָמֵא, וְחֻקָּת טְהוֹר – טְהוֹר, שֶׁרְגִלִים לְדַבֵּר.

גְּמֵרָא אָמַר רַבִּי יוֹחֲנָן: מֵאֵן תִּנְבֵּא אִם גִּילַח וְאִם לֹא גִילַח? רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. בְּרַם כְּרַבְּנִין, עַד שְׂלֵא נִזְרַק הַדָּם עָלָיו.

עוֹלָא בַר יִשְׁמַעֵאל בְּשֵׁם רַבִּי לְעֶזֶר: טַעֲמָא דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר (בַּמְדַּבֵּר ו) וְגַלְחָה הַנְּזִיר אֶת שְׁעָר רֵאשׁ נְזוּר. הַתּוֹרָה תִּלְתַּת לְנִזְוִירוֹתוֹ בְּשַׁעְרוֹ.

הַשְּׁלִים לְנִזְוִירוֹתוֹ, לֹא הִסְפִּיק לְגַלְחָה עַד שֶׁנִּדְעָ לוֹ בְּסַפֵּק קָבַר הַתְּהוֹם – סוֹתֵר. הִפְרִישׁ קֶרֶבְנֹתָיו וְלֹא הִסְפִּיק לְגַלְחָה עַד

[דף מ"ד ע"א]

שֶׁנִּתְוֹדַע לוֹ קָבַר הַתְּהוֹם? אָמַר רַבִּי זְעִירָא קוִימִין רַבִּי מְנָא: וְלֹא מִתְנִיתָא הֵיא? וְלֹא, הוּא גִילַח, הוּא לֹא גִילַח, פְּרַבִּי לְעֶזֶר; הוּא עַד שְׂלֵא נִזְרַק עָלָיו הַדָּם, הוּא מְשַׁנְּזֵרְק עָלָיו הַדָּם – כְּרַבְּנִין!

מִנְזִיין לְסַפֵּק קָבַר הַתְּהוֹם? רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אֶהָא בְּשֵׁם רַבְּנִין: (בַּמְדַּבֵּר ט) אוֹ כְּדָרְךָ רְחוּקָה לָכֶם – מַה לָּכֶם – בְּגָלוּי, אִף כָּל דְּבַר שֶׁהוּא בְּגָלוּי. יֵצֵא קָבַר הַתְּהוֹם שְׂאִינִי בְּגָלוּי.

עַד כְּדוֹן עוֹשֵׂי פְּסָה. נְזִיר מִנְזִין? רַבִּי יוֹחֲנָן בְּשֵׁם רַבִּי: (שָׁם ו) וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו – מַה עָלָיו שֶׁהוּא בְּגָלוּי, אִף כָּל דְּבַר שֶׁהוּא בְּגָלוּי. יֵצֵא קָבַר הַתְּהוֹם שְׂאִינִי בְּגָלוּי.

צִיבוּר שְׁנִיטְמָא בְּסַפֵּק קָבַר הַתְּהוֹם, מַהוּ שִׁירְצָה עָלָיו תְּצִיץ? קַל וְחוֹמֵר, וּמַה אִם יְהוּד שֶׁהוֹרַעְתָּה בּוֹחוּ בְּטוֹמְאָה יְדוּעָה, יִפִּיתָה בּוֹחוּ בְּקָבַר הַתְּהוֹם, צִיבוּר שִׁיפִיתָה בּוֹחוּ בְּטוֹמְאָה יְדוּעָה, אֵינִי דִין שְׁתִּיפָה בּוֹחוּ בְּקָבַר הַתְּהוֹם!

קל שאתה מיגל ביהוד, אתה מחמיר בציבור. קל שאתה מיגל ביהוד - שאם נתוודע לו לפני זריקה, יעשה כמי שניטמא לאחר זריקה בשביל שלא ידחה לפסח שני. את מחמיר עליו בציבור - שאם נתוודע לו לאחר זריקה, יעשה כמי שניטמא לפני זריקה, בשביל שלא יאכל הבשר.

קל שאתה מיגל בנזיר טהור, את מחמיר בנזיר טמא. קל שאתה מיגל בנזיר טהור - שאם נתוודע לו לפני זריקה, יעשה כמי שניטמא לאחר זריקה בשביל שלא יביא קרבן טומאה. את מחמיר בנזיר טמא - שאם נודע לו לאחר זריקה, יעשה כמי שניטמא ונזיר וניטמא, בשביל שיביא קרבן טומאה על כל אחד ואחד, כהדא דתני: ניטמא ונזיר וניטמא - מביא קרבן על כל אחד ואחד.

עובד של פסח מהו שירצה עליו הציץ? קל והומר, מה אם הבגלים שהורעתה בוחן בזמן וחולה, ייפיתה בוחן בקבר התהום עובד, שייפיתה כוחו בזמן וחולה אינו דין שתייפה כוחו בקבר התהום! לא, אם אמרת בבגלים שייפיתה בוחן בשאר כל טומאות שבשנה, תאמר בעובד שהורעתה כוחו בשאר כל הטומאות שבשנה! הואיל והורעתה כוחו בשאר כל הטומאות שבשנה, הורע כוחו בטמא מת בפסח! מאי כדון?

[דף מ"ד ע"ב]

לכם - בין לו, בין לעובד שלו.

עד כדון עושי פסח, נזיר מניין? רבי יוסי בי רבי בון בשם רב הסדא: הוינן סברין מימר: עליו לא על העובד שלו. מן מה דתני: הוא נזיר הוא עושה פסח, הדא אמרה: מה דנפל לדין נפל לדין.

אי זה הוא קבר התהום? המות שנקבר בקש ובתבן ובגפר ובצרות. אבל אם נקבר במים ובאפילה ובנקימי הסלעים - אינו עושה קבר התהום. כללו של דבר: כל שאי אתה יכול לפנותו - עושה קבר התהום, וכל שאתה יכול לפנותו - אינו עושה קבר התהום.

וקש ותבן אין את יכול לפנותו! מתניתא דלא קרבי יוסי, דרבי יוסי אומר: תבן וביטלו - בטל. רבי יוסי בי רבי בון בשם רב הסדא: דברי הכל היא, מה דאמר רבי יוסי: בשבילי בגפר. יש תבן שהוא בגפר, ועפר שהוא בתבן. תבן שאין יכול לפנותו - הרי הוא בגפר. ועפר שאתה יכול לפנותו - הרי הוא בתבן.

דבי רבי ינאי אמרי: היפהו מחצלות - בטל. איתא חמי: מלאהו מחצלות - לא בטל, היפהו מחצלות בטלו! מלאהו חריות צריכה. רבי זריקן רבי אמי בשם ריש לקיש: אפילו ריק.

אי זהו קבר התהום? כל שאין אדם זוכרו. והש' לומר שמה אחד בסוף העולם! בהזקת החי בחייו! תיפתר, שמיצאו קמצוין.

תני: אין לך עושה קבר התהום אלא מת בלבד. הא נבילה? לא! קל וחומר! ומה אם המת (שאינו עושה משכב ומושב) שהוא מטמא טומאת שבועה – הרי הוא עושה קבר התהום, נבילה (שעושה משכב ומושב) שאינה מטמאת טומאת שבועה – אינו דין שתעשה קבר התהום! לאי זה דבר נאמר: "אין לך עושה קבר התהום, אלא מת בלבד" – להוציא משכב ומושב.

רבי יוסי בי רבי בון אמר: בר פיקה שאל לרבי:

[דף מ"ה ע"א]

עד פדון במערה מקורה, אפילו במערה שאינה מקורה? סבר בר פיקה: אין ספק טומאה צפה על פני המים (טהור). אמר ליה רבי: עדיין בר פיקה עומד בשטותו, אין ספק טומאה צפה על פני המים טהור, אלא שרין. אבל במת – בעומד הוא. בהדא דתאני: כל הנזרקין – ספיקן טהור, היין מפינת מן המת המאהילין, שהן מטמאין מלמטון למעלן.

לית הדא פליגא על רבי יאשיה, דרבי יאשיה אמר: טומאה טמונה בקרקעו של בית – הנזיר מגלה! אמר רבי יוחנן: פאן מן הצד ופאן מן הנגדן. רבי עזרה בשם רבי יודן אמר: ואפילו תימר פאן ופאן מן הצד, ותימר פאן ופאן מן הנגדן, מהו טמא, טמא ואינו מגלה.

הלכה ג' מתני' המוציא מת בתחילה מושכב בדרפו – נוטלו ואת תפושטו. מוצא שנים – נוטלן ואת תפושטן. מוצא שלשה, אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד שמונה כמלוא המיטה וקובריה – הרי זו שכונת קברות, בודק ממנו ולהלן עשרים אמה. מוצא אחד בסוף עשרים אמה – בודק הימנו ולהלן עשרים אמה, שרגלים לדבר; שאילו בתחילה מוצאו – נוטלו ואת תבוסתו!

גמרא אי זהו מושכב בדרפו? רגליו מפושטות וידיה על לבו. אבל אם מוצאו קמצוין, אני אומר: גל נפל עליו והרגו. והתני: מוצא שנים, ראשיהם בצד מרגלותיהם – נוטלן ואת תפושטן. סברין מימר: קמצוין מהו, ראשיהם בצד מרגלותיהם! אמר רבי יצחק בי רבי אלעזר:

[דף מ"ה ע"ב]

בגזן אילין ננביא צלייא, רישי דהן גבי עוקציה דהן, עוקציה דהן גבי רישיה דהן.

רבי יצחק בר גופתא בעא קומי רבי מנא: תפון אתי אמר: מלקט עצם עצם, ותכל טהור. וקא אתי אמר
הכין! אמר ליה: אמור דבתרת, אם התקינו לך רב מתחילה – יש לו תפוסה.

כמה הוא תפוסת קבר? קולף שלשה אצבעות עד מקום שהמוהל יורד.

אמר רבי חסדא: הדיא אמרה: מת מצוה – מותר לפנותו! אמר רבי זעירא: תיפתר, שנקבר שלא
ברשות, או שנקבר לשאלה. והש לומר שמה מת מצוה הוא? סבר רבי זעירא: שאין מימי מצוה
מצוין.

נמצאתה אומר: שלשה מיני קברות הן, א. קבר הנמצא – מפנין אותו. פינהו, מקומו טהור ואסור
בהנניה. ב. קבר הידוע – אין מפנין אותו. פינהו, מקומו טהור ומותר בהנניה. ג. קבר שהוא מזיק
את הרבים – מפנין אותו. פינהו, מקומו טמא ואסור בהנניה.

הורה רבי אבא בר כהן בכפר עקביה: מקומו מותר בהנניה. מה, ופליגי? פאן בשקדם הוא את העיר,
וכאן בשקדמתו העיר.

תני: קבר שהקיפתו העיר, משלש רוחות – מפנין אותו. משתי רוחות, אית תני תני: מפנין אותו,
אית תני תני: אין מפנין אותו. אמר רב חסדא: מאן דאמר מפנין אותו – בנתון בתוך שבועים אמה
ושיריים. מאן דאמר אין מפנין אותו – בנתון חוץ לשבועים אמה ושיריים. מאן דאמר מפנין אותו,
בעשוי כמין ג"ם מאן דאמר אין מפנין, בעשוי כמין היא .

כל הקברות מתפנין, חוץ מקברי המלך ומקברי הנביא. אמרו לו לרבי עקיבה: והלא קברי בני דוד
מתפנין, וקברי בני הולדה היו בירושלים ולא נגע אדם בהן לפנותן מעולם! אמר להן רבי עקיבא:
משם ראיה? מהילתה היתה שם, ומשם היתה טומאה מקדדת ויוצאה לנחל קדרון.

תפון תנינן: ועושה חצר על פתח המערה שש על שש כמלא המיטה, והקא הוא אמר הכין! תפון: מלא
המיטה עומדת, ברם הקא: מלא מיטה חזרת. עד איכן? עד כדי נושאי המיטה, וחילופיהו, וחילופי
חילופיהו.

תפון תנינן: פרום שהוא נמוע על פחות מארבע אמות, רבי שמעון אומר: אינו פרום, והכמים אומרים:
פרו

מסכת מועד קטן פרק ראשון

א. מעיין היוצא בתחלה, משקין ממנו אפלו שדה בית הבעל; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אין משקין ממנו אלא שדה בית השלחין שחרבה. רבי אלעזר בן עזריה אומר: לא כף ולא כף, יתר על כן אמר רבי יהודה: לא פנה אדם אמת המים, וישקה לגנתו ולחרבתו בחולו של מועד. אין ממלאין ומשקין בקילון, ואפלו מן הברכה שנתמלאת בקילון, אבל ברכה שנוטפת משדה בית השלחין זו - מתר להשקות ממנה שדה בית השלחין אחרת. רבי שמעון בן מנסיא אומר: שתי ערוגות זו למעלה מזו - לא ידלה מן התחתונה וישקה לעליונה, אבל משקה הוא מן העליונה לתחתונה, יתר על כן אמר רבי אלעזר בן רבי שמעון: אפלו ערוגה אחת, חצייה נמוך וחצייה גבוהה - לא ידלה ממקום נמוך שבה ומשקה למקום גבוה שבה. אבל מזלף הוא מן הגבוה שבה על הנמוך שבה ומשקה, מרביצין שדה בית השלחין במועד.

ב. אלו הן עגיות: בדידין! שבועקרי הזיתים, ושבועקרי אילנות - מתרין. וממשמשין בקנים. דבר האבד עושין אותו במועד, דבר שאינו אבד - אין עושין אותו במועד, מוכר אדם עגתו של מים לנכרי, ומחליף עמו משבת למוצאי שבת ואינו חושש.

ג. אין חופרין בורות שיחין ומערות במועד, אבל מחנכין ומתקנין אותן. אמר רבי: נראין דברי רבי יהודה במועד, ודברי חכמים בשביעית. כיצד כדרכו? חופר בגומא ותולה בה מצודה. כיצד שלא כדרכו? תוחב בשפוד ומכה בקרדם ומרדד אדמה תחתיו. רבי שמעון בן אלעזר אומר: כשאמרו משדה לכן שלא כדרכו, לא אמרו אלא בשדה לכן הסמוכה לעיר, אבל בשדה לכן

הסמוכה לשדה אילן, אפלו כדרכו - שמא יצאו משדה לכן, ויחריבו את האילנות. צדין את האישות, ואת העכברים משדה לכן, ומשדה האילן כדרכו, ומחריבין חורי הנמלים. כיצד מחריבין? רבי שמעון בר יוחאי אומר: מביא עפר מחורו של זה ונותן לחורו של זה, והן חונקין זה את זה. מרביצין מים על גבי פשתן מפני עקרב. ונחיל של דבורים שברח - מחזירין אותן למקומו.

ד. מי שהיה פתלו גוחה לרשות הרבים - סותרו ובונה אותו, מפני סכנת נפשות. חומת העיר שנפרצה - גודרין אותה. גדרוה ונפרצה - אין גודרין אותה. אם הייתה סמוכה לספר - סותרה ובונה כדרכו.

ה. רבי מאיר אומר: רואין את הנגעים להקל ולא להחמיר; דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: לא להקל ולא להחמיר, שאם אתה אומר נזקק לו להקל - נזקק לו אף להחמיר. אמר רבי: נראין דברי רבי מאיר במסגור, ודברי רבי יוסי במחלט. איזה הוא חנוף הקברות? מאריך בה ומרחיב בה. איזה היא נברכת? זו היא בקיעה, מודה רבי יהודה: בסידי שיכול לגומרה, שמדין אותה במועד.

ו. אין מקדשין נשים במועד. רבי יהודה מתיר, שמא יקדמנו אחר ברחמים. ממאנין, ומגרשין, וחולצין, ומבימין במועד.

ז. מלקט אדם עצים ועשבים, בין מתוך שלו בין מתוך של חברו, ובלבד שלא יעשה אומן. וטוחנין במועד לצרף המועד. דבר האבד - עושין אותו במועד. דבר שאין אבד - אין עושין אותו במועד. במה דברים אמורים? בתלוש, אבל במחבר - אף דבר האבד - אין עושין אותו במועד. אם אין לו מה יאכל - קוצר ומעמר, וזורה ובורר, וטוחן, ובלבד שלא ידוש בפרות.

² ברכה גדולה עשויה בחצר שיכנסו המים לתוכו.

¹ גומות עגילות סביב האילן ומים בתוכן.

ת. לוקחים מן העובדי כוכבים שדות בתים וקרמים, בהמה ועבדים ושפחות, מפני שהוא כמציל מידם, וכותב ומעלה בערכאין בשבת, ואם היה כהן - מטמא להם ויוצא לדון עליהם בחוצה לארץ, וכשם שמטמא בחוצה לארץ - כך מטמא בבית הקברות, ומטמא ללמד תורה ולשא אשה. רבי יהודה אומר: אם יש שם ממי ללמד - הרי זה לא יטמא. ואם לאו - הרי זה מטמא. רבי יוסי אומר: אם יש שם ממי ללמד - הרי זה מטמא, שאין מכל אדם זוכה ללמד אלא ממי שזוכה לו.

מסכת מועד קטן פרק שני

א. כל אלו שאמרו: 'מגלחין במועד' - מתר לספר במועד. בתוך שלשים יום של אבל, אף על פי שהתירו לו לספר - לא התירו לספר ברשות הרבים, אבל מספר הוא בצנעה בתוך ביתו.

ב. כל אלו שאמרו 'מכבסין במועד' - מתר לכבס. בתוך שלשים יום של אבל, אף על פי שהתירו לו לכבס - לא יוליד כליו לכובס, אבל מכבס הוא בצנעה בתוך ביתו, כשם שאסור לספר ולכבס - כך אסור לטול צפרנים; דברי רבי יהודה. ורבי יוסי מתיר. וכן היה רבי יהודה אומר: הפאין מחוץ הים וממדינת הים - אסורין לספר ולכבס. וחקמים מתירין. אמר רבי: נראין דברי רבי יהודה, בזמן שלא נטל רשות, ודברי חכמים, בזמן שנטל רשות.

ג. אין כותבין שטרי אריסות וקבלנות במועד. רבי יהודה מתיר, שמא יקדמנו אחר. כותב אדם השבונותיו במועד, ומחשב אדם יציאותיו במועד, ומקבלין קבולת במועד למוצאי מועד, ובלבד שלא ישקל ושלל ימנה, ושלל ימדוד כדרך שעושה בחול.

ד. הקובר את מתו שני ימים קדם הרגל - מונה חמשה ימים אחר הרגל. ורבים מתעסקין בו, ומלאכתו נעשית על ידי אחרים. ועבדיו ושפחותיו עושין בצנעה בתוך ביתו, ואין רבים מתעסקין עמו, שכבר נתעסקו בו ברגל. כללו של דבר: כל שהוא משום אבל - רגל מפסיקו, וכל שהוא משום עסקי רבים - אין רגל מפסיקו. קברו שלשה ימים בסוף הרגל - מונה שבועה אחר הרגל. ארבעה ימים הראשונים - רבים מתעסקין בו. שלשה ימים האחרונים - אין רבים מתעסקין בו, שכבר נתעסקו בו ברגל, ורגל עולה לו.

ה. שבועה ימים קדם הרגל מספר בערב הרגל. אם לא ספר בערב הרגל - אסור לספר עד שיעברו עליו שלשים יום, אף על פי שאין הרגל עולה לספירת שבועה - עולה לספירת שלשים יום. סיים כפית המטה שלשה ימים קדם הרגל - אין צריך לכפותה אחר הרגל; דברי רבי אליעזר. וחקמים אומרים: אפלו יום אחד, ואפלו שעה אחת. אמר רבי אלעזר בן רבי שמעון: הן הן דברי בית שמאי, הן הן דברי בית הלל, שבית שמאי אומרים שלשה ימים. ובית הלל אומרים: יום אחד בערב שבת זוקף את מטחו. ובמוצאי שבת כופה, אפלו לא נשתיר לו אלא יום אחד בלבד. אין אבל ראוי להתאבל בתוך המועד, אבל נוהג בצנעה בתוך ביתו.

ו. שותין מי זבלים, ומי דקלים, וכוס עקרין במועד, שבראשונה היו אומרים: אין שותין מי זבלין, ומי דקלין, וכוס של עקרין במועד, עד שבא רבי עקיבא ולמד, ששותין מי זבלין ומי דקלין וכוס עקרין במועד. מקיזין דם לבהמה, לחיה, ולעופות, ואין מונעין רפואה מן הבהמה במועד. בהמה שתבעה זכר - אין מרביעין אותה, אבל מורדין אותה לבקרות³. חמורה שתבעה - מרביעין אותה בשביל שלא תצטנן. ושאר

³ מקום שיש בהמה והיא נרבעת מעצמה.

לא רצו לומר להם: 'מתרין אתם! אלא שלחום ביד עבדיהם.

ט. חכם שמת - הכל קרוביו, הכל קורעין, הכל חולצין, והכל סופדין עליו, והכל מברין עליו - אפלו ברחובה של עיר. אין מולכין חלילין לבית האבל, ולא לבית המשטה, ולבית השמחה, אלא במקום שנהגו. איזהו הספד? זה שעל הלב, שנאמר (ישעיה לב, יב): "על שדים ספדים"; טפוח בידים. קילוס - זה פשוט זרועות.

מסכת חגיגה פרק ראשון

א. הטמא, פטור מן הראיה שנאמר (דברים יב, ה-ו): "ובאת שמה והבאתם שמה" - בראוי לפנס לעזרה, יצא טמא שאין ראוי לפנס לעזרה.

ב. יוחנן בן דהבאי אומר משום רבי יהודה: אף הסומא אחת מעיניו - פטור בראיה, שנאמר: "יראה". השיב רבי תחת בית הלל, לדברי בית שמאי (שמואל א, כב): "וחנה לא עלתה כי אמרה לאישה עד יגמל הנער" וגו'.

ג. קטן שאין צריך לאמו - חייב בסכה. קטן שצריך לאמו - יוצא בערוב אמו, ושאינו צריך לאמו - מערבין עליו מזון שתי סעודות בערובי תחומין. קטן היודע לנענע - חייב בלולב. יודע להתעטף - חייב בציצית. יודע לדבר - אביו מלמדו שמע, ותורה ולשון קדש, ואם לאו - ראוי לו שלא בא לעולם. יודע לשמור תפלויו - אביו לוקח לו תפלין. כיצד בודקין אותו? מטבילין אותו ונותנין לו חלין לשם תרומה. יודע לשמר גופו - אוכלין על גופו טהרות. יודע לפרש כפיו - חולקין לו על הגרן. כיצד בודקין אותו? מטבילין אותו ונותנין לו חלין לשם

כל הבהמות - מורדין אותן לבקרנות. בכור ופסולי המקדשין - אין מרביעין אותו, לא במועד ולא בחול.

ז. דנין דיני ממונות, ודיני נפשות, ודיני קנסות. ושורפין את הפרה, ועורפין את העגלה, ורוצעין עבד עברי, ופודין את הערכין, ואת התרמים, ואת ההקדשות, ואת מעשר שני, ומפרקין מנעל מן האמסו, ובלבד שלא יחזיר. מכבש של כובשים שהתירו קדם למועד - אין מחזירים לו, ואין צריך לומר שאין נוטל הימנו, ושל בעל הבית - נוטל הימנו, ואין צריך לומר שמחזירו. הניית פתוחות לסטיו - פותח ונועל בדרכו. לרשות הרבים - פותח אחת ונועל אחת.

ח. ערב יום-טוב האחרון של חג - יוצא ומעטר את השוק בשביל יום-טוב האחרון של חג. יושבין על ספסל של כותים בשבת, ובעכו. ומעשה ברבן גמליאל, שהיה יושב על ספסל של כותים בשבת בעכו. אמרו לו: מימינו לא היינו נוהגין כך! ולא רצה לומר להם: "מתרין אתם", אלא עמד והלך לו. רוחצין שני אחים כאחד, ואין רוחצין שני אחים בכבול. מעשה ביהודה והלל בניו של רבן גמליאל, שנכנסו לרחץ בכבול, אמרו להם: לא היינו נוהגין להיות רוחצין שני אחין כאחד בכבול! ולא רצו לומר להם: "מתרין אתם", אלא נכנסו ורחצו זה אחר זה. יוצאין בקורדקיסין בשבת, ואין יוצאין בקורדקיסין בשבת בבירי. ומעשה ביהודה והלל, בניו של רבן גמליאל, שהיו יוצאין בקורדקיסין בשבת, ולא של זהב בשבת בבירי, אמרו להם: לא היו נוהגין כן להיות יוצאין בקורדקיסין של זהב בשבת!

⁶ מיני מנעל רחבים.

⁷ שם מקום.

⁴ עין עשוי כמדת המנעל לבית מושבו, ובשעת

גמר מלאכה מושיבין אותו עליו.

⁵ שם מקום.

ז. אמר רבי שמעון בן אלעזר: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על עולה ושלמים של יום-טוב, שלא יביא אלא מן החליץ, ועל שלמים הבאין בשאר ימות השנה, שאם רוצה לסמך מן המעשר - סומך, על מה נחלקו? על עולת של יום-טוב עצמו, שבית שמאי אומרים: יביא הכל מן החליץ, ובית הלל אומרים: יביא חובתו מן החליץ, ואם רצה לסמך מן המעשר - סומך, ושאר כל ימות השנה יביא חובתו מן החליץ.

ח. ישראל יוצאין ידי חובתן בנדריים ונדבות, ובמעשר בהמה. כהנים בחטאת, ואשם בכור כחזה ובשוק. אבל לא בעופות ולא במנחות. נזיר יוצא באלו, בין בשלו בין בשל אחרים, ובלבד שיאכל מן הזבח. כל שבעה נזיר יוצא באלו, בין בשלו בין בשל אחרים.

ט. אין מביאים תודה בחג המצות מפני החמץ שבה, ולא בעצרת מפני שהוא יום-טוב, אבל מביא תודתו בחג הסכות, ויוצא בה ידי חובתו. רבי שמעון אומר: אין מביאין תודה בחג הסכות, שנאמר (דברים טז, טז): "בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסכות", כל שבא בחג המצות - בא בחג השבועות, ובחג הסכות, תודה שאינה באה בחג המצות - אינה באה, לא בחג השבועות ולא בחג הסכות. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: מביא אדם תודתו בחג הסכות ויוצא בה ידי חובתו משום שמחה, ואין יוצא בה ידי חובה משום חגיגה.

י. עבר הרגל ולא חג - אינו חייב באחריותו, על זה נאמר (קהלת א, טו): "מענות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות". רבי שמעון בן מנסיא אומר: איזו היא "מענות לא יוכל לתקן"? זה הבא על הערוה והוליד ממנה ממזר. גנב אדם - יכול שיחזיר גנבו. גזל - יכול שיחזיר גולו. בא על אשת איש - פסקה מידי בעלה, נטרד מן העולם והולך, ועל זה נאמר: "מענות לא יוכל לתקן". רבי שמעון בן יוחאי אומר: אין אומרים - בקרו גמל זה, שמא יש בו מום, בקרו חזיר זה שמא יש

תרומה. יש בו דעת לשאל, ספקו ברשות היחיד - טמא. ברשות הרבים - טהור. יודע לשחט - שחיטתו כשרה. יכול לאכל בזית דגן - פורשין מצואתו וממימי רגליו ארבע אמות. בזית צלי - שוחטין עליו את הפסח, שנאמר (שמות יב, ד): "איש לפי אכלו". רבי יהודה אומר: לעולם אין שוחטין עליו הפסח, עד שידע הפרש אכילה. אמר לו: איזו הפרש אכילה? כל שנותנין לו ביצה - ונטלה, אבן - וזרקה.

ד. תינוקת שהביאה שתי שערות - חיבת בכל מצות האמורות בתורה, או חולצת או מתקימת. וכן תינוק שהביא שתי שערות - חייב בכל המצות האמורות בתורה, ראוי להיות בן סוטר ומורה. נתמלא זקנו - ראוי לעשות שליח צבור לעבר לפני התבה, ולשא את כפיו, אבל אין חולק בקדשי מקדש עד שביא שתי שערות. רבי אומר: אומר אני, עד שיהא בן עשרים שנה, שנאמר (עזרא ג, ח): "ויעמידו את הלויים מן עשרים שנה ומעלה לנצח על מלאכת בית ה'".

ה. בית שמאי אומרים: מרבה מדת ראיה ממדת חגיגה, ראיה - כלה לגבוה, מה שאין כן בחגיגה. ובית הלל אומרים: מרבה מדת חגיגה ממדת ראיה, חגיגה נוהגת לפני הדבור ולאחר הדבור, מה שאין כן בראיה. שלש מצות נוהגות ברגל, אלו הן: ראיה, חגיגה ושמחה, יש בראיה מה שאין בשתייהן, יש בחגיגה מה שאין בשמחה, ובשמחה מה שאין בשתייהן. ראיה - כלה לגבוה, מה שאין כן בשתייהן. חגיגה - נוהגת לפני הדבור ולאחר הדבור, מה שאין כן בשתייהן. שמחה נוהגת באנשים ונשים, ונוהגת כל שבעה, מה שאין כן בשתייהן.

ו. איזו היא ראיה? אלו עולות הבאות לראיה. איזו היא חגיגה? אלו שלמים הבאין לחגיגה. אם יש לו להביא מתוך ביתו - יביא. ואם לאו - משתתף הוא עם אחרים, ובלבד שלא יפחות מכשעור, זה וזה קרויין חגיגה.

מחלצין, שיודע להבין ולדרש בכבוד אביו שבשמים. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: שלשה הרצאות הן - רבי יהושע הרצה לפני רבן יוחנן בן זכאי. רבן יוחנן בן זכאי הרצה לפני רבי יהושע. חנניא בן חכניאי הרצה לפני רבי עקיבה.

ב. ארבעה נכנסו לפרדס, בן עזאי ובן זומא, אחר ורבי עקיבה. אחד הציץ ומת, אחד הציץ ונפגע, אחד הציץ וקצץ בנטיעות, ואחד עלה בשלום וירד בשלום. בן עזאי הציץ ומת, עליו הכתוב אומר (תהלים קטז, טו): "יקר בעיני ה' המותה לחסידיו". בן זומא הציץ ונפגע, עליו הכתוב אומר (משלי כה, טז): "דבש מצאת אכול דרך וגו', אלישע הציץ וקצץ בנטיעות, עליו הכתוב אומר (קהלת ה, ה): "אל תתן את פיך לחטיא את בשרך וגו'. רבי עקיבה עלה בשלום וירד בשלום, עליו הכתוב אומר (שיר השירים א, ד): "משכני אחריך נרוצה" וגו'. משלו משל, למה הדבר דומה? לפרדס של מלך ועליה בנויה על גביו, מה עליו להאדם להציץ, ובלבד שלא יזוז את עיניו ממנו. ועוד משלו משל, למה הדבר דומה? לאסטרטגיה העוברת בין שני דרכים, אחד של אור ואחד של שלג. הטח לכאן - נכזה באש, הטח לכאן - נכזה משלג, מה עליו על אדם? להלך באמצע, ובלבד שלא יהא נוטה לא לכאן ולא לכאן. מעשה ברבי יהושע בן חנניא, שהיה עומד על גבי מעלה בהר הבית, וראהו בן זומא ולא עמד מפניו, הגיע אצלו ולא נתן לו שלום, אמר לו: מאן ולאין בן זומא? אמר לו: צופה הייתי במעשה בראשית, ואין בין מים העליונים למים התחתונים אפלו טפח, שנאמר (בראשית א, ב): "ורוח אלהים מרחפת על פני המים", ואומר (דברים לב, יא): "כנשר יעיר קנו" וגו', מה נשר זה טס על גבי קנו, נוגע ואינו נוגע, כך אין בין מים העליונים למים התחתונים, אפלו טפח. אמר להם רבי יהושע לתלמידיו: כבד בן זומא מבחוץ! לא היו ימים מועטים עד שנסתלק בן זומא.

בו מוס', אין מבקרין אלא טלה! ואיזה זה? תלמיד חכם הפורש מן התורה, ועל זה נאמר: "מעות לא יוכל לתקן". רבי שמעון בן אלעזר אומר: עליו הוא אומר (משלי כז, ח): "כצפור נודדת מן קנה" וגו', ואומר (ירמיה ב, ה): "מה מצאו אבותיכם בי עול כי רחקו מעלי" וגו'.

יא. התר נדרים פורחין באויר, ואין להם על מה שיסמכו, אבל חכם מתיר לפי חכמתו, הלכות שבת חגיגות ומעילות כהררין התלוין בשערה, מקרא מועט והלכות מרבות, אין להם על מה שיסמכו, מכאן היה רבי יהושע אומר: צבתא בצבתא מתעבדא, צבתא קדמיתא במאי אתעבדת, הא לאו בריה הות. הדינין העבודות, השחרות והשמאות והעצרות, מוסף עליהן הערכין והחזקים וההקדשות, מקרא מרבה, מדרש והלכות מרבות - יש להן על מה שיסמכו, אבא יוסי בן חנן אומר: אלו שמונה מקצעי תורה, גופי הלכות הן.

מסקנת חגיגה פרק שני

ב. אין דורשין בעריות בשלשה, אבל דורשין בשנים, אבל לא במעשה בראשית בשנים. אבל דורשין ביחיד ולא במרכבה ביחיד, אלא אם כן היה חכם מבין מדעתו. מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור, והיה רבי אלעזר בן ערף מחמר אחריו, אמר לו: רבי שנה לי פרק אחד במעשה מרכבה, אמר לו: לא כך שניתי לכם ולא במרכבה ביחיד, אלא אם כן היה חכם מבין מדעתו? אמר לו: מעתה ארצה לפניך? אמר לו: אמור! פתח רבי אלעזר בן ערף, ודרש במעשה מרכבה, ירד רבי יוחנן בן זכאי מן החמור, ונתעטף בטליתו, וישבו שניהם על גבי אבן אחת, תחת הזית, והרצה לפניו, עמד ונשקו, ואמר: ברוך ה' אלהי ישראל אשר נתן בן לאברהם אבינו שיודע להבין ולדרש בכבוד אביו שבשמים, יש נאה דורש ואין נאה מקים, נאה מקים, יש נאה דורש, אתה נאה דורש ונאה מקים, יש אשריך אבינו אברהם! שאלעזר בן ערף יצא

יש שם עשרים ושלשה - יוצא, ואם לאו - אין יוצא, עד שיהיו שם עשרים ושלשה. היו יושבין מתמיד של שחר עד תמיד של בין הערבין, ובשבתות ובימים טובים - נכנסין לבית המדרש שבהר הבית.⁸ נשאלה השאלה בפניהם, אם שמעו - אמרו להם, ואם לאו - עומדין במנין. אם רבו המטמאין - טמאו. אם רבו המטהרין - טהרו. משם הלכה יוצא רווחת בישראל. משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו כל צרכן - רבו מחלוקת בישראל, ונעשה התורה כשתי תורות, משם כותבין ושולחין בכל מקומות, כל מי שהוא חכם, ועניו, ושפוי, וירא חטא, ופרקו טוב, ודעת הבריות נוחה הימנו - יהא דין בעירו, משנעשה דין בעירו - מעלין ומושיבין אותו בהר הבית. ומשם מעלין ומושיבין אותו בחיל, ומשם מעלין ומושיבין אותו בלשפת הגזית, ושם יושבין ובודקין יחסי כהונה ויחסי לוייה. כהן שנמצא בו פסול - לובש שחורין ומתעטף שחורין, יוצא והולך לו, ושלא נמצא בו פסול - לובש לבנים ומתעטף לבנים, נכנס ומשמש עם אחיו הכהנים. ויום-טוב היו עושין שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן. ומביא עשירית האיפה משלו, ועובדה בידו, אף על פי שאין המשמר שלו. אחד כהן גדול ואחד כהן הדיוט שעבדו עד שלא הביאו עשירית האיפה שלהן - עבודתן כשרה.

ה. איזו היא סמיכה שנחלקו עליה בית שמאי ובית הלל? בית שמאי אומרים: אין סומכין ביום-טוב. ושלמים, החוגג בהן - סומך עליהן מערב יום-טוב, ושוחטן ביום-טוב. ובית הלל אומרים: סומכין ביום-טוב, ושוחטן ביום-טוב. אמרו בית הלל לבית שמאי: ומה אם בשעה שאי אתה מתר לעשות להדיוט - אתה מתר לעשות לגבוה, שעה שאתה מתר לעשות להדיוט, אין דין שיהא מתר לעשות לגבוה? אמרו להם בית

ג. כל המסתפל בארבעה דברים - ראוי לו שלא בא לעולם, מה למעלה מה למטה, מה לפנים ומה לאחור. "כי שאל נא לימים ראשנים" (דברים ד, לב) - יחיד, ואין שנים שואלין. יכול ישאל אדם על קדם למעשה בראשית? תלמוד לומר (שם): "למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ", יכול לא ישאל אדם מששת ימי בראשית? תלמוד לומר: - "לימים ראשנים אשר היו לפניך", יכול ישאל אדם מה למעלה, מה למטה, מה לפנים מה לאחור? תלמוד לומר: "ולמקצה השמים עד קצה השמים", מקצה השמים ועד קצה אותה שואל, ואי אתה שואל מה למעלה מה למטה, מה היה ומה עתיד להיות.

ד. ממייהן לא נחלקו אלא על הסמיכה, חמשה זוגות הן: שלשה מזוגות הראשונים שאמרו שלא לסמך, ושנים מזוגות האחרונים שאמרו שלא לסמך, שלשה היו נשיאים, ושנים להן אבות בית דין; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: יהודה בן טבאי - אב בית דין, שמעון בן שטח - נשיא. אמר רבי יוסי: בתחלה לא היתה מחלוקת בישראל, אלא בית דין של שבעים ואחד יושבין בלשכת הגזית, ושני בתי דינים של עשרים ושלשה. עשרין ושלשה יושבין על פתח הר הבית, ואחד בחיל, ושאר בית דין של עשרים ושלשה - יושבין בשאר עירות ישראל, נצרך אחד מהם - הולך אצל בית דין שבעירו. אין בית דין הולך אצל בית דין הסמוך לעירו, אם שמעו - אמרו להם. אם לאו, הוא ומפלא שבהן באין לבית דין שבהר הבית, אם שמעו - אמרו להם, ואם לאו - הוא ומפלא שבהם באין לבית דין שבחיל. אם שמעו - אמרו להם. אם לאו - אלו ואלו באין לבית דין שבלשכת הגזית, ובית דין שבלשכת הגזית, אף על פי שהוא של שבעים ואחד - אין פחות מעשרים ושלשה, נצרך אחד מהם לצאת, וואה, אם

⁸ בגמרא הגירסא: יושבין בחיל.

אלכסא בלוד, ובאו אנשי עירות להספידו. אמר להם רבי טרפון: צאו, אין מספידין ביום-טוב, מפני שיום-טוב של עצרת היתה.

מסכת חגיגה פרק שלישי

א. איזו חזקה? כל שעקר את רגליו ממים. עודהו רגלו אחת במים - החזק לדבר קל - מחזיק עצמו לדבר כמור שבהן. עלה - שוב אינו מחזיק. הטובל על גנות לעלות מטמאה לטהרה - הרי זה טהור בכלם. הטובל, אם נתכון - טהור. אם לאו - טמא. אבל המטביל את ידיו - בין כף ובין כף ידיו טהורות. רבן גמליאל היה אוכל על טהרת חלין כל ימיו, והיתה מטפתו מדרס לקדש. אונקלוס הגר היה אוכל על טהרת הקדש כל ימיו, והיתה מטפתו מדרס לחטאת.

ב. חמר בקדש מבתרומה שמטבילים בתוך כלים, כוסות בתוך כוסות, תמחויין בתוך תמחויין, בתרומה אבל לא בקדש. נתן לתוך הסל או לתוך גורגותניו⁹, הטבילה לתרומה, בין לקדש בין לתרומה - טהורים. אבא שאול אומר: לתרומה אבל לא לקדש, אחרים ותוך ובית הצביעה בתרומה, אבל לא בקדש. אמר רבי יוסי: זה לשון כפול! כל שיש לו אחרים ותוך - יש לו בית הצביעה. כל שאין לו אחרים ותוך - אין לו בית הצביעה.

ג. הנושא את המדרס - נושא את התרומה אבל לא את הקדש. כיצד? היו סנדליו טמאין ונושא חבית של תרומה על כתפו, ואין עושין כן בקדש. בגדי אוכלי תרומה - מדרס לקדש. ולא כמדת הקדש מדת התרומה. מרבה מדות הקדש ממדות התרומה, שבקדש - מטביל ומנגב ואחר כך קושר. ובתרומה - קושר ואחר כך מטביל. אחד קדשי מקדש ואחד קדשי הגבול בכף.

שמאי: נדרים ונדבות יוכיחו, שמתר להדיט ואסור לגבוה, אמרו להם בית הלל: לא! אם אמרתם בנדרים ונדבות שאין זמן קבוע, תאמרו בחגיגה שזמנה קבוע? אמרו להם בית שמאי: אף חגיגה, פעמים שזמנה אינה קבוע, שמי שלא חג ביום-טוב הראשון של חג - חוגג את כל הרגל שלו, ויום-טוב האחרון של חג. אבא שאול היה אומר: בלשון אחרת, משום בית הלל, ומה אם בשעה שפירתך סתומה - כירת רבך פתוחה, בשעה שפירתך פתוחה, אינו דין שפירת רבך פתוחה? דבר אחר: שלא יהא שלחנה מלא ושלחן רבך ריקן.

ו. מעשה בהלל הזקן שסמך על העולה בעזרה, וחקרו עליו תלמידי בית שמאי. אמר להם בית הלל: בואו וראו שהיא נקבה, וצריכין אנו לעשותה זבחי שלמים. הפליגין בדברים, והלכו להם, מיד גברה ידן של בית שמאי, ובקשו לקבצו הלכה כמותן, והיה שם בבא בן בוטא, שהוא מתלמידי בית שמאי. וידע שהלכה כבית הלל בכל מקום. ושלח והביא את כל צאן קדר שבירושלים, והעמידן בעזרה. ואמר: כל מי שצריך להביא עולות ושלמים - יבוא ויטל, ויסמוך. באו ונטלו והעלו עולות ושלמים, וסמכו עליהן. בו ביום נקבעה הלכה כדברי בית הלל, ולא היה שם אדם שערער בה. ושוב מעשה באחד מתלמידי בית הלל, שסמך על העולה בעזרה, מצאו תלמיד אחד מתלמידי בית שמאי. אמר לו: מה זה סמיכה? אמר לו: מה זה שתיה? שתקו בנייפה.

ז. עצרת שחל להיות בשני, או בחמישי, או בששי, או באחד מכל ימות השבת. בית שמאי אומרים: יום טבח לאחרים. בית הלל אומרים: אין יום טבח. ומעשה שמת

⁹ בשפופרת הנוד, פי בכלים כאלו כמו סל או גורגותני לא שכיח בהם שפיהם יהיה צר כל כך.

⁹ גרסת הגמרא - במקום.
¹⁰ סל גדול שבו מסננים את היין בעת הפציר וילא שנה לחשש שיהיו בלים כאלו בלי שאין בפיו

לעצמי, 'הריני שורף פרה לעצמי'; שנאמר (במדבר יח, ז): "ואתה ובניך אתה תשמרו את כהנתכם לכל דבר המזבח", יכול אף למעשר, לתרומה ולחלה? תלמוד לומר: "ולמבית לפרכת", מה "מבית לפרכת" מיחד, שאין לדעתן של ישראל, יצאת תרומה ולמעשר וחלה שיש לדעתן של ישראל. רבי יהודה אומר: הרי הוא אומר (במדבר יט, ט): "והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה", שהכל נאמנין על שמירתה, ספק רשות עם הארץ מדרסו והסיטו, טהורין לחלין וטמאין לתרומה.

ט. ממלאין ומקדשין מי חטאת, בכל מביאין מי חטאת ועפר חטאת ממקום למקום, עם הארץ שאמר: 'טהור לחטאת' - מקבלין אותו. 'כלים הללו טהורין לחטאת' - מקבלין אותן הימנו. טבל להזות ולא הזזה - הרי זה אוכל בתרומות לערב. ראו בידי מי חטאת ואפר חטאת - אוכלין על גביו טהרות, ועל גב בגדיו, ועל גבי סנדליו.

י. עם הארץ שהביא כלים לחטאתו - חבר לוקח הימנו לחטאתו ולתרומתו. הביא לתרומתו - אין חבר לוקח הימנו לא לחטאתו ולא לתרומתו. הביא לחטאתו ולתרומתו של חטאת - חבר לוקח הימנו לתרומתו ולחטאתו. לתרומתו - אין חבר לוקח הימנו, לא לחטאתו ולא לתרומתו. חבר שאמר לעם הארץ: 'הביא כלים לחטאתו' - חבר לוקח הימנו לחטאתו ולתרומתו. 'לתרומתי' - אין חבר לוקח הימנו לא לחטאתו ולא לתרומתו. הביא 'לחטאתי ולתרומתי של חטאת' - חבר לוקח הימנו, בין לו בין לאחר, ובלבד שלא יערים, ואם הערים - הרי אלו טמאין. עם הארץ שאמר: 'כלים אלו הבאתים לחטאתי ונמלכתי עליהן לתרומתי', הואיל ונתיחדו ברשות עם הארץ שעה אחת - הרי אלו טמאין.

יא. מן המודיעים ולפנים - נאמנין על כלי חרס ריקן לקדש. מן המודיעים לחוץ - אין נאמנין. ביהודה - נאמנין על טהרת יין ושמן

ד. כלים הנגמרים בטהרה אפלו בעזרה - צריכין טבילה לקדש, אבל לא לתרומה. כיצד? סלת שנתעברה, ונגע טבול יום במקצתה - פסל את כלה. בתרומה - לא פסל אלא מקום מגעה. הקרקע, אינו מצרף לא את הקדש ולא את התרומה. הכלי, מצרף מה שבתוכו לקדש אבל לא לתרומה. הרביעי - בקדש פסול. והשלישי - בתרומה. ובתרומה, אם נטמאת אחת מידי - חברתה טהורה. ובקדש - מטביל את שתיהן כאחת. אין מטביל את הטהורה בפני עצמה ואת הטמאה בפני עצמה, אלא מטביל שתיהן כאחת.

ה. הטובל את אחת מהן ועשה טהרות, כל הטהרות שעשה בטהרות עד שלא טבל שניהם - טמאות הטהרות, שהיד מטמא את חברתה לטמא בקדש; דברי רבי. רבי יוסי בן רבי יהודה אומר: לפסל בקדש, אוכלים אוכלין נגובין בידיים מסואבות, בתרומה אבל לא בקדש. אומר רבי חנינא בן אנטיגנוס: וכי יש נגובין בקדש? אלא תוחב את החררה בכוש או בקיסם ואוכל עמה זית, או בצל בתרומה אבל לא בקדש.

ו. חמר בקדש מבתרומה ומבחטאת: שהכל נאמנין על החטאת, ואין הכל נאמנין, לא על הקדש ולא על התרומה. חמר בחטאת: שהטהור לתרומה ולקדש - טמא לחטאת. יש מינין לקדש ולתרומה, ואין מינין לחטאת. אונן - אסור במעשר, ומתר בתרומה ובפרה. טבול יום - אסור בתרומה ומתר במעשר ובפרה. מחסר כפרה - אסור בפרה, ומתר במעשר ובתרומה.

ז. אומר רבי יוסי: מנין לרביעי בקדש שהוא פסול? ודין הוא, ומה מחסר כפורים שאין פסול בתרומה - פוסל, רביעי שהוא פסול בתרומה, אינו דין שיפסל בקדש? למדנו לשלישי מן הכתוב, ולרביעי מקל וחמר.

ח. אומר רבי נחמיה: מפני מה הכל נאמנין על הקדש ולא על התרומה? שלא יהא כל אחד ואחד אומר: 'הריני בונה במה ומזבח

מסכת יבמות פרק ראשון

א. אימתי אמרו: אם מתו או נתגרשו - צרותיהן מתרות? בחיי הבעל. אבל לאחר מיתת הבעל - צרותיהן אסורות. מאנו בחיי הבעל - צרותיהן מתרות. לאחר מיתת הבעל - צרותיהן חולצות ולא מתיבמות. וכלן שנמצאו אילונית, או שהיו נשואות לאחרים, בין בחיי הבעל ובין לאחר מיתת הבעל - צרותיהן מתרות. כל היכולה למאן ולא מאנה ומת, צרתה - חולצת ולא מתיבמת. כיצד 'אם מתו הן - צרותיהן מתרות? היתה בתו או אחת מכל העריות הללו נשואה לאחיו, ולו אשה אחרת, מתה בתו ואחר כך מת אחיו - צרתה מתרת. מת אחיו ואחר כך מתה היא - צרתה אסורה. הלכה צרת בתו ונשאת לאחיו השני, ולו אשה אחרת, מת אחיו ואחר כך צרתה, אף על פי שבתו קימת - צרת צרתה מתרת. מתה צרת צרתה ואחר כך מת אחיו, אף על פי שבתו קימת - צרתה אסורה, אפלו הן מאה. נמצאת אומר: כל זמן שאחין מרבין - צרות מרבות, אחין מועטין - צרות מועטות. כשם שאם מתו או מאנו או נתגרשו או נמצאו אילונית או שהיו נשואות לאחרים - צרותיהן מתרות, כך צרת צרותיהן שמתו, או שמאנו, או שנתגרשו, או שנמצאו אילונית, או שהיו נשואות לאחרים - צרותיהן מתרות. כשם שפוטרות מן הנשואין - כך פוטרות מן הארוסין. במה דברים אמורים? באשה שאין לה בה קדושין. אבל באשה שיש לה בה קדושין - צרותיהן חולצות ולא מתיבמות; דברי בית הלל. בית שמאי מתירין את הצרות לאחין.

ב. שש עריות חמורות מאלו, מפני שהן נשואות לאחרים, צרותיהן מתרות. אמו, ואשת אביו, ואחות אביו, ואשת אחיו מאביו, ואשת אחי אביו, שאין צרה אלא מאת. נשאו לאחין שלא בעברה - צרותיהן פטורות. הלכו צרות אלו ונשאו - בית שמאי אומרים: הן פסולות, והולד פסול. ובית הלל אומרים: הן כשרות, והולד

כל ימות השנה, אבל לא על התרומה. בשעת הגתות והבדים - אף על התרומה. וקדם לגתות והבדים שבעים יום - נאמנין על הקדש ועל המדמע ועל הקנקן, אבל לא על התרומה, בשעת הגתות והבדים נאמנים אף על התרומה. נאמנין על היין בשעת היין, ועל השמן בשעת השמן. אבל לא על השמן בשעת היין ולא על היין בשעת השמן. עברו הגתות והבדים - חזרו לאסורין. הביאו לו חבית של תרומה - לא יקבלה הימנו, אלא אם כן אמר לו: 'יש לי בתוכה רביעית קדש בתוכה'. הביאה לגת הבאה אף על פי שמכירה שהיא היא - לא יקבלה ממנו. מעשה ברבי טרפון, שהיה מהלך בדרך, מצאו זקן אחד, אמר לו: מפני מה בריות מרננות אחריך? והלא כל מעשיך ישרים הן! אלא שאתה מקבל תרומה בשאר ימות השנה מכל אדם. אמר רבי טרפון: אקפח את בני אם לא הלכה בידי מרבן יוחנן בן זכאי, שאמר לי: מתר אתה לקבל תרומה בשאר כל ימות השנה מכל אדם, עכשו בריות מרננות אחרי, גוזר אני עלי שאיני מקבל תרומה בשאר ימות השנה מכל אדם, אלא אם כן יש לו בתוכה רביעית קדש.

יב. הגבאין שנקנסו לבית, וכתבו עליה מבחוץ: 'כל שבבית טהור' - נאמנין על טהרת החטאת ואין נאמנין על טהרת תרומה. ובירושלים - נאמנין על טהרת כל הכלים לקדש, אבל לא לתרומה, ובשעת הרגל - אף לתרומה. הלוקח כלים מאומני עם הארץ, והמוכר כלים לאומני עם הארץ - נאמנין על טהרת החטאת ואין נאמנין על טהרת תרומה.

יג. שלחן שנטמא - מטבילין אותו בזמנו, ואפילו בשבת, מעשה שהטבילו את הקמורה ביום טוב, והיו הצדוקין אומרים: 'באו וראו פרושין שמטבילין לאור הלכה'.

שנאמר (משלי כא, ב): "כל דרך איש ישר בעיניו ותכון לבות ה'"; רבי שמעון אומר: מן הספק לא היו נמנעין, אלא מן הודאי. לעולם הלכה כבית הלל. והרוצה לעשות כבית שמאי - עושה. כבית הלל - עושה. והרוצה להחמיר על עצמו לנהג כחומרי בית שמאי וכחומרי בית הלל - עליו הכתוב אומר (קהלת ב, יד): "הכסיל בחשך הולך". התופס קולי בית שמאי וקולי בית הלל - רשע. אלא: אם כדברי בית שמאי - כקוליהן וכחומריהן, ואם כדברי בית הלל - כקוליהן וכחומריהן.

מסכת יבמות פרק שני

א. כיצד אשת אחיו שלא היה בעולמו? שני אחים בעולם, ומת אחד מהם בלא ולד, ועמד השני ולא הספיק לעשות מאמר בה עד שנולד להן אה, ואחר כך מת, הראשונה - יוצאת משום אשת אחיו שלא היה בעולמו. והשניה - או חולצת או מתיבמת. עשה בה מאמר, ולא הספיק לכנסה עד שנולד להם אה, ואחר כך מת. או שנולד להם אה ועשה בה מאמר, ולא הספיק לכנסה עד שמת הראשון, הראשונה - יוצאת משום אשת אחיו שלא היה בעולמו. והשניה - חולצת ולא מתיבמת. רבי שמעון אומר: ביאתה או חליצתה של אחת מהן פוטרת צרתה. אם חליץ לבעלת מאמר - לא נפטרה צרתה. כנסה ומת, ואחר כך נולד לו אה, או שנולד לו אה ואחר כך כנסה ומת - שתייהן פטורות מן החליצה ומן היבום; דברי רבי מאיר. רבי שמעון אומר: הואיל ובא ומצאה בהתר ולא עמדה עליו שעשה אחת באסור - מיבם לאיזו מהן שירצה, או חולץ לאיזו מהן שירצה:

ב. איזו הוא מאמר? הרי את מקדשת לי בכסף בשוה כסף ובשטר. איזהו שטר? אני פלוני בן פלוני מקבל אני עלי פלונית

כשר. נתיבמו, בית שמאי אומרים: הן כשרות, והולד כשר. ובית הלל אומרים: הן פסולות, והולד ממזר. אמר רבי יוחנן בן נורי: בא וראה היאך הלכה זו ורוחת בישראל. נעשה כדברי בית שמאי - הולד ממזר לדברי בית הלל. נעשה כדברי בית הלל הולד פגום לדברי בית שמאי. אלא: בואו ונתקן שיהו הצרות חולצות ולא מתיבמות. לא הספיקו לגמר את הדבר עד שנטרפה השעה. אמר רבן שמעון בן גמליאל: מה נעשה להם לצרות הראשונות מעתה? שאלו את רבי יהושע: צרת הבת מהו? אמר להם: מחלקת בית שמאי ובית הלל. והלכה כדברי מי? אמר להם: מפני מה אתם מכניסין ראשי בין שני הרים גדולים, לבין בית שמאי ובית הלל, שירצו את ראשי?! אלא מעיד אני על שתי משפחות גדולות שהיו בירושלים: משפחת בית עלובאי מבית צבועים¹¹, ומשפחת בית קופאי מבית מקושש - שהם בני צרות, ומהם כהנים, והיו מקריבין על גבי המזבח. אמר רבי טרפון: תאב אני שיהא לי צרת הבת ואשיאנה לכהנה. אמר רבי אליעזר: אף על פי שנחלקו בית שמאי ובית הלל בצרות, מודים שאין הולד ממזר, שאין ממזר אלא מי שאסורו אסור ערוה וענוש כרת.

ג. אף על פי שנחלקו בית שמאי ובית הלל בצרות ובאחיות, ובספק אשת איש, ובגט ישן, ובמקדש את אשתו בשוה פרוטה, ובמגרש את אשתו ולנה עמו בפונדק - לא נמנעו בית שמאי לישא אשה מבית הלל, ולא בית הלל מבית שמאי, אלא נהגו האמת והשלום ביניהן, לקים מה שנאמר (זכריה ח, יט): "האמת והשלום אהבו". אף על פי שאלו אוסרין ואלו מתיירין - לא נמנעו עושין טהרות אלו על גב אלו, לקים מה

¹¹ בגמרא הגירסא: משפחת בית צבועים מכן

יבמתי לזון ולפרנס כראוי, ובלבד שתהא כתבתה על נכסי בעלה הראשון. כשם שהקדושין אין קונין באשה אלא מדעת שניהם, כך מאמר אין קונה ביבמה אלא מדעת שניהם. מה בין קדושין למאמר? שהקדושין - גומרין, ומאמר - אין גומר:

ג. העריות שאמרו: 'אינן כאשתו לכל דבר' - אין להם כתבה, לא פרות, לא מזונות, לא בלאות. ואין זכאי, לא במציאתה, ולא במעשה ידיה, ולא בהפרת נדריה. אין יורשה, ואין מטמא לה, אין לו בה קדושין, ואין צריכה הימנו גט, היא פסולה, והולד ממזר. אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט - הרי הן כאשתו לכל דבר, ויש לה כתבה ופרות מזונות ובלאות, וזכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה. יורשה, ואין מטמא לה. יש לה בה קדושין, וצריכה הימנו גט, היא פסולה, והולד פסול. שניות מדברי סופרים - אינן כאשתו לכל דבר, אין לה כתבה, לא פרות, ולא מזונות, ולא בלאות. ואין זכאי לא במציאתה ולא במעשה ידיה ולא בהפרת נדריה, אין יורשה, ומטמא לה, יש לו בה קדושין, וצריכה הימנו גט, והיא כשרה, והולדה כשר, וכופין אותו להוציא. רבי יהודה אומר: אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט - אסור מצוה. שניות - מדברי סופרים. אסור קדשה - אין להם קדושין. אמר רבי שמעון בן אלעזר: מפני מה אמרו: 'אלמנה לכהן גדול - יש לה כתבה'? מפני שהוא כשר והיא פסולה. וכל מקום שהוא כשר והיא פסולה - קנסו אותו לתן לה כתבה. ומפני מה אמרו: 'שניות מדברי סופרים - אין להן כתבה'? מפני שהוא כשר והיא כשרה, וכל מקום שהוא כשר והיא כשרה - קנסו אותה כתבה, כדי שתהא קלה בעיניו להוציאה. רבי יוסי אומר: הללו דברי תורה, ודברי תורה - אין צריכין חזוק. והללו דברי סופרים, ודברי סופרים - צריכין חזוק. דבר אחר: זו - הוא הרגילה להנשא לו, וזו - הרגילה את עצמה שתנשא לו:

ד. יש חולצות או מתיבמות, מתיבמות ולא חולצות, חולצות ולא מתיבמות, לא חולצות ולא מתיבמות. העריות שאמרנו: 'לא חולצות ולא מתיבמות' - מוסיף עליהן אשת סריס חמה, ואשת אנדרוגינוס, ואשת אח מאם, ואשת גר, ואשת עבד משחרר, ואילונית - לא חולצות ולא מתיבמות. החרשת והשוטה - מתיבמות ולא חולצות. אסור מצוה ואסור קדשה - חולצות ולא מתיבמות. עקרה וזקנה ושאר כל הנשים - או חולצות או מתיבמות. יש או חולצין או מיבמין, מיבמין ולא חולצין, חולצין ולא מיבמין, לא מיבמין ולא חולצין. העריות שאמרנו: 'לא מיבמין ולא חולצין' - מוסיף עליהן סריס חמה ואנדרוגינוס, ואח מאם, וגר ועבד משחרר - לא חולצין ולא מיבמין. החרש והשוטה - מיבמין ולא חולצין. פצוע דכא וכוות שפכה, סריס אדם וזקן - חולצין ולא מיבמין. ושאר כל אדם - או חולצין או מיבמין:

בשורה טובה ומשמחת!

שוין יעצט
דא צו באקומען
אפגעשיקט יעדע וואך

צו אייער טיר

אויף די פאסט

די שטארק אויפגעכאפטע
וועכנטליכע קונטרסים

עצתו אמונה

הערליכע בריוו, שאלות

ותשובות אין אלע אקטועלע

נושאים אין טאג טעגליכן לעבן.

געשריבן דורכן ראש ישיבה
הרה"ג ר'

יואל רוטה

שליטי"א

רופט אדער טעקסט

718•387•2691

קח
הכל
הקודש

אדער שיקט א אימעיל צו subscribe@kerenhadfusa.org

<p>3</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>כז 27</p>	<p>עלות השחר _____ 6:55 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:13 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:24 שקיעה _____ 6:34 בבלי: ביצה לג • ירושלמי: נזיר לט • תוספתא: מועד קטן א נ"ך: דברי הימים ב טו-י • רמב"ם: כלי המקדש ג</p>
<p>4</p>	<p>שני Monday</p>	<p>כח 28</p>	<p>עלות השחר _____ 6:56 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:14 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:24 שקיעה _____ 6:32 בבלי: ביצה לד • ירושלמי: נזיר מ • תוספתא: מועד קטן ב נ"ך: דברי הימים ב יא-ב • רמב"ם: כלי המקדש ד</p>
<p>5</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>כט 29</p>	<p>עלות השחר _____ 6:57 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:14 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:24 שקיעה _____ 6:31 בבלי: ביצה לה • ירושלמי: נזיר מא • תוספתא: חגיגה א נ"ך: דברי הימים ב יג-יד • רמב"ם: כלי המקדש ה</p>
<p>6</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>ל 30</p>	<p>א' דראש חודש חשוון עלות השחר _____ 6:58 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:14 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:24 שקיעה _____ 6:29 בבלי: ביצה לו • ירושלמי: נזיר מב • תוספתא: חגיגה ב נ"ך: דברי הימים ב טז-טז • רמב"ם: כלי המקדש ו</p>
<p>7</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>א 1</p>	<p>ב' דראש חודש חשוון, תקופה 9:00 am עלות השחר _____ 7:00 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:15 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:24 שקיעה _____ 6:27 בבלי: ביצה לז • ירושלמי: נזיר מג • תוספתא: חגיגה ג נ"ך: דברי הימים ב יז-יח • רמב"ם: כלי המקדש ז</p>
<p>8</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>ב 2</p>	<p>עלות השחר _____ 7:01 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:15 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:24 שקיעה _____ 6:26 בבלי: ביצה לח • ירושלמי: נזיר מד • תוספתא: יבמות א נ"ך: דברי הימים ב יט-כ • רמב"ם: כלי המקדש ח</p>
<p>9</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>ג 3</p>	<p>נה, מברכין בה"ב עלות השחר _____ 7:02 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:15 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:24 שקיעה _____ 6:24 בבלי: ביצה לט • ירושלמי: נזיר מה • תוספתא: יבמות ב נ"ך: דברי הימים ב כא-כב • רמב"ם: כלי המקדש ט</p>

Candle Lighting 6:08 הדלקת הנרות

Shabbos Ends 7:37 זמן מוצש"ק

הורב'ךן זאגן "תקוין הצות" ווערט מען געראטעוועט פון גנבים.

(ספר המדות אות גנבה ונגזלה תלך ב' סימן ה')